

THẾ GIỚI MỖI

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

808

Cần làm mới phim truyền hình
Học mà không cần đến lớp
Ngày hội High School Musical 3

Tải nhạc và hình ảnh về máy, soạn tin:

RN mã số → 998

Tải nhạc theo tên, soạn:
VJ tên bài hát gửi 998
Phi dịch vụ 998: 3.000 đồng, hỗ trợ: 19001255
Dịch vụ của VietnamNet Link

Xinh xinh

1610153

1610206

1610847

1610921

1610815

1610999

1610607

12 con giáp nhảy hip hop

Bạn tuổi gì, nhạc chuông tuổi đó. Con giáp của bạn sẽ nhảy hip hop trong điện thoại của bạn. Hấp dẫn chưa từng thấy, chỉ cần soạn

RN tuổibạn gửi 998

VD: bạn tuổi Tý, soạn tin: RN 181931 gửi 998

Tý.....181931	Ngo.....181937
Sửu.....181932	Mùi.....181938
Dần.....181933	Thân.....181939
Mão.....181934	Đậu.....181940
Thìn.....181935	Tuất.....181941
Ty.....181936	Hợi.....181942

Cẩm Ly

	đơn âm	đa âm	có lời
Chim trắng mỏ côi	110987	110987p	18347
Cho vựa lòng em	110257	110257p	181161
Người thầy	111364	111364p	181174
Àng mây buồn	111362	111362p	181158
Ngã 3 tình	111270	111270p	181206
Lâu dài tình ái	111386	111386p	181596
Em sẽ quên người ơi	111393	111393p	181222
Vòng cổ buồn	111413	111413p	181285

TOP...!!!

	đơn âm	đa âm	có lời
Thật lòng anh nhớ em	111508	111508p	181484
Tình anh mãi trao về em	111513	111513p	181485
Hồi hận	111519	111519p	181486
Mưa nhớ mưa xưa	111516	111516p	181487
Tình yêu đi qua	111517	111517p	181488
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489
Đàn ông tha thứ	111514	111514p	181490
Hamster yêu	111515	111515p	181491

Crazy Frog

	có lời
Ms - New Booty	18104
Police - Horn	18105
Vịt Sweety	18106
Tell me when to go	18107
The Crazy Frog	18108
Còi tàu điện	18109
Ếch hát Hiphop	18111
We are the champion	18112

Đan Trường

	đơn âm	đa âm	có lời
Đêm thanh phố đầy sao	110271	110271p	18929
Cuộc tình cay đắng	111246	111246p	181004
Kiếp rong buồn	111260	111260p	181012
Còn mãi tìm nhau	111258	111258p	181010
Mùa đông tàn phai	111262	111262p	181014
Bài ca Miyakee	111283	111283p	18567
Bài hát cuối	111073	111073p	181167
Thế giới hoàn mỹ	111421	111421p	181354

Hồ Quỳnh Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Tôi tìm thấy tôi	110434	110434p	18199
Ước mơ trong đời	110435	110435p	18151
Yêu chỉ riêng anh	110436	110436p	18203
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	18192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	18161
Có nhau trọn đời	110990	110990p	18196
Vũ điệu hoang dã	110895	110895p	18374
Ngày cuối tuần rực rỡ	111053	111053p	18854
Và như thế ta yêu nhau	110892	110892p	18863

Ấn tượng

	có lời
Mix Dance No 2	110079
Mix Dance No 3	110078
Một con Vịt	110080
Mùa Thu	110081
Non Stop mix Dance 2005	110082
Kiếp đô đen (Mix dance)	110423
Một con vịt	110080
Giao hưởng rock	111168

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Ta đầu cô say	111227	111227p	18908
Hãy nhìn đi em	110881	110881p	18851
Lời sám hối của kẻ	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489
Tôi xin lỗi em	111502	111502p	181476

Ngày sinh và **chuyện yêu**

Người ấy là người thế nào trong chuyện yêu? Và bạn nữa... bạn có phải là người hấp dẫn "đôi phương"? Soạn tin:

KO CY Ngàythángnăm sinh gửi 998

VD: bạn sinh ngày 7/3/1980 soạn: KO CY 070380 gửi 998

Truy tìm **iPhone**

Chỉ cần một ngón tay có ngay điện thoại. Soạn tin:

YC gửi 8379

Để sưu tập đủ bộ 6 ký tự

I, P, H, O, N, E

Và nhận ngay chiếc ĐT iPhone

Số điện thoại

Số dt của bạn luôn đem lại may mắn cho bạn, soạn tin:

may mắn EA → 998

Nếu 2 số này có mặt trong 6 số cuối số của bạn. Bạn có ngay:

500.000đ

2 số này trùng với 2 số liền nhau trong 6 số cuối số của bạn. Có ngay:

1.000.000đ

Nếu 2 số này trùng với 2 số cuối số của bạn. Bạn có ngay:

5 triệuđ

Vốn vay và cách cho vay...

Chỉ thị rất có ý nghĩa của Chính phủ về việc cho vay ưu đãi để học đại học, cao đẳng và dạy nghề đã đi vào thực tiễn. Nhiều sinh viên tránh được nguy cơ bỏ học vì thiếu vốn. Một chính sách hợp lòng dân và đầy ý nghĩa...

Mới đây, đoàn công tác của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã đến một số trường và gặp trực tiếp các em sinh viên đã vay, đang vay và... chưa được vốn để tìm hiểu nguyên do: được-chưa được. Một sinh viên, sau khi ba mẹ báo tin là Ngân hàng Chính sách xã hội địa phương (một huyện miền Trung) không giải quyết cho vay bởi lý do "tờ giấy xác nhận của trường không phải do... chính hiệu trưởng ký!?". Ba mẹ em khóc, rồi em khóc vì không được vay bởi một lý do không chính đáng (hiệu trưởng các trường đều ủy quyền cho Phòng Công tác sinh viên hoặc Phòng Đào tạo ký để đóng dấu pháp nhân). Và em được mời đến gặp lãnh đạo đoàn công tác. Em phản ánh trung thực, thẳng thắn với hy vọng nhận được sự can thiệp để ngân hàng địa phương giải quyết. Nhưng ba mẹ em lại gọi điện vào: "Con ơi, coi chừng gia đình chúng ta bị "hò" (Ngân hàng Chính sách xã hội địa phương) gây khó dễ, nguy hiểm lắm con ạ. Thôi, năn nỉ đoàn công tác đừng gọi điện nữa...". Mẹ em, ba em và em lại khóc vì muốn được... yên thân.

Tôi cũng biết được đầu đó, mặc dù chỉ còn vài địa chỉ thôi, nhưng vẫn còn có những đòi hỏi quá đáng như: tờ đơn phải viết và người ký phải cùng một màu mực (?), cấp trưởng ký chứ cấp phó không được ký thay (?), bắt sinh viên phải viết theo mẫu... cũ (?) v.v và v.v, rất nhiều cách để hành dân.

Khóc vì không được vay. Khóc vì sợ cư xử bất công bằng. Khóc vì những bất hợp lý ở một vài nơi đầu đó cứ hành hạ người dân với những lý do không chính đáng. Bất cập...

Vốn vay đã thực sự có ý nghĩa, nhưng cần xem lại cách cho vay...

THS TRẦN ĐÌNH LÝ

(Trưởng phòng Công tác sinh viên -
Trường Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh)

THẾ GIỚI MỚI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 808 - Thứ hai 3.11.2008

- Dự thảo bắt buộc học sinh từ lớp 3 học tiếng Anh:
Liệu có khả thi?

LIÊN CƠ 4

- Liên kết đào tạo với nước ngoài:
Trăm hoa đua nở, nhưng... ĐÀO QUỐC TOÀN 8
- Chương trình đào tạo cử nhân trực tuyến đầu tiên ở Việt Nam: Học mà không cần đến lớp
TUYẾT HẠNH 12
- Diễn đàn: Dạy văn thời công nghệ thông tin
NGUYỄN HỒNG PHƯỢNG - PHẠM ĐAN QUẾ 16
- Trường đại học bắc nhịp cầu ngoại giao
PHAN SỰ 19
- Du học tại chỗ môn Quản trị truyền thông
NGUYỄN ĐỨC AN - NGUYỄN CHƠN CHẤT 22
- Dinh dưỡng cho người cao tuổi
MINH THÙY 26
- Ai hay bị sỏi tiết niệu?
NGUYỄN HOÀI NAM 30
- Giảm đau khớp không dùng thuốc
TƯỜNG AN 32
- Chọn mua ghế và máy massage chân
KIỀU MI 35
- Băng đá rơi thành khối
VĂN HÒA 40
- Tưởng đã tuyệt chủng
MINH HUY 43
- VN-Index đến cuối năm sẽ đạt mức 450 điểm?
THỦY LƯU 46
- Không phụ nước non, chẳng phụ người
LÊ THÁI DŨNG 49
- Cô Tô non xanh nước biếc
ĐẶNG HOÀNG THÁM 52

- Cần làm mới phim truyền hình SONG MINH 55
- Nhà văn Phan Hồn Nhiên: "*Người trẻ luôn là nguồn cảm hứng của tôi...*" KHÔI NGUYỄN 58
- Ngày hội
 High School Musical 3 THANH PHƯƠNG 61
- Đưa sách tới trường MAI VĂN CANH 64
- Thơ XUÂN ĐAM - VŨ THỊ NỤ 66
- Nước mắt bãi vàng Kim Sơn HẢI ÂU - LUÂN HẢI 70
- Họa sĩ không chuyên
 "hoàng gia" CAO LÃO NGHÊU 74
- Làm sao tìm được một nửa
 ưng ý nhất? PHƯƠNG THANH 80
- Bí quyết giúp bạn hấp dẫn hơn HOÀNG THƯƠNG 83
- Có thể bắt đất "nhà" nước? HOÀNG LÊ 85
- Cải cách nông nghiệp
 tại Trung Quốc DUY HƯNG 90
- Những người chuyển đổi giới tính
 thành đạt HÀ VĂN 94
- Vua không ngai của châu Âu BẢO THANH 97
- Mộng trường sinh... THẾ DÂN 100

● Bìa 1: Ngày hội *High School Musical 3* (tr.61)

- Phó Tổng biên tập phụ trách tạp chí:
 VŨ TRỌNG THANH
- Trình bày: HOÀNG CAO HIỂN
- Bìa: ĐÌNH HOÀNG THU

● Hội đồng Biên tập:
GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,
GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,
GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ,
Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU
THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ,
GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh.
ĐT: 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng liên lạc phía Bắc:
34 Hoàng Văn Thái,
P. Khương Mai, Q. Thanh
Xuân, Hà Nội. Điện thoại:
04.22148838

• Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp
ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

• Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

• Chế bản và in tại nhà in báo Nhân
Dân TP. Hồ Chí Minh.

VẤN ĐỀ – SỰ KIẾN

DỰ THẢO BẮT BUỘC HỌC SINH TỪ LỚP 3 HỌC TIẾNG ANH:

Liệu có khả thi?

LIÊN CƠ

- Trong dự thảo Chiến lược phát triển giáo dục 2008-2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) có nội dung sẽ bắt buộc học sinh (HS) học tiếng Anh từ lớp 3. Vấn đề này đang tạo ra nhiều luồng ý kiến trái chiều, trong đó đáng chú ý là việc làm sao đảm bảo người dạy đủ về số lượng và chất lượng, đồng thời tránh quá tải cho HS.

Các nước đều dạy tiếng Anh từ tiểu học

Về việc bắt buộc học tiếng Anh từ lớp 3, các nhà quản lý đưa ra lý do: HS Việt Nam hiện nay sau khi tốt nghiệp phổ thông, thậm chí cả đại học (ĐH), cao đẳng (CĐ) vẫn chưa đủ năng lực, tự tin để sử dụng ngoại ngữ (tiếng Anh) trong giao tiếp, học tập, công tác. Bên cạnh đó, trong thời gian gần đây, khi nói về dạy và học tiếng Anh, Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Bộ GD-ĐT Nguyễn Thiện Nhân đã đặt ra yêu cầu: làm sao để biến năng lực sử dụng tiếng Anh của người dân Việt Nam trong 10-15 năm tới

trở thành một thế mạnh! Tại sao năng lực sử dụng tiếng Anh của chúng ta chưa là thế mạnh? Trước hết, bởi thời lượng để dạy tiếng Anh trong nhà trường chưa đầy đủ để HS đạt đến trình độ nhất định. Tổng thời lượng dành cho môn Ngoại ngữ ở bậc phổ thông hiện nay là 700 tiết (từ lớp 6 đến lớp 12). Bình quân 3 tiết/tuần. Với thời lượng đó, học hết lớp 12, HS của chúng ta ước tính chỉ đạt tới mức 2 theo khung đánh giá năng lực ngoại ngữ của châu Âu (khung này có 6 mức). Mức này chưa đạt tới “ngưỡng” giúp cho người học đủ năng lực và sự tự tin để giao tiếp, sử dụng. Do

đó, rời khỏi trường phổ thông, khả năng ngoại ngữ của các em vẫn còn chưa đủ, đó chưa kể là năng lực này có nguy cơ tụt dần, tụt dần rồi mất hẳn.

Theo tính toán của các nhà nghiên cứu, muốn đạt tới “ngưỡng”, người học phải đạt được mức 3 của khung năng lực ngoại ngữ của châu Âu (gần 500 điểm TOEFL). Khi đạt ngưỡng này, HS mới có đủ năng lực sử dụng ngoại ngữ một cách độc lập và tự tin. Việc tăng thời lượng dạy và học tiếng Anh đóng vai trò then chốt tạo điều kiện triển khai các biện pháp để nâng cao chất lượng dạy học môn này như cải tiến nội dung chương trình, phương pháp dạy học hiện đại, tăng cường về thiết bị.

Theo tính toán, tổng thời lượng ít nhất phải đạt trên 1.000 tiết. Do vậy, nếu chỉ dạy tiếng Anh ở cấp trung học cơ sở (THCS), trung học phổ thông (THPT) thì không đủ thời gian vì HS phải học các môn khác. Do đó, xu thế giải quyết vấn đề là dành một thời lượng đưa xuống tiểu học. Thực tế, các nước trên thế giới đều dạy tiếng Anh từ cấp tiểu học. Trung Quốc dạy tiếng Anh từ tiểu học cách đây hàng chục năm. Các nghiên cứu cho thấy dạy tiếng Anh từ tiểu học mang lại hiệu quả rõ rệt. Các nhà tâm lý học cũng như giáo dục học đều có chung nhận định: ngoại ngữ dạy càng dạy sớm cho trẻ em

càng tốt. Nhưng bắt đầu dạy từ lớp mấy trong trường phổ thông thì còn phụ thuộc vào nhiều yếu tố. Nếu dạy càng sớm, lực lượng giáo viên cần phải có càng nhiều. Vấn đề đặc điểm tâm lý trẻ em cũng là một thách thức. Các em nhỏ tuổi học theo cảm xúc, thích thì học, không thích thì thôi. Do đó, giáo viên (GV) không chỉ giỏi ngoại ngữ mà phải giỏi về tâm lý trẻ em mới mong điều khiển lớp học thành công.

Không thể triển khai đồng loạt theo kiểu đến giờ G

Hiện nay, phân phối chương trình tiểu học không có thời gian dành cho ngoại ngữ. Tăng thêm bốn tiết tiếng Anh một tuần, đòi hỏi HS tiểu học phải được học hai buổi một ngày mới có đủ quỹ thời gian. Bên cạnh đó, đội ngũ GV tiếng Anh ở bậc tiểu học hiện nay vẫn yếu, thiếu, chưa được đào tạo bài bản, chính quy... Theo tính toán của Bộ GD-ĐT, tổng số GV tiếng Anh bậc phổ thông hiện nay khoảng 60.000 người. Thêm ba lớp ở bậc tiểu học thì phải cần thêm 10.000-20.000 GV. Trước mắt, để dạy bắt buộc cho 20% số trường tiểu học trên toàn quốc trong năm 2010, số GV tiếng Anh cần bổ sung khoảng 2.000. Hiện tỉ lệ các trường tiểu học học hai buổi một ngày mới đạt 30-40% và tập trung ở các thành phố lớn. Như vậy, nhiều khả năng là sẽ

chỉ có các trường này miễn mà với “tiếng Anh bắt buộc”.

Chương trình, sách giáo khoa cũng hết sức khập khiễng. Chương trình chưa được biên soạn kết nối với bậc THCS nên lên lớp 6, HS lại phải học từ đầu. “Còn hơn một năm nữa để biên soạn chương trình, sách giáo khoa và dạy thí điểm. Cộng thêm công việc đào tạo, bồi dưỡng lại đội ngũ GV. Đó là một nhiệm vụ rất căng thẳng” - Phó giáo sư, tiến sĩ Nguyễn Lộc (Phó viện trưởng Viện Khoa học giáo dục - người chấp bút cho đề án trên) nhận định. Tuy nhiên, ông cũng cho biết: “Không thể triển khai đồng loạt theo kiểu đến giờ G là tất cả các trường tiểu học trên toàn quốc đều làm. Trước hết sẽ áp dụng ở những thành phố lớn, rồi đến các vùng kinh tế - xã hội phát triển. Sau đó là các vùng nông thôn và các vùng khó khăn hơn. Về dài hạn, 15-20 năm nữa, HS lớp 3 của cả nước Việt Nam sẽ tham gia vào chương trình này”. Một yếu tố mà phó giáo sư, tiến sĩ Nguyễn Lộc muốn nhấn mạnh là thành công của chương trình này sẽ phải phụ thuộc vào mô hình học 2 buổi/ngày. Đây là điều kiện cơ bản. Nếu chỉ học một buổi/ngày thì không còn thời gian để cho môn tiếng Anh.

Hiện đang có 1.000.000 học sinh tiểu học học tiếng Anh

Có ý kiến cho rằng nếu

trong tương lai gần, Bộ GD-ĐT đưa môn tiếng Anh vào dạy bắt buộc ở cấp tiểu học thì khó khăn về điều kiện học tập, cơ sở vật chất không phải là vấn đề bức xúc. Bên cạnh đó, hiện có khoảng một triệu học sinh tiểu học đang được học tiếng Anh. Theo Vụ Giáo dục Tiểu học (Bộ GD-ĐT), hầu như tỉnh, thành nào cũng đều có trường tiểu học dạy tiếng Anh. Bình quân, 3 trường tiểu học thì 1 trường dạy tiếng Anh (5.000 trường/hơn 15.000 trường). Địa phương đi đầu là TP. Hồ Chí Minh. Song song với việc thực hiện chương trình tiếng Anh tự chọn (2 tiết/tuần), TP. Hồ Chí Minh còn triển khai chương trình tiếng Anh tăng cường (8 tiết/tuần). Thậm chí, tiếng Anh còn được giới thiệu với HS qua môn Toán và môn Khoa học. Dù số lượng trường dạy tiếng Anh tăng cường không nhiều nhưng những trường này được rải đều khắp 24 quận, huyện. Ngoài TP. Hồ Chí Minh, một số địa phương khác ở phía Nam cũng triển khai chương trình tiếng Anh tăng cường: Bà Rịa - Vũng Tàu, Cần Thơ, Tiền Giang, Đà Nẵng... nhưng thời lượng ít hơn (6 tiết/tuần).

Ở phía Bắc, dù chưa có tỉnh, thành nào dạy chương trình tiếng Anh tăng cường trên diện rộng nhưng sự ủng hộ việc dạy tiếng Anh trong trường tiểu học khá mạnh mẽ. Các tỉnh, thành

vùng đồng bằng như Hà Nội, Hải Phòng, Hải Dương, Nam Định... đều triển khai dạy tiếng Anh tự chọn ở hầu hết các trường tiểu học. Các tỉnh miền núi phía Bắc như Hà Giang, Bắc Kạn, Cao Bằng, Lai Châu, Điện Biên... cũng đều có trường tiểu học dạy tiếng Anh.

Số lượng GV cũng không phải là nỗi lo hàng đầu. Nếu với mục tiêu năm 2015 có khoảng 20% HS lớp 3 trên cả nước được học chương trình tiếng Anh bắt buộc như ý tưởng của lãnh đạo Bộ GD-ĐT đưa ra thì việc tìm đủ GV dạy cho số HS này không phải là khó. Ước tính hiện nay có gần 10.000 GV tiếng Anh đang dạy tiểu học. Trong thời gian đầu triển khai chương trình tiếng Anh tiểu học bắt buộc có thể sẽ chỉ cần thêm 1/3-1/2 số GV trên. Việc đào tạo một thế hệ GV tiếng Anh tiểu học chỉ cần 3 năm. Nếu chiến lược dạy học ngoại ngữ đến năm 2025 của Bộ GD-ĐT sớm ban hành chính thức và các bộ, ngành, địa phương vào cuộc nhanh thì khó khăn về số lượng GV sẽ được sớm giải quyết.

Khó khăn được xem như một trở ngại hàng đầu cho chủ trương dạy tiếng Anh bắt buộc ở tiểu học chính là nghiệp vụ sư phạm của GV (kỹ thuật dạy tiếng Anh cho HS tiểu học). Nếu không khắc phục được trở ngại này, việc dạy tiếng Anh bắt buộc ở tiểu học sẽ là hình

thức, không có hiệu quả thiết thực. Hiện nay, hầu hết GV dạy tiếng Anh ở các trường tiểu học đều không được đào tạo để dạy... tiếng Anh cho HS tiểu học. Trong khi đó, đặc điểm tâm sinh lý của HS lứa tuổi này đòi hỏi GV ngoại ngữ phải có những kỹ năng khác biệt so với việc dạy học cho HS lứa tuổi lớn hơn. Trong những năm qua, các địa phương đã nhận được sự hợp tác khá tích cực của nhiều đơn vị quốc tế như Nhà xuất bản Oxford, Language Link, Hội đồng khảo thí tiếng Anh - Đại học Cambridge (Cambridge ESOL), Tổ chức Giáo dục Apollo... Những đơn vị này không chỉ giúp các trường tiểu học (thông qua Bộ GD-ĐT và các sở GD-ĐT) về chương trình, thiết bị dạy học... mà cả về kỹ thuật dạy tiếng Anh cho HS tiểu học. Nhiều lớp tập huấn về phương pháp giảng dạy cho GV đã được mở. Nhưng những hoạt động hợp tác này chỉ là giải pháp hỗ trợ. Rồi đây, các trường sư phạm sẽ mở ngành đào tạo GV tiếng Anh tiểu học nhưng điều này cũng chỉ giúp đào tạo thêm lớp GV mới. Còn với 10.000 GV đang dạy tiếng Anh tiểu học hiện nay, làm sao để tất cả đạt yêu cầu về kỹ thuật dạy ngoại ngữ cho trẻ em nhỏ tuổi, đó là bài toán mà Bộ GD-ĐT phải tìm ra lời giải. ■

LIÊN KẾT ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC VỚI NƯỚC NGOÀI:

Trăm hoa đua nở, nhưng...

ĐÀO QUỐC TOÀN

- Hiện nay, hợp tác quốc tế đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) xác định là một trong bảy nhóm nhiệm vụ quan trọng để đổi mới và phát triển giáo dục đại học (GDDH) với định hướng nâng cao chất lượng đào tạo. Thực tế cho thấy, việc hợp tác quốc tế trong GDDH thời gian qua đã đạt được những kết quả tích cực, song cũng còn không ít những bất cập, hạn chế. Trong đó, việc bùng nổ các chương trình liên kết đào tạo (CTLKĐT) với nước ngoài hiện nay đang thực sự là mối lo ngại trước tình trạng “vàng thau lẫn lộn” về chất lượng.

Trường tốt bị đánh đồng với trường kém!

Có thể nói chưa bao giờ, loại hình liên kết đào tạo với nước ngoài lại nở rộ và đa dạng về đối tác, phương thức tuyển sinh, đào tạo, mức học phí... trong các trường ĐH Việt Nam như hiện nay. Ngoài các trường ĐH được Bộ GD-ĐT trực tiếp cấp giấy phép liên kết đào tạo với nước ngoài, các trường ĐH quốc gia, ĐH vùng còn được Bộ GD-ĐT phân cấp, cho phép chủ động tìm đối tác nước ngoài để liên kết đào tạo. ĐH Quốc gia Hà Nội đã có hẳn một khoa quốc tế chuyên triển khai các CTLKĐT với nước ngoài, nhưng nhiều trường thành viên vẫn trực tiếp thực hiện liên kết với đối tác nước ngoài. Chẳng hạn, ĐH Ngoại ngữ có CTLKĐT với ĐH Picardie Jules Verne và

ĐH Thiểm Tây (Trung Quốc) đào tạo ngành Ngôn ngữ và Văn hóa Trung Quốc. Trường ĐH Kinh tế có đến 6 CTLKĐT với nước ngoài, trong đó có CTLKĐT với ĐH Troy (Mỹ)...

Một điều rất đáng quan tâm hiện nay là đối tác liên kết nhiều nhưng lại rất ít có những trường ĐH danh tiếng thế giới. Ngay như với Trường ĐH Bách khoa Hà Nội, một trong những trường ĐH hàng đầu Việt Nam, có nhiều CTLKĐT từ các nước, trong đó có Mỹ, nhưng một chuyên gia cao cấp của Quỹ GD Việt Nam tại Hoa Kỳ (VEF) nhận xét: “Tôi lấy làm tiếc là tại sao một trường ĐH hàng đầu của Việt Nam lại chỉ tìm được những đối tác... vô danh như vậy. Dù có chênh lệch về chất lượng đào tạo ĐH giữa hai nước, nhưng rõ ràng, ở vị thế của ĐH

Bách khoa Hà Nội trong hệ thống GDDH Việt Nam, trường nên tìm kiếm những đối tác tốt hơn, tương xứng và có thể góp phần nâng cao vị thế của trường"! ĐH Bách khoa Hà Nội không phải là trường hợp cá biệt. Giáo sư Phạm Phú (Uy viên Hội đồng GD Quốc gia) cho rằng: "Phải xem xét tại sao các trường ĐH đẳng cấp quốc tế lại không có đối tác liên kết đào tạo tại Việt Nam?".

Các CTLKĐT hiện nay đều có một điểm chung là "đầu vào" rất thoáng, so với phương thức tuyển sinh ĐH chính quy rất khắt khe. Để trở thành sinh viên (SV) của các CTLKĐT, chỉ cần tốt nghiệp trung học phổ thông và có trình độ ngoại ngữ (tiếng Anh) nhất định. Thậm chí, nhiều CTLKĐT còn cho SV "nợ" chứng chỉ ngoại ngữ, tuyển vào rồi dành 1-2 học kỳ đầu tiên để dạy ngoại ngữ! Chương trình đào tạo thì mỗi nơi theo một kiểu. Thời gian đào tạo cũng tùy hứng, có chương trình 4-5 năm (1 năm học ngoại ngữ cho những SV chưa đủ trình độ, 2 năm học tại Việt Nam, 2 năm học ở nước ngoài). Có chương trình lại theo công thức 3+1, có chương trình lại là 2+1 hoặc 1+2 (chương trình đào tạo ĐH 3 năm). Có chương trình thì học hoàn toàn 4 năm tại Việt Nam...

Phương thức đào tạo cũng mỗi nơi một phách. Có nơi 100% giảng viên (GV) do trường đối tác giảng dạy. Có nơi chỉ 50% hoặc ít hơn GV "ngoại", không

ít chương trình lại hoàn toàn do GV Việt Nam giảng dạy. Số tín chỉ của mỗi CTLKĐT cũng khác nhau, dẫn đến mức học phí khác nhau, từ trên 1.000 USD đến 6.000-7.000 USD/SV/năm học, tùy từng đối tác. Thậm chí, có CTLKĐT với đối tác Trung Quốc, học phí chỉ có 700 USD/SV/năm học.

Trả lời báo chí về thực tế hỗn loạn CTLKĐT với nước ngoài, bà Trần Thị Hà, Vụ trưởng Vụ GDDH (Bộ GD-ĐT) cho rằng: "Hiện nay đang có tình trạng trường (đối tác) kém "đuối mắt" trường tốt đi. Một trường tốt trước khi ký kết hợp tác bao giờ người ta cũng tìm hiểu xem bản thân "anh" như thế nào, "anh" đã hợp tác với những ai. Nếu thấy đã từng hợp tác với những đối tác kém thì trường có uy tín sẽ không muốn vào hợp tác, vì không muốn bị đánh đồng hạng. Bộ GD-ĐT đã yêu cầu các trường phải lựa chọn đối tác chiến lược để hợp tác, nhưng chọn như thế nào là do các trường tự thẩm định, cân nhắc. Đúng là cách quản lý như hiện nay có thể đánh đồng trường lớn với trường không tên tuổi".

Đối tác nước ngoài phải là trường đã được kiểm định

Theo bà Nguyễn Thanh Huyền, Phó vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế (Bộ GD-ĐT): "Trong thời gian qua, khi thanh kiểm tra, Bộ GD-ĐT đã phát hiện

một số trường (thuộc cấp quản lý của những DH được phân cấp) liên kết đào tạo không đảm bảo chất lượng. Đối với những trường hợp này, chúng tôi đã không công nhận văn bằng ngay. Tùy từng mức độ sai phạm cụ thể, các trường được phân cấp quản lý sẽ phải chịu trách nhiệm với Bộ GD-ĐT. Bộ sẽ có vai trò giám sát và kiểm tra để chấn chỉnh công tác này. Trong 3 năm qua, Bộ GD-ĐT cũng đã loại ra rất nhiều trường chưa được kiểm định, nhưng xin cấp phép liên kết đào tạo tại Việt Nam. Chẳng hạn, đối với các trường DH của Mỹ, Bộ GD-ĐT chỉ cho phép những trường đã được các tổ chức kiểm định của 6 vùng ở Hoa Kỳ công nhận, mới được liên kết đào tạo tại Việt Nam”.

Bà Nguyễn Thanh Huyền cho biết, khi xem xét để cấp phép, tiêu chí đầu tiên là trường đó phải là trường được kiểm định. Tuy nhiên, đó là tiêu chí đối với những trường nằm trong hệ thống GD của những nước có hệ thống kiểm định. Cũng có một số nước, nền GD chưa có hệ thống kiểm định độc lập mà chỉ do Bộ GD nước đó quản lý. Với những trường này, khi họ xin cấp phép, Bộ GD-ĐT yêu cầu là phải có giấy xác nhận của cơ quan hữu quan. Nếu còn vấn đề gì nghi ngờ, Bộ GD-ĐT sẽ tìm hiểu qua đại sứ quán.

Theo bà Trần Thị Hà, việc Bộ GD-ĐT phải xem xét cấp phép liên kết đào tạo với nước ngoài, trước hết, vì quyền lợi của người học. Trong GD không thể “thủ”, phải bảo đảm để người học không bị thiệt thòi, nhất là trước các đối tác cấp văn bằng nước ngoài, trong điều kiện hệ thống quy định quản lý, luật pháp của ta liên quan đến lĩnh vực này còn chưa đồng bộ, hoàn thiện. Cách quản lý như hiện nay khiến các trường trong nước gặp khó khăn khi muốn tìm đối tác lớn, có tầm cỡ. Nếu quy định cứ buộc những trường nổi tiếng hay có uy tín đã được thừa nhận trên thế giới, muốn hợp tác với Việt Nam phải làm theo quy trình như tất cả các trường khác, họ sẽ ngại ngần, không thể kiên nhẫn, thậm chí tự ái, khi họ còn nhiều cơ hội hợp tác, luôn được chào mời ở những nơi khác. Hợp tác với nước ngoài phải được khuyến khích. Nhưng cởi mở quá mà không quản lý được sẽ có những nguy cơ về chất lượng đào tạo và quyền lợi của người học.

Vì vậy, theo các nhà quản lý GDĐH, đối với những trường có uy tín, nên coi bản thân tên tuổi, thứ hạng của trường đó đã là một sự bảo đảm. Liên kết đào tạo ở những ngành học không ảnh hưởng đến chính trị, quan điểm, nội dung đào tạo theo thông lệ quốc tế, là những

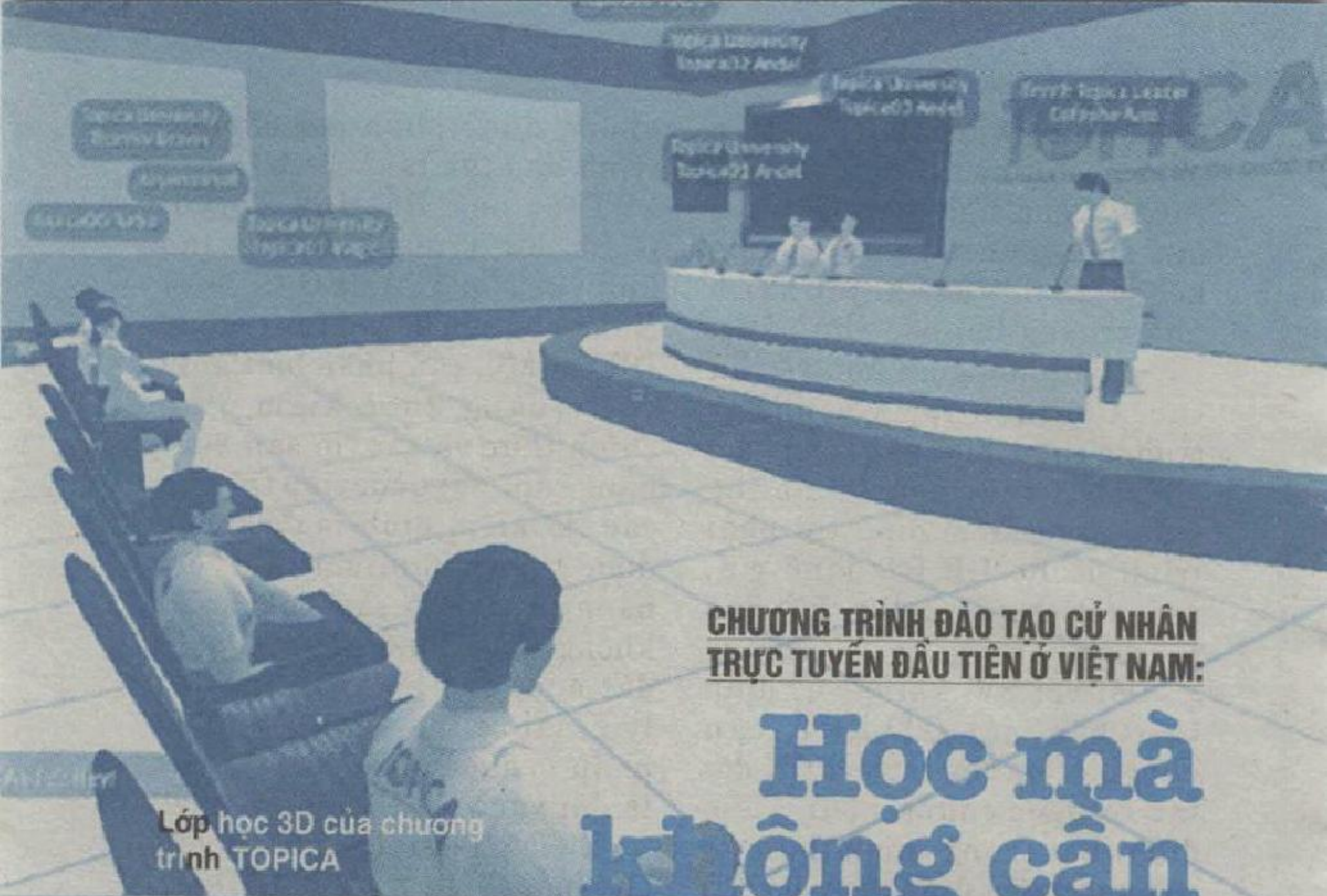
kiến thức khoa học cơ bản chung, như các ngành: kỹ thuật, công nghệ, ngoại ngữ, kinh tế, quản trị kinh doanh, kế toán... thì nên khuyến khích nhà trường hai bên chủ động, xét duyệt đơn giản hơn về thủ tục. Còn hợp tác với những trường chưa được xếp hạng cao, chưa tên tuổi hoặc ở những nước chưa kiểm định thì phải trình để Bộ GD-ĐT đánh giá, xem xét cho phép liên kết đào tạo.

Đối với SV, khi quyết định theo học một CTLKĐT, cần phải biết những trường ĐH đối tác có được chứng nhận kiểm định chất lượng chính thức, do cơ quan kiểm định được bộ GD nước đó công nhận hay không. Chẳng hạn tại Mỹ, không phải cơ quan kiểm định nào có giấy phép hoạt động cũng được Bộ GD Hoa Kỳ công nhận. Theo ông Mark Ashwill, Giám đốc Viện GD quốc tế Hoa Kỳ (IIE) tại Việt Nam, đối với những cơ sở đào tạo tại Việt Nam do các trường ĐH Mỹ thiết lập, IIE sẵn sàng giúp đỡ SV kiểm định tiêu chí này. Hoặc SV có thể tự kiểm tra tại website của Ủy ban Kiểm định chất lượng GDDH tại địa chỉ <http://www.chea.org>. Tuy nhiên, trách nhiệm lớn nhất vẫn thuộc về Bộ GD-ĐT Việt Nam, cơ quan đóng vai trò như “người giữ cửa”, quyết định trường ĐH nước ngoài nào được phép hoặc

không được phép mở chương trình đào tạo tại Việt Nam.

Theo ông Đỗ Huy Thịnh, Giám đốc Trung tâm Đào tạo khu vực của SEAMEO tại Việt Nam, khi liên hệ với các trường ĐH tại Mỹ, cần phân biệt giữa các trường được kiểm định chính thức và các “lò sản xuất bằng cấp”, lại được tiếp tay của các “lò kiểm định ma”, không được thừa nhận. Một khi văn bằng từ các “lò sản xuất” này không được công nhận ngay ở đất nước của họ, thì không có lý gì lại có thể hoạt động hợp pháp ở nước khác được, nhất là đối với Việt Nam hiện nay!

Bà Nguyễn Thanh Huyền cho biết, hiện nay, Bộ GD-ĐT đang xây dựng một nghị định về hợp tác đầu tư với nước ngoài. Nghị định sẽ có một chương quy định chi tiết về việc liên kết đào tạo với nước ngoài. Trong đó sẽ nhấn mạnh các điều kiện liên kết như: đối tác nước ngoài phải là trường được kiểm định hoặc được các cơ quan nước ngoài công nhận. Ngoài ra, các bên liên kết còn phải thỏa mãn các điều kiện của Việt Nam về GV, giáo trình, cơ sở vật chất... để đảm bảo việc liên kết phải đạt chất lượng. Bộ GD-ĐT sẽ thông báo công khai những trường được cấp phép hoạt động ở Việt Nam, trên các phương tiện thông tin, để người học có thể tham khảo. ■

Lớp học 3D của chương trình TOPICA

**CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN
TRỰC TUYẾN ĐẦU TIÊN Ở VIỆT NAM:**

Học mà không cần đến lớp

TUYẾT HẠNH

- ▶ Trên đường đi công tác hay trong quán cà phê, bất cứ nơi nào có nối mạng Internet và máy tính, người học đều có thể nghe giảng, trao đổi với thầy cô, bạn bè... trong khuôn viên trường ảo. Đó là công nghệ thế giới ảo ba chiều (3D) vừa được Viện Đại học (ĐH) Mở Hà Nội đưa vào ứng dụng đào tạo cử nhân.

Kết cấu và thời gian học tập tương đương chương trình khung của Bộ Giáo dục và Đào tạo

Không giống như các chương trình đào tạo trực tuyến trước đó, sinh viên (SV) theo học chương trình TOPICA có thể “đến trường”, “vào lớp” ngay tại nhà và giao tiếp

với thầy giáo và bạn học qua một hình đại diện (avatar) trong môi trường ảo giống của trò chơi trực tuyến Second Life. Phó viện trưởng Viện ĐH Mở Hà Nội Nguyễn Thanh Nghị cho biết: TOPICA là chương trình đào tạo cử nhân trực tuyến ứng dụng công nghệ e-learning tiên tiến. TOPICA hoàn toàn không phải là một chương trình thí nghiệm và các SV TOPICA cũng không phải là “vật thí nghiệm”. Viện ĐH Mở Hà Nội đã có trên 15 năm kinh nghiệm đào tạo từ xa, trong đó, đào tạo cử nhân trực tuyến là một trong những hình thức đã được nhà trường triển khai.

Ông Nguyễn Thanh Nghị cho biết thêm: “Nhiều trường ĐH danh tiếng thế giới đã áp dụng phương pháp học tập này. ĐH Havard đã tổ chức các buổi xử án ảo cho SV ngành Luật; ĐH Ohio tập trung vào giảng dạy nghệ thuật và âm nhạc cũng qua môi trường 3D”.

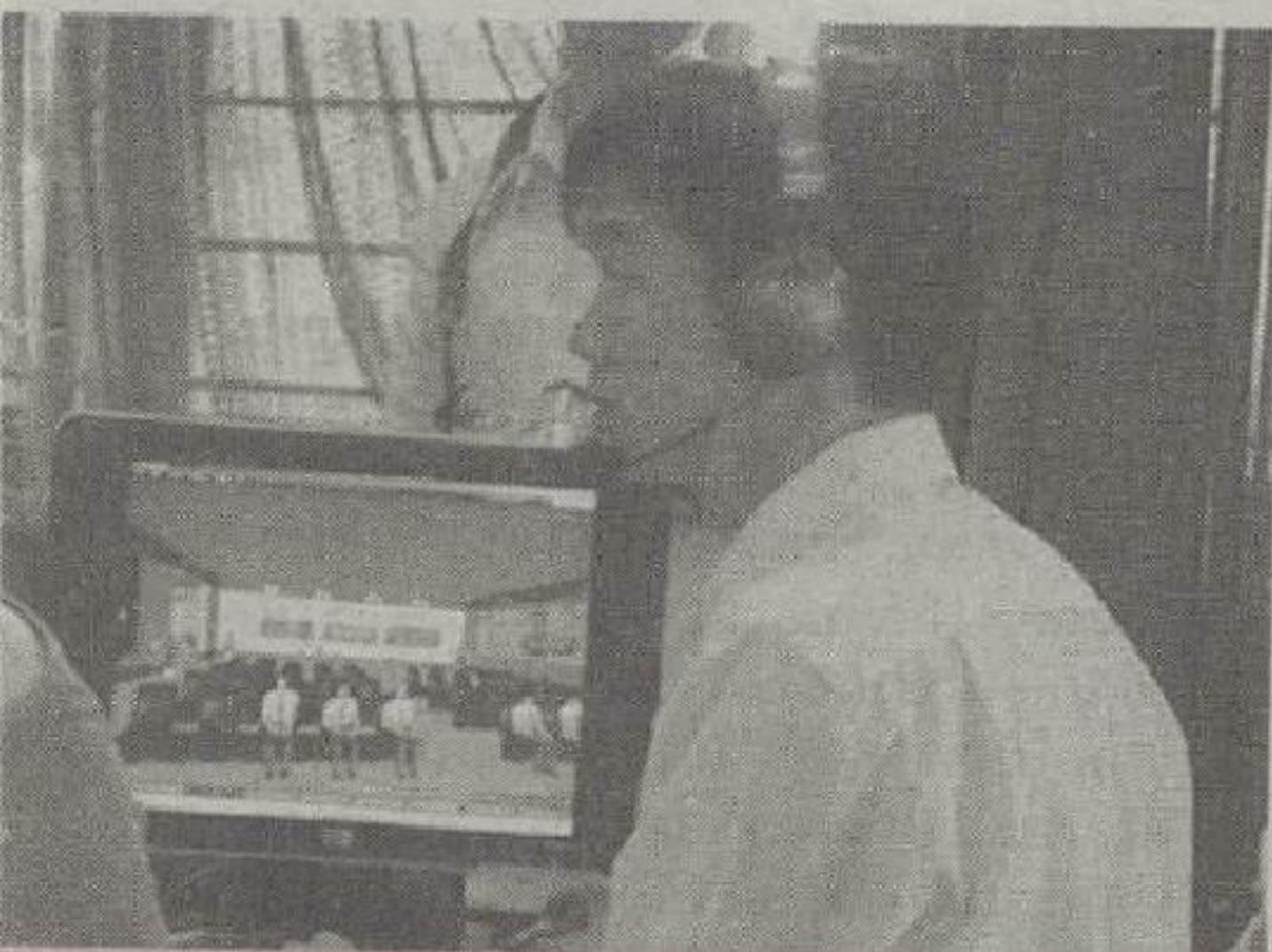
Từ năm 2006, ĐH Harvard, MIT, Stanford, Oxford... đã bước vào thế giới 3D với việc xây dựng hệ thống nội dung các môn học, khuôn viên đầy đủ giảng đường, phòng thí nghiệm... phục vụ học tập. Hiện có hơn 300 trường ĐH và các cơ sở đào tạo với khoảng 4.200 giáo sư trên toàn thế giới áp dụng công nghệ đào tạo này.

Ông Phạm Đức Trung Kiên, chuyên gia chính của TOPICA cho biết: chương trình TOPICA được các giáo sư, tiến sĩ, chuyên gia uy tín trong và ngoài nước tham gia phát triển học liệu, giảng dạy và kiểm soát chất lượng đào tạo. Bên cạnh đó, chương trình còn mời các cán bộ quản lý, chuyên viên tại các doanh nghiệp tham gia hàng ngày vào việc hướng dẫn, truyền đạt kinh nghiệm thực tiễn cho SV. Chương trình đào tạo của các SV TOPICA có kết cấu và thời gian học tập tương đương chương trình khung của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT). Theo đó, thời gian đào tạo chuẩn của một SV TOPICA từ khi “nhập học” đến lúc “ra trường” là 4 năm. “Tuy nhiên, tùy theo tình hình thực tế, tùy trình độ tiếp nhận và điều kiện học tập của học viên mà thời gian đào tạo có thể rút ngắn hoặc kéo dài hơn” - Ông Nguyễn Thanh Nghị cho biết thêm.

Học phí cho mỗi SV TOPICA tương đương với học phí hệ đào tạo cử nhân từ xa do Bộ GD-ĐT quy định.

SV và giảng viên sẽ xuất hiện trong phòng học dưới dạng biểu tượng mà họ lựa chọn. Mọi người có thể tùy ý thiết kế hình dạng cũng như thay đổi trang phục theo sở thích... Ngoài ra, thầy trò có thể tổ chức hội thảo, thảo luận, trao đổi trực tiếp ý kiến. Sau những giờ lên giảng đường căng thẳng, SV có thể vào căng tin ngồi nhâm nhi cà phê... Theo ông Nguyễn Thanh Nghị, SV ngành Tài chính - kế toán có thể tham gia thực hành ngay sau khi học. Với lượng SV theo học từ xa lớn nhất nước (30.000 người), người học chỉ phải trả chi phí thấp. Cuối năm nay, Viện ĐH Mở Hà Nội tuyển sinh khóa đầu tiên hệ cử nhân từ xa ngành Tin học ứng dụng, Kế toán và Quản trị kinh doanh theo công nghệ mới này. Mức học phí vẫn tính theo quy định của Bộ GD-ĐT và SV tốt nghiệp được cấp bằng của viện.

TOPICA là chương trình đào tạo cử nhân trực tuyến do Viện ĐH Mở Hà Nội chủ trì cùng với Tập đoàn Microsoft, Tập đoàn Qualcomm, Tập đoàn HP, ĐH Bách khoa Hà Nội và Tổ chức Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) tham gia phát triển và tài trợ. Chương trình TOPICA được xây dựng trên nền tảng của dự án ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục TOPIC64 và vườn ươm doanh nghiệp CRC-TOPIC.

Học viên đang học theo chương trình TOPICA

TOPICA được học như thế nào?

Giảng đường ở đây là một tòa nhà 8 tầng được xây dựng trong thế giới ba chiều (3D), mô phỏng theo môi trường học thật của các SV học trực tiếp nhằm giúp học viên có cảm giác như thật với tầng 1 là sảnh lớn và hội trường, các tầng còn lại dành cho các chuyên ngành đào tạo và khu thực hành. Như tất cả các SV của những trường ĐH ở thế giới thực, các SV được cấp “thẻ SV” (tên truy nhập và mật khẩu) và họ bắt buộc phải “trình thẻ” nếu muốn “vào trường” để tham gia buổi học. “Trong lớp”, họ cũng sẽ ngồi sau các dãy bàn, bên cạnh những người bạn của mình và lắng nghe giáo viên giảng bài. Trong phòng học “thật mà ảo, ảo mà thật” này, thầy và trò có thể tổ chức các buổi thảo luận, hội nghị xoay quanh môn học hay tiến hành các hoạt động không khác gì trong một lớp học bình thường như giảng dạy, học qua sách, video, các slide... SV có điều kiện trao đổi trực tiếp với

giảng viên ngay sau buổi học nếu có gì thắc mắc.

Một điểm khác biệt nữa trong chương trình đào tạo trực tuyến của TOPICA là SV có điều kiện thực hành ngay những bài học của mình. Nhờ công nghệ 3D, SV TOPICA gần như ngay lập tức được tham gia vào những hoạt động thực tế của ngành nghề đào tạo. SV ngân hàng có thể tham gia hoạt động của một quầy giao dịch ở ngân hàng ảo. SV học kế toán hay bán hàng sẽ thực hiện đầy đủ các quy trình của công việc này. Ở ngôi trường trong thế giới 3D, giáo viên và SV sẽ xuất hiện trong phòng học dưới hình dạng của các avatar mà họ lựa chọn. Nghĩa là ở nơi này, các SV có thể tùy ý “thiết kế hình dạng” mình, có thể mặc bất kỳ trang phục nào hay tự thiết kế trang phục cho mình, có thể tùy ý thay hình đổi dạng để thể hiện cá tính và sự sáng tạo của mình.

Điều thú vị là các SV có thể làm tất cả những công việc đó ở bất cứ nơi nào có kết nối mạng Internet, trên đường đi du lịch, trong phút rảnh rỗi giữa giờ làm việc, trong quán cà phê hoặc chỉ đơn giản là ngồi ở nhà bên cạnh chiếc máy tính nối mạng và đăng nhập vào thế giới 3D.

Không phải là giải pháp thay thế

Tuy thể hiện nhiều ưu điểm nhưng TOPICA vẫn chỉ được những người trong cuộc đánh giá là một công cụ hỗ trợ cho học tập chứ không thể là một giải pháp thay thế cho các phương pháp học truyền thống. Thứ nhất là việc cả học kỳ chỉ được gặp thầy giáo có

một vài lần. Việc nhận các giáo trình, tài liệu, đề tài hoàn toàn thực hiện qua email. Điều này tuy có tiết kiệm thời gian nhưng rất bất tiện. Sự trao đổi giữa thầy trò gần như không có. Việc không tiếp xúc trực tiếp giữa người dạy và người học đòi hỏi SV phải có tính tự giác rất cao mới theo học phương pháp này. Đó là chưa kể các tệ nạn vẫn thường được nhắc đến trong thế giới của Second Life có thể tác động tới người học. Một điểm nữa là nhiều SV quê mới lên thành phố học nên để sử dụng máy tính thành thạo đã mất rất nhiều thời gian chứ chưa nói đến việc tham gia học trên mạng. Do đó, phương pháp đào tạo e-learning nói chung cần phải có nhiều điều kiện từ phía người học, người dạy... Bên cạnh đó, việc học trực tuyến trên thế giới 3D chỉ áp dụng cho một số chứ

không phải là tất cả các môn học. Khi đăng ký, các SV nên chọn phương pháp trực tuyến cho các môn dễ. Những môn khó thì lời khuyên là không nên

Second Life là ứng dụng trực tuyến 3D đem đến cho người tham gia cảm giác trải nghiệm đời thực: có thể tiến hành các hoạt động kinh doanh, sản xuất, tư vấn, du lịch và học tập... Có rất nhiều tập đoàn, công ty, tổ chức uy tín như IBM, Sony, BMW, Microsoft, thậm chí là Đại sứ quán Thụy Điển và nay là các trường ĐH danh tiếng như Havard, Oxford, Phoenix xây dựng trụ sở, khuôn viên, văn phòng... trên mạng. Đã có nhiều tập đoàn tiết kiệm hàng triệu USD, nhiều người kiếm bạc tỉ trên thế giới ảo nhưng Second Life vẫn chỉ được coi như một trò chơi dù là một trò chơi nghiêm túc. ■

SAPUWA®

NƯỚC UỐNG TINH KHIẾT

Since 1992

Tận cùng của sự tinh khiết

www.sapuwa.com.vn

Nên thực hiện từng bước

NGUYỄN HỒNG PHƯỢNG

(Trường THCS Thị trấn,
huyện Dương Minh Châu, Tây Ninh)

Bàn chuyện ứng dụng công nghệ thông tin vào việc dạy văn, không thể tách rời với việc thực hiện nhiệm vụ năm học nói chung. Bắt đầu từ năm học 2008-2009 này, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã đề ra chỉ thị số 55/2008/CT-BGDĐT ngày 30-9-2008 về tăng cường giảng dạy, đào tạo và ứng dụng công nghệ thông tin trong ngành giáo dục giai đoạn 2008-2012. Đây là chủ trương đúng đắn và thiết thực, phù hợp với tình hình phát triển đất nước trong giai đoạn hiện nay. Có thể nói rằng công nghệ thông tin là công cụ đắc lực hỗ trợ đổi mới phương pháp giảng dạy, học tập và hỗ trợ đổi mới quản lý giáo dục, góp phần nhằm nâng cao hiệu quả và chất lượng giáo dục. Tùy tình hình thực tế ở mỗi trường học mà việc tích cực thực hiện chủ trương này của Bộ Giáo dục và Đào tạo ở mỗi nơi có khác nhau. Cụ thể, ở trường tôi có đến 54

cán bộ, giáo viên - nhân viên, nhưng số cán bộ, giáo viên, nhân viên biết và sử dụng vi tính còn rất hạn chế, chỉ chiếm khoảng 42-43%. Số giáo viên (GV) có trang bị máy tính bàn ở nhà cũng chiếm số lượng ít, khoảng 31-32%. Để trang bị được một chiếc máy tính trong gia đình quả là số tiền không nhỏ, với đồng lương ít ỏi của một GV đứng lớp 10 năm, sau khi cộng trừ các khoản thì thực lãnh chỉ còn 1.850.000-1.900.000đ hàng tháng. Ngoài việc trang trải cuộc sống thường nhật cho bản thân, cho gia đình, làm sao có dư để trang bị nổi chiếc máy tính mới tinh khoảng 6-7 triệu đồng? Đừng nói chi đến trang bị một chiếc máy tính xách tay! Trước tình hình thực tế đó, bước đầu tiên, trường tôi đã khuyến khích GV sử dụng giáo án vi tính đối với GV có trang bị máy tính ở nhà. Trường cũng có một phòng vi tính với 11 máy tính phục vụ cho việc dạy học tự chọn tin học của học sinh theo chương trình đã ban hành và phục vụ cho công tác văn phòng. Ngoài giờ dạy trên lớp và công việc gia đình, GV nào có thể sắp xếp được thời gian thì mượn máy trường để học vi tính, nhà trường luôn ủng hộ. Việc sử dụng giáo án điện tử trên lớp còn gặp nhiều khó khăn nên

bước đầu chỉ được áp dụng vài lần đối với các môn trong năm học để GV tập làm quen với hình thức này. Thông thường, một chiếc máy tính ở mỗi nhà GV trường tôi đều có chức năng phục vụ cho mọi thành viên trong gia đình khác nhau: mẹ soạn giáo án, con học tin học, bố đánh văn bản cơ quan... Như vậy, để ứng dụng rộng rãi công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục vẫn còn nhiều trở ngại khách quan, nhất là đối với các trường học ở vùng sâu, vùng xa, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động dạy học cần phải thực hiện từng bước một, cụ thể:

* Trước tiên, nhà trường nên phổ cập tin học cho GV vào ngày nghỉ, mời thầy về tận trường hướng dẫn, động viên GV cố gắng theo học đầy đủ bằng cách công đoàn trường ủng hộ trả toàn bộ chi phí cho việc học của GV.

* Khuyến khích GV sử dụng giáo án điện tử khi lên lớp. Để thực hiện điều này thì cơ sở vật chất cho từng lớp học phải đảm bảo từ bàn ghế, ánh sáng, đèn chiếu, bảng từ, phong, màn, đến máy tính dùng chung...

* Ngoài ra, để GV cập nhật thông tin kịp thời lồng ghép các hình ảnh sinh động vào bài giảng, nhà trường nên kết nối mạng Internet tạo điều kiện cho giáo viên thuận lợi cập nhật kiến thức mới để bài

giảng được phong phú hơn.

Rõ ràng, việc sử dụng giáo án điện tử khi lên lớp có rất nhiều ưu điểm, kể cả với môn Ngữ văn. Như vậy, để ứng dụng thành công việc vận dụng công nghệ thông tin trong hoạt động giáo dục từ năm học này, ngoài việc tạo điều kiện cho GV tiếp cận tin học, cần phải có một ngân sách hỗ trợ cho GV mua máy tính bằng hình thức trả góp theo lương hàng tháng, có như thế, việc đổi mới phương pháp giảng dạy bằng ứng dụng công nghệ thông tin mới được thực hiện một cách hợp lý, áp dụng trong thực tế hàng ngày, không lạm dụng và không chạy theo bệnh hình thức. ■

Một cách tập kiêu tự động hóa

PHẠM DAN QUẾ

(TP. Hồ Chí Minh)

Trong bài "Khai thác Truyện Kiều tới giới hạn nào?" (TGM 806), ông Tạ Hùng nêu vấn đề khá thú vị. Nay xin đề cập đến một cách tập *Kiều tự động hóa* đã được chúng tôi nói đến trong quyển *Tập Kiều - một thú chơi tao nhã*, Nhà xuất bản ((NXB) Văn hóa Thông tin - 1994, được tái bản dưới nhan đề *Thú chơi tập*.

PHẠM DAN QUÊ

Tập Kiều

Một thú chơi tao nhã

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC - TP. HỒ CHÍ MINH

Kiều (NXB Văn học 2000), với mong muốn các nhà tin học tham khảo khi thực hiện “phần mềm tập Kiều”. Trong quyển này, chúng tôi dựa vào luật bằng trắc trong thơ lục bát và qui tắc hiệp vần, tách 3.254 câu thơ trong *Truyện Kiều* thành 1.627 cặp câu thành 16 bộ vần để khi cần đến vần nào thì có ngay những câu Kiều thuộc vần đó. Việc sắp lại thành các bộ vần như vậy sẽ giúp cho những ai muốn làm các bài tập Kiều, vịnh Kiều... giảm bớt được rất nhiều thời gian bởi khi cần đến vần nào ta đã có ngay toàn bộ

các câu Kiều thuộc vần đó để lựa chọn và việc tập Kiều có thể thực hiện được một cách tự động.

Tám dòng lục bát mà có tới chín câu Kiều như ông Tạ Hùng nêu tám chữ trong một câu Kiều được rải lần lượt trong 8 câu thơ của Nguyễn Du, tuy nhiên bài tập Kiều này vẫn có hai chỗ không hợp vần (giữa câu 2-3, làng không cùng vần với gần và giữa câu 7-8, người không cùng vần với ngày). Những bài như trên không nhiều. Ta có thể làm gần như thế bằng cách không nhất thiết phải rải mỗi chữ của câu Kiều chiếu dọc trong một dòng thơ tập Kiều, mà có dòng rải 2-3 chữ, có dòng không.

Xin dẫn ra đây một thí dụ 8 dòng 9 câu theo cách vừa nói:

CANH KHUYA THÂN GÁI
DẶM TRƯỜNG (2031)

Cớ sao trần trọc

CANH KHUYA (0225)
THÂN này thôi có ra gì
mà mong (0796)

Dù em nên vợ nên chồng
(0737)

Xót người phận bạc ắt lòng
chẳng quên (0738)

Trai anh hùng GÁI
thuyền duyên (2211)

Hữu tài thương nỗi vô duyên
lạ đời (1904)

Vàng trắng ai xé làm đôi
(1525)

Nửa in gói chiếc nửa soi
DẶM TRƯỜNG (1526). ■

Trường đại học bắc nhịp cầu ngoại giao

PHAN SỰ

- Từ ngày 21 đến ngày 31-10-2008, tại Trường Đại học (ĐH) Khoa học xã hội và Nhân văn - ĐH Quốc gia TP. Hồ Chí Minh diễn ra triển lãm Một James Joyce quốc tế. Qua nhiều hình ảnh và các trích đoạn tác phẩm, người xem triển lãm có thể phần nào nhìn thấy và hiểu được James Joyce, một nhà văn Ireland được coi là cha đẻ của văn học hiện đại trong phạm vi toàn cầu.

1. Trong diễn văn khai mạc triển lãm, phó giáo sư, tiến sĩ Vũ Tình, Phó hiệu trưởng Trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn TP. Hồ Chí Minh, nhấn mạnh: “Triển lãm tái hiện chặng đường sáng tác cũng như sự trưởng thành trong phong cách vượt mọi nền văn hóa và biên giới thể hiện tinh thần hiện đại của James Joyce... Ông đã xuất sắc chuyển tải được những đề tài rất đời thường như gia đình, trường học... vào trong tác phẩm của mình theo phong cách rất riêng, chứa đựng nhiều sắc thái khác nhau là làm rung động lòng người. Ông cũng rất có tài trong việc sử dụng ngôn từ để tạo ra những hình ảnh tuyệt vời mà mọi người sẽ dễ dàng nhận ra ngay đó là những hình ảnh chỉ có trong tác phẩm của chính James Joyce. Phong cách viết của ông đã làm giới chuyên môn sửng sốt... Triển lãm này sẽ là một cơ hội quý

báu cho sinh viên, giảng viên và người xem nói chung được sống trong một thế giới tự nhiên, tự khám phá và thoát tục. Tác phẩm của James Joyce sẽ đưa mọi người vào thế giới của cái đẹp, của những cảm xúc đích thực. Chính điều đó sẽ giúp cho mọi người hiểu hơn về văn hóa, xã hội Ireland”.

Cũng trong ngày khai mạc, bà Đại sứ Ireland tại Việt Nam Maeve Collins cố gắng thuyết phục người xem rằng James Joyce gần gũi với

Đại sứ Ireland Maeve Collins trong buổi khai mạc triển lãm

mọi người đọc. Bà nói: "... Những tác phẩm của ông được cho là quá khó đọc với độc giả bình thường. Triển lãm này cố gắng thay đổi quan niệm này. Triển lãm cho thấy tất cả các tác phẩm của James Joyce đều có tính tự truyện cao và mang tính nhân văn sâu sắc gồm những trải nghiệm riêng tư của con người, từ tình dục, tín ngưỡng hay chức năng sinh học của thể xác đều có trong tác phẩm của ông giống như tình cảm bí mật và phức tạp nhất của chúng ta, tình yêu, nói như nhân vật Leopold Bloom là "trái ngược với lòng hận thù". Điều đó khiến cho các tác phẩm của James Joyce trở nên lối cuốn... Điều này cũng khiến ông trở thành nhà văn vô cùng dễ đọc".

Gắn chặt nội dung triển lãm của các tác phẩm của James Joyce vào công việc đào tạo của Trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn, ông Nguyễn Phú Tú, Phó giám đốc Sở Ngoại vụ TP. Hồ Chí Minh cho rằng: "Văn học là chiếc cầu nối giữa các dân tộc. Triển lãm là một hoạt động giao lưu văn hóa có ý nghĩa giữa Ireland và Việt Nam". Ông gợi ý có thể lấy các trang văn của James Joyce để không chỉ làm bài tập cho môn Văn học mà cả môn Anh ngữ nữa.

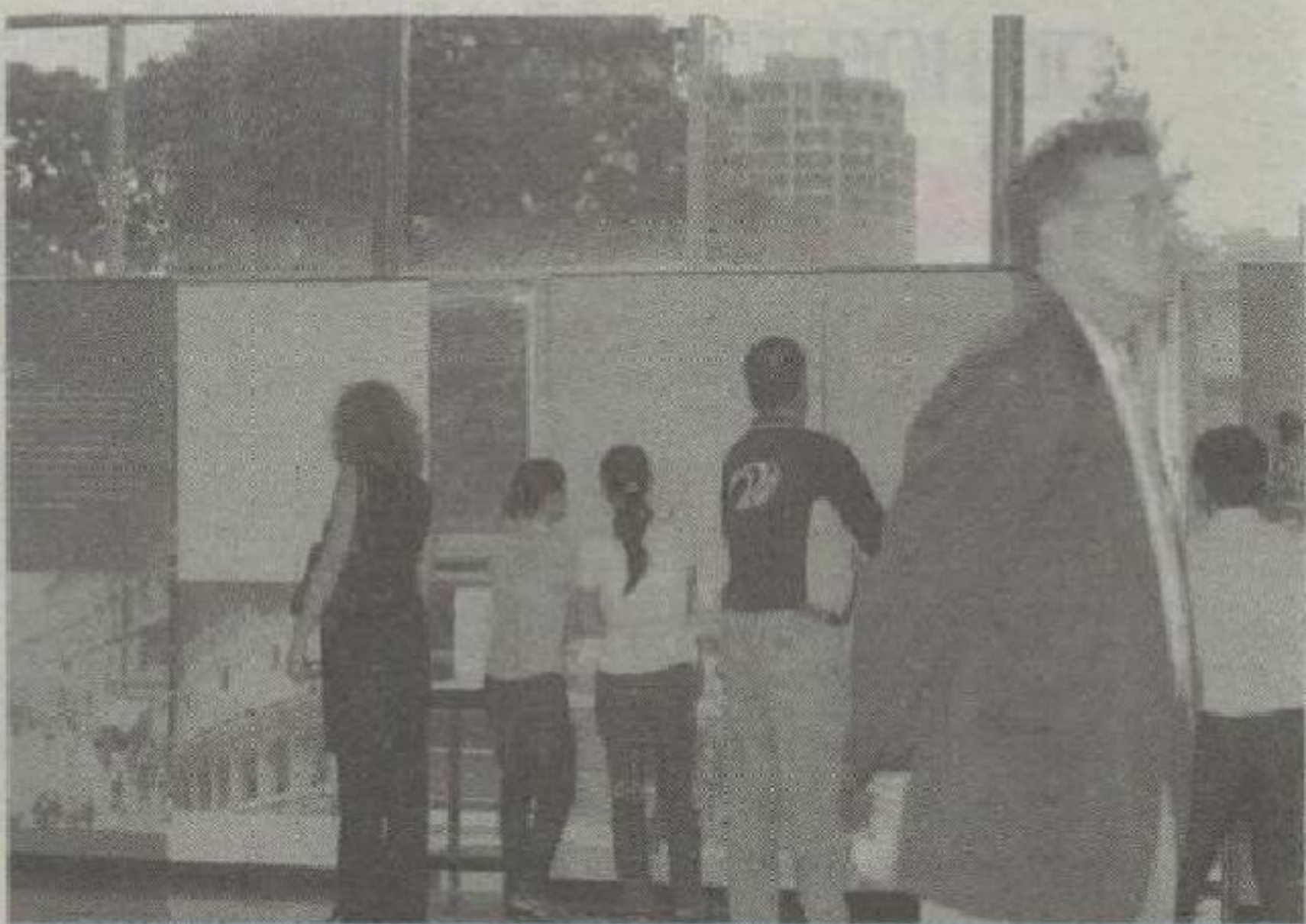
2. James Joyce sinh tại Rathgar, khu ngoại ô Dublin, vào ngày 2-2-1882. Tác phẩm nổi tiếng nhất của ông là tiểu thuyết *Ulysses*, bức chân dung chi tiết và trù mẩn nhất về thành phố quê hương mình. Ông cũng có ý tưởng viết câu

chuyện về một ngày trong cuộc sống của một người Dublin bình thường, một người đàn ông tên là Hunter, người mà ông chuyển đổi thành một Odysseus hiện đại với tên gọi Leopold Bloom. Trong *Ulysses*, Joyce kể câu chuyện về một ngày tại cùng một địa điểm, nhưng từ nhiều cách nhìn khác nhau. Có nhiều người kể chuyện khác nhau, một số người có thể xác định được, một số người ẩn danh, mỗi người sử dụng một phong cách riêng biệt. Bằng cách kể khác hẳn với lối trần thuật của tiểu thuyết cổ điển, với *Ulysses*, James Joyce được coi là một người tiêu biểu của phương pháp được gọi là "dòng ý thức" (stream of consciousness), một cụm từ gắn liền với chủ nghĩa hiện đại trong văn học. Cụm từ này được dùng để chỉ những tác phẩm không chấp nhận theo các thể loại văn học truyền thống mà phá bỏ hoặc tương tượng lại các cấu trúc đã được chấp nhận.

Về quá trình xây dựng tác phẩm này, triển lãm cho biết: Joyce viết các tác phẩm của ông rất cẩn thận và chậm rãi. Ông thường viết các đoạn nhiều lần trong nhiều bản thảo và có thể thêm các nội dung bất cứ khi nào có thể. Các bạn của Joyce có thể nhận thấy Joyce thường mang theo một cuốn sổ nhỏ bên mình và khi nghe thấy một từ hoặc một thành ngữ mà ông thích, ông thường viết lại. Joyce sau đó bổ sung những tư liệu tìm được vào các bản thảo khi hiệu đính. Số lượng chi tiết khổng lồ mà ông bổ

sung thêm vào các câu chuyện của mình là một trong những lý do mà các tác phẩm của ông rất thách thức nhưng cũng rất làm hài lòng độc giả.

Nhìn lại toàn bộ sự nghiệp của James Joyce có thể thấy đây là một thiên tài lận đận. Từ năm 1917-1930, ông đã phải trải qua ít nhất 25 cuộc phẫu thuật mắt và thường thì không tăng được thị lực là bao. Đôi khi ông phải nhờ bạn bè chép phần sáng tác của mình mỗi khi cần phải đảm bảo đúng hạn. Điều này làm ông phải mất nhiều thời gian hơn để hoàn thành các cuốn sách của mình, những cuốn sách thường mô tả âm thanh và mùi vị phong phú hơn là cảnh vật. Nhưng ông được rất nhiều người quý mến và giúp đỡ. Tác phẩm *Ulysses* được Sylvia Beach, một phụ nữ người Mỹ sinh sống tại Paris xuất bản - với sự giúp đỡ của Adrienne Monnier và Nhà in Maurice Darantière; họ đã để Joyce được giữ lại hầu hết các bản in trong lần xuất bản đầu tiên. Những người bảo trợ khác như luật sư người Mỹ John Quinn cung cấp các dịch vụ pháp lý miễn phí cho Joyce và mua những bản thảo viết tay của ông. Tuy nhiên, người bảo trợ quan trọng nhất của Joyce là một phụ nữ người

Khách tham quan triển lãm

Anh tên là Harriet Shaw Weaver. Weaver đã hết sức hào phóng với Joyce với sự hỗ trợ về tài chính, nghệ thuật và cả giúp đỡ cá nhân, hỗ trợ ông hàng chục ngàn bảng Anh, xuất bản tác phẩm của ông và tư vấn cho ông.

Dù là nhà cách tân văn học đầy tính sáng tạo nhưng James Joyce chịu ảnh hưởng rất rõ từ Leo Tolstoy người Nga và Edouard Dujardin người Pháp. Cho tới khi sự nghiệp văn học của James Joyce đạt đỉnh cao thì từ đỉnh cao này, tác phẩm của ông ảnh hưởng mạnh tới sáng tác của các tác giả thuộc nhiều trường phái khác nhau như Salman Rushdie, Thomas Pynchon, Ralph Ellison, Margaret Atwood và Mario Vargas Llosa. Có thể nói rằng nhiều cuốn tiểu thuyết hay được xuất bản trên khắp thế giới được viết theo truyền thống của hoặc tái hiện lại *Ulysses*. ■

DU HỌC TẠI CHỖ MÔN

Quản trị truyền thông

• Xin ông giới thiệu với bạn đọc Thế Giới Mới ngành học này?

“Ngành công nghiệp truyền thông Việt Nam đang bùng nổ với quy mô chưa từng thấy nhưng vẫn hoạt động theo kiểu vừa làm vừa học, chưa thực sự dựa trên cách tiếp cận tri thức và kỹ năng có hệ thống và khoa học để đạt tính chuyên nghiệp cao. Chuyên ngành Quản trị truyền thông (Media Management) là ngành học mới mẻ ở Việt Nam. Đây là chuyên đào tạo các chuyên gia và nhân sự cao cấp trong ngành kinh doanh truyền thông cũng như truyền thông kinh doanh. Chương trình thích hợp cho không chỉ những người đang làm việc trong các cơ quan thông tin - truyền thông mà còn cho tất cả doanh nghiệp kinh doanh các dịch vụ quảng bá trên các phương tiện truyền thông, cũng như các nhân viên chuyên trách tiếp thị, quảng cáo, giao tế cộng đồng, tổ chức sự kiện, xây dựng nhãn hiệu... tại các doanh nghiệp và tổ chức bên ngoài khu vực truyền thông. Chúng tôi đem chương trình này về là để góp phần đáp ứng nhu cầu bức bách về nguồn nhân lực chuyên nghiệp cho các công việc vừa kể.

• Chúng tôi muốn biết rõ hơn

► Đây là chương trình thạc sĩ Quản trị truyền thông đầu tiên do Đại học (ĐH) Stirling (Vương quốc Anh) tiến hành tại Việt Nam. Khóa học đầu tiên được ĐH Stirling mở tại Trường ĐH Kinh tế Đà Nẵng, khai giảng sáng 28-10-2008. Nhân dịp này, Thế Giới Mới phỏng vấn tiến sĩ Nguyễn Đức An - giảng viên báo chí học ĐH Stirling, giám đốc chương trình.

về nội dung chương trình và cách thức tiến hành một khóa học!

Sinh viên sẽ được học 7 môn học: Kinh tế học truyền thông; Truyền thông tiếp thị; Tổ chức và quản trị học; Truyền thông tập đoàn; Tài chính truyền thông; Truyền thông, Văn hóa và xã hội; Phương pháp nghiên cứu (thị trường truyền thông). Chương trình được dạy bằng tiếng Anh và tuân thủ mọi chuẩn mực và yêu cầu đào tạo thạc sĩ tại Anh, chương trình kéo dài trong một năm với 7 học phần như trên. Ngoài ra, sinh viên phải hoàn thành một luận văn 12.000 từ. Các bài giảng chính do các giảng sư ĐH Stirling trực tiếp thực hiện. Phần trợ giảng sẽ do các giảng viên được đào tạo ở nước ngoài của trường đối tác Việt Nam đảm trách theo yêu cầu nội dung và hướng dẫn chuyên môn từ ĐH Stirling. Chương trình cũng sẽ mời diễn giả có tên tuổi trong nghề tham gia các buổi tọa đàm và chia sẻ với sinh viên về kinh nghiệm và tình huống thực tế, những thành công và thất bại cũng

Các giáo sư và học viên trong ngày khai giảng

như xu hướng tương lai trong ngành truyền thông Việt Nam.

Với sự trợ giá từ Chính phủ Anh, học viên chỉ trả học phí 10.000 USD cho toàn khóa học, tức chỉ hơn một nửa so với học phí chương trình tại Anh. Để được xét nhập học, sinh viên (Việt Nam hoặc quốc tế) phải tốt nghiệp ĐH với kết quả thỏa mãn (bất cứ ngành nào) và đạt điểm IELTS 6.0 (hoặc TOEFL hay CPE tương đương) hoặc vượt qua kỳ thi tiếng Anh đầu vào do ĐH Stirling tổ chức.

• *Chương trình đã có dự kiến cho các khóa học sau, thưa ông?*

Từ năm học 2009-2010, chương trình dự kiến sẽ được mở rộng từ Đà Nẵng ra TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội. Chúng tôi đang đăng ký làm việc với Bộ Giáo dục và Đào tạo về kế hoạch này.

• *ĐH Stirling sẽ cấp bằng thạc sĩ là một trường học như thế nào, thưa ông?*

Thành lập vào năm 1967, ĐH Stirling là một trong 10 ĐH tạo kinh nghiệm học tập tốt nhất cho sinh viên tại Vương quốc Anh (theo nghiên cứu độc lập do báo *The Times* thực hiện năm 2006). Khoa Điện ảnh, Truyền thông và Báo chí ĐH Stirling hiện là trung tâm nghiên cứu - đào tạo truyền thông lâu đời, lớn nhất Scotland, xếp hạng thứ bảy toàn Vương quốc Anh về chất lượng nghiên cứu và giảng dạy truyền thông (theo kết quả khảo sát độc lập mới nhất trong *Cẩm nang đại học tốt 2008*). Viện Nghiên cứu truyền thông Stirling thuộc khoa nổi tiếng trong giới học giả thế giới và được cho điểm tuyệt đối (5/5) trong đợt đánh giá năng lực nghiên cứu quốc gia gần đây nhất (2001 RAE). ĐH Stirling là trường đầu tiên ở Anh mở chuyên ngành Quản trị truyền thông vào năm 1993.

• *Xin cảm ơn ông!*

NGUYỄN CHƠN CHẤT thực hiện

CÔNG ĐOÀN - CẦU NỐI NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG NGUỒN NHÂN LỰC

QUANG VINH

► Sáng ngày 22-10-2008, tại Cung văn hóa Lao động thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM), Hội nghị tổng kết hoạt động công đoàn khối giáo dục - đào tạo năm học 2007-2008 đã được Liên đoàn Lao động TP.HCM tổ chức.

1. Tại hội nghị, các đại biểu đại diện cho khối các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp (ĐH, CĐ, THCN) và các đơn vị giáo dục trực thuộc Liên đoàn Lao động TP.HCM đã thống nhất đánh giá hoạt động của đội ngũ cán bộ công đoàn trong khối giáo dục - đào tạo đã vào nề nếp, có chiều sâu, tạo được sự tin tưởng của cán bộ giáo viên, nhân viên vào tổ chức công đoàn. Theo tiến sĩ Huỳnh Văn Sáu, Chủ tịch Công đoàn Đại học Quốc gia TP.HCM, sự ra đời của Thông tri 01/TTr-TLĐ về việc hướng dẫn xây dựng công đoàn cơ sở - nghiệp đoàn vững mạnh đã xác lập hành lang trách nhiệm của công đoàn cơ sở và của công đoàn cấp trên cơ sở, mang lại ý nghĩa nhất định trong công tác xây dựng công đoàn cơ sở vững mạnh. Bên cạnh đó, trong tham luận của mình, PGS.TS Phan Thị Bích Nguyệt - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM đã nhấn mạnh vai trò của công đoàn đối với chuyên môn trong việc đổi mới phương pháp dạy và học đại học.

2. Phương hướng hoạt động công đoàn khối giáo dục - đào tạo năm học 2008-2009 dựa trên cơ sở thực hiện Nghị quyết 10 của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nghị quyết Đại hội 9 Công đoàn TP.HCM, Đại hội 10 Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và nhiệm vụ năm học 2008-2009 của ngành giáo dục - đào tạo đã được triển khai. Phát biểu tại hội nghị, ông Trần Thanh Hải - Phó chủ tịch thường trực Liên đoàn Lao động TP.HCM đã chỉ rõ: hoạt động công đoàn phải có sự thay đổi vì mục đích chung là sự phát triển nhà trường và đội ngũ giáo viên phải có chất lượng cao trong nghiên cứu, giảng dạy để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về nguồn nhân lực có chất lượng và công đoàn phải là cầu nối để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Tại hội nghị, khối các trường ĐH, CĐ, THCN và các đơn vị giáo dục đã vinh dự nhận 2 cờ thi đua của Ủy ban nhân dân TP.HCM, 2 cờ thi đua của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, 29 cờ "Công đoàn cơ sở vững mạnh xuất sắc" của Liên đoàn Lao động TP.HCM và bằng khen của Liên đoàn Lao động TP.HCM dành cho 16 tập thể và 29 cá nhân.

GIÁO DỤC VÀ DU LỊCH – SỰ KIỆN

Con số nhắc nhở

Từ năm 2008 đến 2015, Nhà nước sẽ hỗ trợ gần 860 tỉ đồng cho các trường đại học đào tạo theo chương trình tiên tiến.

Cùng lắng nghe

♦ “Nếu việc đến trường khiến con trẻ thấy vui vẻ, không phải chịu áp lực hay nỗi sợ hãi nào, được cởi mở, được giúp đỡ và chia sẻ..., chắc chắn sẽ có ít học sinh, kể cả học sinh khó khăn muốn bỏ học!” (GS Phạm Tất Dong - Phó chủ tịch, Tổng thư ký Hội Khuyến học Việt Nam)

♦ “Học sinh chọn ban nào là nhằm đến hướng thi đại học. Tổ chức thi tuyển sinh kiểu gì, các trường sẽ dạy - học kiểu đó. Chứng nào đổi mới cách tuyển sinh đại học, cách chọn ban sẽ thay đổi theo”. (Ông Lâm Triều Nghi - Hiệu trưởng Trường THPT Nguyễn Hữu Huân, TP. Hồ Chí Minh)

♦ “Ở nước ta hiện nay, người ta sẵn sàng bỏ ra hàng chục triệu USD để tổ chức thi hoa hậu, nhưng chưa ai dám đầu tư 20 triệu USD để xây dựng một trường đại học có đẳng cấp quốc tế!” (GS Trần Hữu Dũng - Đại học Wright State, Mỹ)

● Bộ GD-ĐT đã trưng cầu ý kiến tất cả các trường học, phòng GD-ĐT trên toàn quốc về dự thảo lần thứ 4 về Quy trình kiểm định chất lượng GD trường tiểu học, trung học cơ sở (THCS), trung học phổ thông (THPT). Quy trình kiểm định chất lượng GD trường phổ thông sẽ gồm các bước: tự đánh giá; đăng ký kiểm định; đánh giá ngoài và đánh giá lại (nếu có); công nhận và cấp giấy chứng nhận đạt tiêu chuẩn. Việc kiểm định chất lượng GD trường phổ thông nhằm xác định mức độ nhà trường đáp ứng mục tiêu đề ra trong từng giai đoạn; giải trình với các cơ quan quản lý nhà nước và xã hội về chất lượng GD. Việc kiểm định chất lượng GD trường tiểu học sẽ được thực hiện 5 năm/lần; trường THCS, THPT 4 năm/lần. Sau khi tự đánh giá, các trường nộp hồ sơ đăng ký kiểm định chất lượng GD.

● Theo quy định về chế độ thỉnh giảng tại cơ sở GD đại học do Bộ GD-ĐT vừa ban hành, việc thỉnh giảng được thực hiện trong các trường hợp sau: đội ngũ giảng viên (GV) cơ hữu của bộ môn có tổng số giờ giảng dạy quy chuẩn vượt quá 2 lần tổng số giờ chuẩn định mức giảng dạy; đội ngũ GV cơ hữu của bộ môn không đáp ứng được yêu cầu nghiên cứu khoa học theo quy định; tỉ lệ GV cơ hữu có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ của bộ môn ở dưới mức trung bình chung. GV thỉnh giảng phải đáp ứng một trong các yêu cầu: có chức danh giáo sư hoặc phó giáo sư, có bằng tốt nghiệp ngành sư phạm trình độ đại học trở lên, có chứng chỉ bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm theo quy định. Tổng số giờ thỉnh giảng trong một năm học của một GV không vượt quá 40% số giờ chuẩn định mức giảng dạy trong một năm học của chức danh GV tương ứng theo quy định.

Y HỌC & SỨC KHỎE

- ▶ Lão hóa là một quá trình sinh lý tất yếu của đời người, thế nhưng ai cũng muốn làm chậm sự xuất hiện của tiến trình này. Dinh dưỡng hợp lý là một trong các biện pháp quan trọng giúp ngăn ngừa những biến đổi và rối loạn trong các cơ quan và hệ thống cơ thể ở người cao tuổi (NCT).

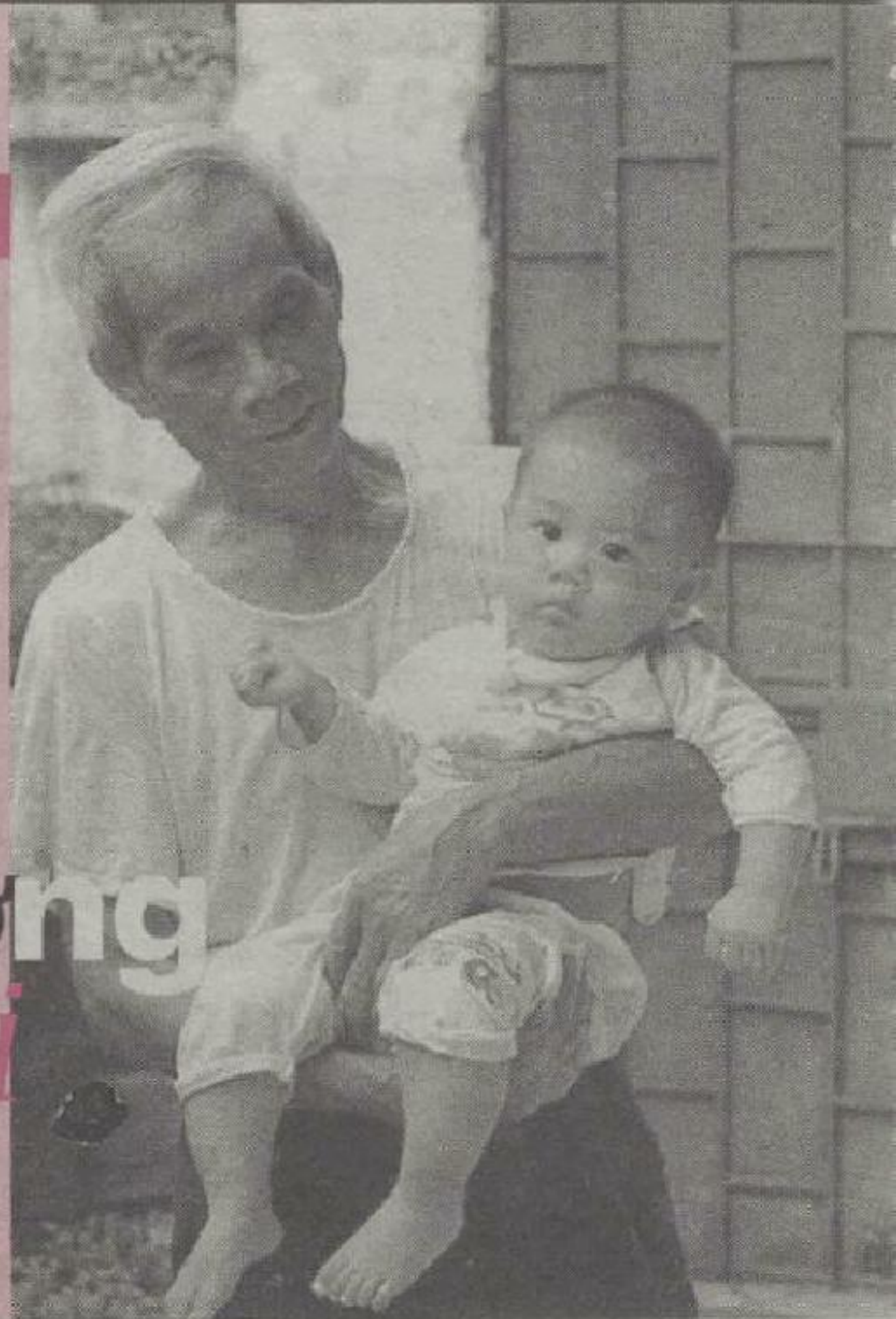
Dinh dưỡng cho người cao tuổi

MINH THÙY

Những biến đổi của cơ thể trong quá trình lão hóa

Quá trình lão hóa chịu ảnh hưởng bởi yếu tố di truyền và môi trường. Yếu tố di truyền quyết định tuổi thọ tối đa có thể đạt được, còn yếu tố môi trường ảnh hưởng đến sức khỏe và khả năng đạt được tuổi thọ tối đa. Theo thời gian, sinh lý có thể thay đổi như sau:

Mất khối nạc: Sau độ tuổi trung niên, khối cơ càng giảm dần. Do khối cơ giảm và hoạt động thể lực cũng ít hơn lúc trẻ nên nhu cầu năng lượng ở NCT cũng giảm dần. Khi đó, NCT có khuynh hướng ăn ít lại nên rất dễ bị thiếu các vi chất (đặc biệt là vitamin nhóm B, canxi, sắt và kẽm) do giảm hấp thu của ruột và giảm chuyển hóa nhưng nhu cầu của cơ thể đối với những chất này lại không giảm theo tuổi.

Sự giảm khối cơ ở NCT là yếu tố chính làm giảm sức cơ. Tuy nhiên, đối với những người luyện tập thường xuyên thì khối cơ và sức cơ vẫn không giảm dù tuổi cao.

Giảm mật độ và khối xương: Sự giảm mật độ xương và khối xương dẫn đến nguy cơ cao bị loãng xương ở NCT. Một trong những yếu tố quan trọng của sự giảm khối xương là do giảm tổng hợp vitamin D, kết hợp với ít tiếp xúc ánh nắng, nhất là ở phụ nữ do giảm hormone sinh dục estrogen có liên quan đến sự đồng hóa xương.

Thay đổi mạch máu: Bệnh tim mạch là một trong những nguyên nhân gây tử vong hàng đầu ở NCT. Chế độ ăn, đặc biệt là dư thừa chất béo no và cholesterol, ảnh hưởng rất lớn đến nguy cơ mắc bệnh tim mạch ở NCT. Một số mức độ của xơ vữa thành mạch là hậu

quả của sự lão hóa, tuy nhiên, thói quen ăn uống không hợp lý trong một thời gian dài, kết hợp với yếu tố di truyền sẽ có tác động mạnh hơn.

Thay đổi chức năng não: Não là cơ quan rất nhạy với sự thay đổi các dưỡng chất ăn vào. Não cần được cung cấp glucose ở mức ổn định. Đường huyết quá cao hoặc quá thấp đều có thể làm cho não rơi vào tình trạng hôn mê nhanh chóng. Não cũng cần vitamin và chất khoáng để hoạt động, đặc biệt là vitamin B1, B6, B12, folate, pantothenic... và vitamin E, omega-3, omega-6... NCT khỏe mạnh có mức vitamin (các loại) trong máu thấp sẽ có trí nhớ kém hơn so với người có mức vitamin trong máu cao.

Giảm thị lực: Giảm thị lực trong quá trình lão hóa đã làm giảm chất lượng cuộc sống của NCT. Chế độ dinh dưỡng hợp lý, đặc biệt là chế độ ăn giàu các chất chống oxy hóa như vitamin C, E, beta-caroten, kẽm, selen, lycopene, lutein kết hợp với thói quen tốt cho sức khỏe (tránh khói thuốc lá, ánh sáng chói) có thể ngăn ngừa hoặc làm chậm sự xuất hiện bệnh đục thủy tinh thể. Các chất chống oxy hóa còn có thể giúp ngăn ngừa bệnh thoái hóa võng mạc, nguyên nhân phổ biến dẫn đến mù lòa ở NCT.

Giảm miễn dịch: Khối mô miễn dịch giảm theo quá trình tích tuổi dẫn đến sự giảm dần chức năng miễn dịch. Do đó NCT cũng dễ mắc các bệnh nhiễm trùng và một số bệnh ung thư liên quan đến sự lão hóa. Hệ miễn dịch cần nhiều loại dưỡng chất khác nhau và cũng rất nhạy với sự thay đổi của tình trạng thiếu hay thừa dinh dưỡng, trong đó có các chất vi dinh dưỡng như acid amin, sắt, kẽm, vitamin C, A. Chính vì thế, dinh dưỡng đầy đủ

và hợp lý có vai trò quan trọng trong việc duy trì khả năng bảo vệ của hệ miễn dịch ở mức tối ưu có thể đạt được.

Sụt cân: Những yếu tố về dinh dưỡng hoặc suy giảm thể chất (nhìn kém, nhai nuốt khó, đi lại khó khăn...), cũng như một số bệnh lý do tuổi già là những nguyên nhân chủ yếu dẫn đến tình trạng sụt cân ở NCT, biểu hiện mất khối cơ.

Thừa cân: Thừa cân béo phì ở NCT thường do giảm chuyển hóa cơ bản, giảm hoạt động thể lực nhưng không giảm thực phẩm tiêu thụ, đặc biệt là các thực phẩm giàu năng lượng (béo, bột đường). Thừa cân béo phì ở NCT làm tăng nguy cơ bệnh tiểu đường, rối loạn chuyển hóa mỡ và cao huyết áp. Người trên 80 tuổi ít bị thừa cân béo phì hơn so với độ tuổi từ 60-80, đây cũng là độ tuổi có tỉ lệ tử vong cao ở những người thừa cân béo phì.

Những yếu tố ảnh hưởng đến chế độ dinh dưỡng của người cao tuổi

Yếu tố xã hội

Thói quen ăn uống trong một thời gian dài: Cách ăn uống của NCT là kết quả của thói quen ăn uống được hình thành và duy trì trong một thời gian dài. Những thói quen này phản ánh chủng tộc, xã hội và tình trạng kinh tế tại thời điểm hình thành thói quen ăn uống đó. Người 70 hoặc 80 tuổi có thói quen ăn uống được hình thành vào 50 hoặc 60 năm trước, khi kinh tế của Việt Nam còn nhiều khó khăn, chế độ ăn chủ yếu là tinh bột. Do đó, nhiều NCT vẫn có thói quen ăn cơm là chủ yếu với ít thức ăn giàu đạm, ít béo, thích ăn mặn (mắm, cá khô hoặc kho mặn...), nhiều rau, ít trái cây nên có thể dẫn đến suy dinh

dưỡng, thiếu đạm, thiếu béo, vi chất, cao huyết áp... Những thói quen ăn uống này rất khó thay đổi. Hơn nữa, một khi đã có quan niệm tốt xấu về các loại thức ăn thì sẽ rất khó làm thay đổi quan niệm này. Ví dụ: nhiều NCT cho rằng sữa là không cần thiết cho người lớn và chỉ nên dành cho trẻ em, hoặc khi tiêu chảy thì nên nhịn ăn sẽ tốt cho sức khỏe... Điều này làm cho việc giáo dục dinh dưỡng cho NCT gặp không ít trở ngại.

Kinh tế: Điều kiện kinh tế cũng ảnh hưởng rất lớn đến chế độ ăn của NCT. Với chế độ lương hưu hoặc sống dựa vào con cháu ở tuổi già thường làm cho NCT ăn ít lại, nhất là thịt, cá, trứng, sữa, yaourt, trái cây... là những loại thực phẩm không rẻ, mà đây lại chính là các loại thực phẩm có giá trị dinh dưỡng cao.

Yếu tố tâm lý

Ăn một mình: NCT khi phải ăn một mình thường có khuynh hướng ăn uống thất thường, có ngày ăn sơ sài, có ngày ăn quá mức, có khi lại bỏ bữa. Do đó, bữa ăn sum họp gia đình sẽ giúp NCT vui vẻ và ăn đầy đủ hơn.

Sự phiền muộn: Sự phiền muộn rất thường xảy ra ở NCT và ảnh hưởng đến

việc ăn uống. Có người ăn quá mức để tìm niềm vui trong ăn uống nên dẫn đến thừa cân, béo phì. Có người lại chẳng muốn ăn gì hoặc ăn rất ít khi phiền muộn dẫn đến suy dinh dưỡng, làm tăng khả năng mắc bệnh nhiễm trùng do suy giảm miễn dịch. Sự quan tâm của gia đình và xã hội có thể làm vơi đi sự phiền muộn ở NCT.

Lo âu: Sự lo âu và căng thẳng tinh thần thường gây tình trạng chán ăn. Hơn nữa, sự lo âu còn làm giảm tiết dịch tiêu hóa, dẫn đến giảm hiệu quả hấp thu chất dinh dưỡng từ thức ăn.

Ảnh hưởng của thuốc

Việc sử dụng thuốc để điều trị một số bệnh ở NCT có thể ảnh hưởng đến việc tiêu thụ các dưỡng chất theo nhiều cách khác nhau. Một số thuốc làm thay đổi khẩu vị và khả năng nhận biết mùi nên sẽ làm giảm sự ngon miệng và sở thích ăn uống. Nhiều thuốc ảnh hưởng lên hệ tiêu hóa có thể làm thay đổi độ pH của dịch vị trong dạ dày, làm giảm tiết dịch tiêu hóa, gây ức chế hấp thu một số dưỡng chất, thay đổi nhu động ruột hoặc thay đổi mật độ vi khuẩn bên trong lòng ruột nên sẽ ảnh hưởng đến hấp thu và sử dụng các chất dinh dưỡng. Tốc độ chuyển hóa của thuốc và giải độc chất bởi gan ở NCT sẽ chậm hơn so với người trẻ hoặc trung niên nên có thể làm cho thuốc tồn tại trong cơ thể lâu hơn và hiệu quả sử dụng thuốc cũng chậm hơn. Do đó, nên hạn chế những loại thuốc có nhiều tác dụng phụ, độc cho gan thận và chỉ nên uống thuốc khi thật cần thiết.

(Còn tiếp)

Kỳ sau: NHU CẦU DINH DƯỠNG Ở NGƯỜI CAO TUỔI

TÌM ĐẾN PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN QUÝ **ĐẶC TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

Phòng chẩn trị y học cổ truyền **Bảo Thanh Đường** là nơi chuyên nhận chữa các bệnh ngoài da khó, mãn tính, mắc bệnh lâu năm. Những bệnh như: *chàm khô (chân tay khô nứt như vết dao cứa, đau, mùa hanh khô chảy máu), á sừng (da đầu tróc lột từng lớp vảy, mảng hồng đỏ, ngứa khó chịu), bệnh chàm, eczema mãn tính (chảy nước vàng, gây rách da, nổi dầy cộm), bạch biến, nấm toàn thân, tổ đỉa, viêm da cơ địa, hôi nách, dị ứng mẩn ngứa, mề đay, nấm móng...* đều được điều trị bằng phương thuốc Đông y gia truyền có từ lâu đời, thuốc bôi nhanh khỏi bệnh. Người bệnh được các thầy thuốc khám, hướng dẫn cách sử dụng thuốc tỉ mỉ nên không phải ngẫu nhiên mà bệnh nhân trong nước, nước ngoài, Việt kiều đến dùng thuốc rất đông, nhất là cuối năm, khách Việt kiều về quê ăn Tết, biết uy tín nhà thuốc tìm đến. Nếu so với giá cả ở nước ngoài thì rẻ hơn rất nhiều, lại được chăm sóc chu đáo, tận tình. Người bệnh rất thích vì từ khi khám bệnh, bệnh rất nặng, được thầy thuốc theo dõi cho đến khi lành hẳn bệnh, da dẻ đẹp như xưa.

Anh Trần Xuân Quý, Việt kiều Mỹ, ở tại 202 Pasteur, P.6, Q.3, TP. Hồ Chí Minh, tâm sự: "Trước đây, da tôi bong vảy toàn thân, các móng sừng dày, mỗi đêm ngủ dậy da bóc hàng đống vảy, khi đến dùng thuốc mang tâm trạng bi quan. Nay tôi khỏi hoàn toàn, thật không có gì hạnh phúc bằng".

Cũng như anh Quý, rất nhiều người bệnh đến đây tỏ ra yên tâm, tin tưởng vào đội ngũ lương y giỏi, phương thuốc gia truyền độc đáo, bệnh tật được đẩy lùi, không còn mắc cảm với người thân, bạn bè.

NGUYỄN KHOA

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

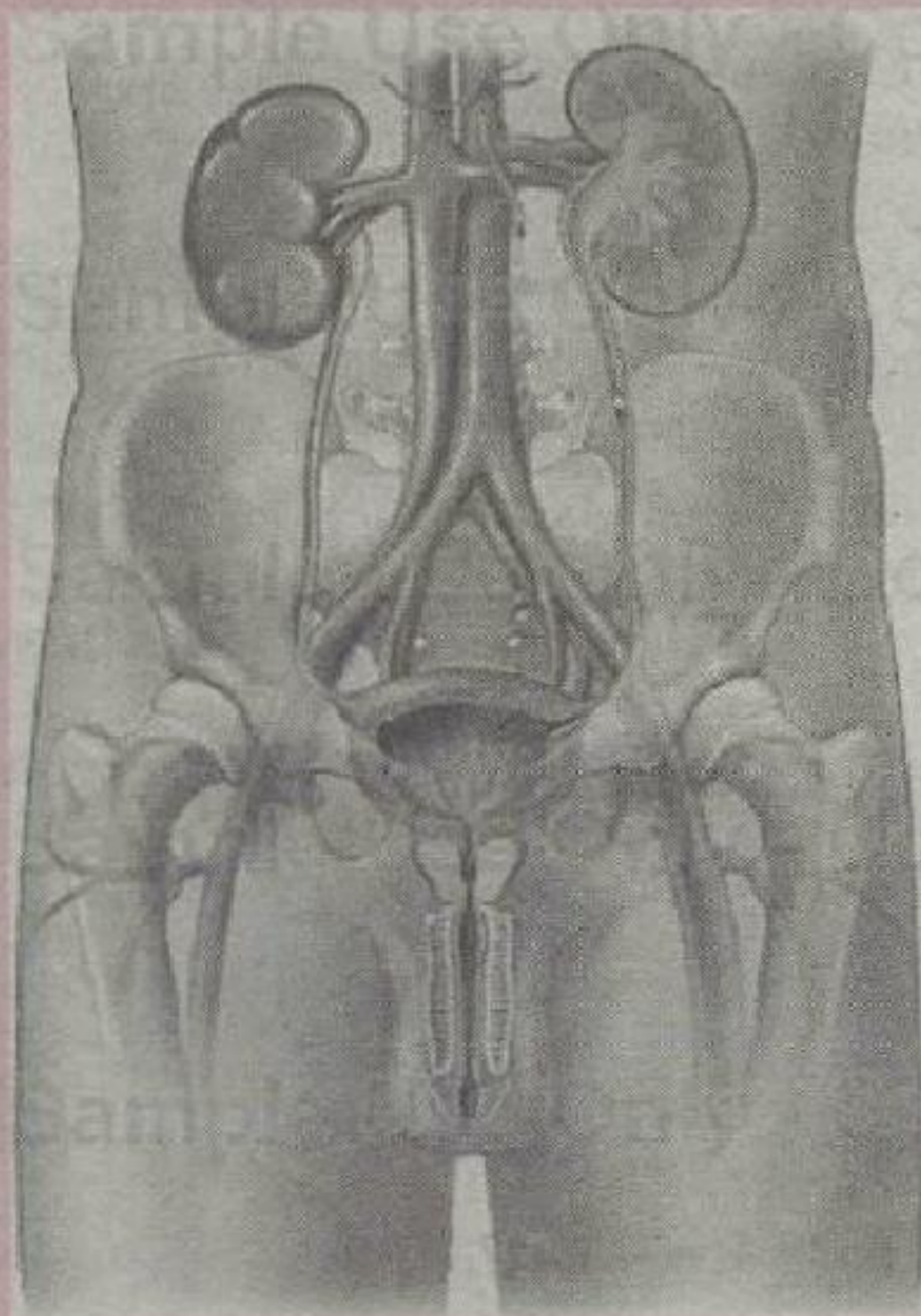
- **Tại Hà Nội:** 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.9423585
- **Tại TP. Hồ Chí Minh:** 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.9252818; 1029B Nguyễn Trãi, Q. 5 - ĐT: 08.8536047
- **Tại Đà Nẵng:** 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- **Tại Nha Trang, Khánh Hòa:** 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.522005
- **Tại Kiên Giang:** 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 0773.947347

Ai hay bị **SỎI TIẾT NIỆU?**

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM

Trưởng Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh

- ▶ *Sỏi đường niệu là hiện tượng kết sỏi ở đường tiết niệu bao gồm: sỏi thận, sỏi niệu quản, sỏi bàng quang và một số trường hợp có cả sỏi niệu đạo, thường là do sỏi từ bên trên đi xuống.*
- *Bệnh hay xảy ra ở người lớn tuổi, ít xảy ra ở trẻ em và thường có tiền sử bệnh lâu dài qua nhiều năm.*

Sỏi đường niệu ngày một gia tăng

Theo nhiều thống kê của Tổ chức Y tế Thế giới, bệnh sỏi đường niệu ngày một gia tăng, nhất là ở các nước nghèo và các nước đang phát triển. Bệnh lại rất hay tái phát. Bệnh dễ gây ra tắc nghẽn đường tiểu và từ đó gây nên hiện tượng nhiễm trùng tiểu, nặng hơn, có thể gây thận chướng nước và suy thận mạn - một biến chứng gây tàn phế suốt đời cho bệnh nhân. Ngoài ra, sỏi niệu, nhất là sỏi niệu quản thường gây ra cơn đau quặn thận, đau đến nổi mà ai bị một lần là nhớ đời. Người mắc bệnh sỏi niệu lâu ngày nếu không được điều trị tốt sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến sức khỏe, lao động và sinh hoạt hàng ngày. Việc điều trị cũng khá tốn kém, là gánh nặng cho ngân sách bản thân, gia đình và xã hội.

Ai hay bị bệnh sỏi tiết niệu?

Bệnh sỏi đường tiết niệu hay xảy ra ở thận nhất, kế đó là sỏi niệu quản, sỏi bàng quang ít gặp hơn, còn sỏi kết niệu đạo chỉ xảy ra ở đàn ông, vì niệu đạo của đàn ông dài, sỏi khó thoát ra ngoài theo dòng nước tiểu.

Sỏi thường xảy ra ở đàn ông, với tỉ lệ 5 đàn ông mới có một phụ nữ mắc bệnh. Tuổi mắc sỏi niệu ở đàn ông trung bình từ 20-40 tuổi, còn phụ nữ lại từ 25-40 tuổi. Tuy nhiên, đến năm 55 tuổi trở lên, phụ nữ lại có nhiều người bị sỏi niệu. Nguyên nhân được các chuyên gia y học cho rằng do có sự thay đổi về nội tiết tố nữ và tình trạng loãng xương gia tăng ở lứa tuổi mãn kinh.

Ở trẻ em, bệnh nhân mắc sỏi niệu thường dưới 10 tuổi, lứa tuổi từ 10-18 tuổi ít bị sỏi niệu hơn. Cũng chưa có lời lý giải nào khả dĩ chấp nhận được cho tình trạng trên. Các chuyên gia về tiết niệu Trung Quốc nhận thấy: sỏi niệu thường xảy ra ở người nông thôn hơn là người thành thị, những người sống ở các vùng ven biển và các vùng núi đá vôi, nguồn nước chứa quá nhiều canxi cũng dễ bị bệnh hơn các vùng khác.

Các yếu tố nguy cơ gây bệnh sỏi niệu

Sỏi niệu có liên quan khá mật thiết đến tình trạng khí hậu và thời tiết nơi sinh sống: khi khí hậu trở nên nóng bức, mồ hôi ra nhiều và nước tiểu bị cô đặc làm cho các tinh thể muối trong nước tiểu bị bão hòa và dễ bị kết tủa tạo sỏi trong thận hoặc bàng quang. Việc phát bệnh sỏi niệu cũng liên quan mật thiết đến mùa: mùa hè và mùa thu bệnh dễ mắc hơn mùa xuân và mùa đông. Việc uống nhiều thức uống chứa đường trong mùa hè cũng là nguyên nhân gây sỏi niệu.

Sỏi niệu có liên quan mật thiết đến nghề nghiệp của bệnh nhân: những người làm việc ở môi trường nắng nóng như thợ luyện kim, công nhân xây dựng, thủy thủ, những người làm việc trí óc căng thẳng như bác sĩ, nhân viên văn phòng... dễ bị mắc bệnh hơn những người làm nghề lao động phổ thông. Có những công trình nghiên cứu cho thấy bệnh sỏi niệu có liên quan đến các loại hormone gây stress ở người.

Bệnh sỏi niệu có di truyền hay

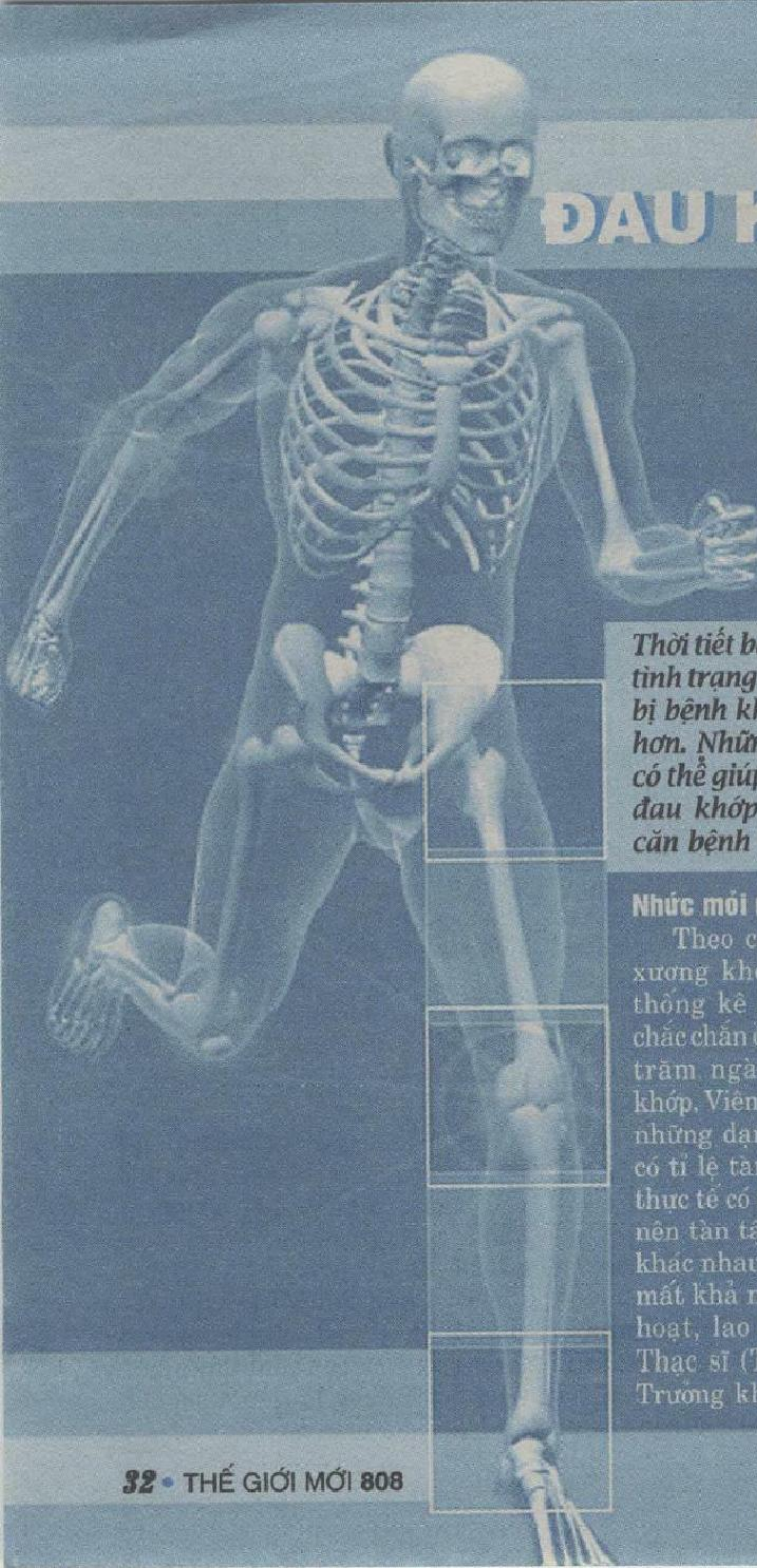
không? Người ta thấy rằng những chủng tộc khác nhau có tỉ lệ bệnh sỏi niệu khác nhau. Theo y văn, những người da đen và những người ở vùng nhiệt đới có tỉ lệ mắc bệnh tương đối thấp. Có tới 30% bệnh nhân sỏi niệu có yếu tố di truyền trong gia đình. Có người cho rằng không có yếu tố di truyền trong gen của những người này mà do họ chung sống trong một gia đình, có cùng chế độ ăn uống và sinh hoạt cũng như lao động nên dễ phát sinh bệnh sỏi niệu. Tuy nhiên, điều đáng lưu ý là sỏi niệu ở những bệnh nhân có yếu tố di truyền rất hay tái phát và thường khó điều trị.

Chế độ ăn có ảnh hưởng đến bệnh không?

Những người uống nhiều loại nước có canxi rất dễ bị bệnh, việc uống sữa quá nhiều cùng với các chất pha thêm vào sữa như melamine cũng tăng nguy cơ gây bệnh vì tăng hàm lượng canxi hấp thu vào cơ thể. Uống ít nước, ăn quá mặn, ăn nhiều các thức ăn giàu canxi có mặt tốt nhưng cũng tăng nguy cơ bị bệnh lên cao.

Bệnh sỏi niệu có thể phòng ngừa được

Uống đủ nước, nhất là khi thời tiết quá nóng bức hoặc làm việc nặng trong môi trường có nhiệt độ cao, phòng tránh và điều trị tốt các bệnh nhiễm trùng đường tiết niệu, có chế độ ăn hợp lý không quá nhiều các sản phẩm có canxi và các chất có thể gây sỏi... là chúng ta có thể tránh được căn bệnh gây nhiều tác hại và đang là tiêu điểm của dư luận như hiện nay. ■

GIẢM ĐAU KHỚP

Không dùng thuốc

TƯỜNG AN

Thời tiết bắt đầu lạnh khiến tình trạng của những người bị bệnh khớp trở nên nặng hơn. Những cách dưới đây có thể giúp bạn làm dịu cơn đau khớp và phòng ngừa căn bệnh này.

Nhức mỏi mạn tính

Theo các chuyên gia về xương khớp, hiện chưa có thống kê chính xác nhưng chắc chắn ở Việt Nam có hàng trăm ngàn người bị viêm khớp. Viêm khớp là một trong những dạng bệnh mạn tính có tỉ lệ tàn phế cao nhất và thực tế có nhiều người đã trở nên tàn tật ở những mức độ khác nhau, dẫn đến giảm và mất khả năng lao động sinh hoạt, lao động hàng ngày. Thạc sĩ (ThS) Đỗ Sĩ Hùng, Trưởng khoa Vật lý trị liệu

Trung tâm Cơ xương khớp, Bệnh viện E Hà Nội cho biết: chỉ tính riêng Khoa Vật lý trị liệu, hiện mỗi ngày có khoảng 70-80 người tới điều trị. Đau là triệu chứng đầu tiên của bệnh này. Lúc khởi đầu chỉ có một vài khớp bị đau, rồi từ từ nhiều khớp và có thể toàn thân bị đau nhức.

Tại Khoa Đông y, Viện Khoa học Thể dục-Thể thao (TĐTT), rất đông bệnh nhân phải xếp ghế ngoài hành lang để chờ được xoa bóp và trị liệu. Theo ThS Võ Tường Kha, Trưởng khoa Đông y, thời tiết từ nóng sang lạnh là lúc bệnh phát triển mạnh. Mỗi ngày khoa tiếp nhận khoảng 50-60 bệnh nhân. Triệu chứng chung là đau mọi các khớp, thường hay tái phát mỗi khi thay đổi thời tiết. Bệnh âm ỉ kéo dài, thường kèm theo các rối loạn khác như rối loạn tiêu hóa, mất ngủ, ăn uống kém... Nguyên nhân của bệnh là do ổ khớp có rất ít mạch máu, chủ yếu hoạt động là do thẩm thấu. Vì vậy, những ổ khớp nào có nhiều mạch máu lưu thông thì ít bị đau và ngược lại. Mùa này vừa ẩm thấp, lại lạnh gây co mạch, làm máu lưu thông kém, khớp bị loạn dưỡng và gây đau, tê cứng... Ngoài ra, nguyên nhân gây đau khớp là do sức đề kháng và khả năng tự bảo vệ của cơ thể không đầy đủ, các yếu tố gây bệnh là phong - hàn - thấp cùng phối hợp tác động xâm phạm đến kinh lạc - cơ - khớp, làm cho sự vận hành của khí huyết bị tắc nghẽn, không thông gây ra sưng đau, hoặc không sưng mà chỉ đau, tê mỏi nặng ở một khu vực

khớp xương hoặc toàn thân. Đặc biệt, ở người già, các chức năng hoạt động cơ thể bị suy yếu, làm cho khí huyết cũng giảm sút, không nuôi dưỡng được cân mạch gây nên tình trạng thoái hóa khớp xương và đau.

Chườm nóng, một cách giảm đau hiệu quả

ThS Võ Tường Kha cho biết, tùy theo nguyên nhân mà tính chất đau có thể khác nhau, có thể phản ánh một bệnh lý thông thường nhưng đôi khi báo hiệu một bệnh cảnh nặng nề. Khi bị đau, người bệnh có thể tự mình sử dụng một vài biện pháp và một vài loại thuốc thông dụng để giải quyết tạm thời nếu là người khỏe mạnh và không có bệnh lý gì đặc biệt kèm theo.

ThS Đỗ Sĩ Hùng nhấn mạnh, nghỉ ngơi có tác dụng giảm đau ở người bệnh viêm khớp mạn tính và trong nhiều trường hợp có thể làm lui cơn bệnh. Nếu khớp đau do nguyên nhân cơ học như đau dây chằng hoặc lớp sụn thì nghỉ ngơi hoặc bất động khớp đó là cách điều trị tốt nhất. Tuy nhiên, việc nằm lâu một chỗ cũng tạo ra các nguy cơ ảnh hưởng tới chức năng vận động và gây ra những thương tật thứ cấp. Vì vậy, người bệnh vẫn có thể di chuyển nhẹ nhàng để tránh co rút khớp.

ThS Võ Tường Kha cho biết, làm nóng là một cách điều trị khớp rất hiệu quả. Có rất nhiều phương pháp thực hiện như: tắm nước nóng toàn thân (áp dụng cho các trường hợp viêm nhiều khớp), tắm nóng từng phần (những người không

CÁCH PHÒNG NGỪA

- Thứ nhất: ăn uống điều độ, không để lên cân quá sức. Thứ hai: tập thể dục thường xuyên để giúp bảo trì được các hoạt động, cử động của các khớp xương. Kế đến là phải tránh, đừng để các khớp xương bị chấn thương như va vấp hay té ngã.

- Lấy lá ngải cứu trắng rửa sạch, cho lẫn muối vào rồi nướng nóng lên, sau đó đắp vào khớp. Khi khớp bị sưng, đắp ngải cứu muối ấm sẽ làm cơn đau giảm đi, khớp bớt sưng. Những người có nguy cơ cao bị đau khớp (người lớn tuổi, người béo phì...), có thể dùng bài thuốc này chườm lên khớp hàng ngày sẽ có tác dụng phòng bệnh.

- Ngâm chân bằng nước muối ấm pha gừng. Mỗi ngày, tốt nhất ngâm chân một lần vào thời gian thuận lợi, ngâm từ 15-30 phút. Nước muối ấm và gừng cùng có tác dụng làm dịu cơn đau, phòng bệnh đau khớp cổ chân. Ngâm chân bằng nước ấm hàng ngày vào buổi tối không chỉ có lợi cho chân mà còn giúp phòng ngừa nhiều bệnh cho toàn thân.

tắm được toàn thân hay đau khớp cục bộ, tay chân...), đắp nóng hoặc chườm nóng, dùng đèn hồng ngoại... Đối với tắm nóng, nhiệt độ nước từ 30-40°C, thời gian tắm từ 15-20 phút. Nước nóng có tác dụng giảm đau, tăng tuần hoàn ngoại vi, tạo thư giãn cơ, giảm cơn co cứng cơ và giúp người bệnh thực hiện một số cử động chủ động của khớp trong nước. Đắp nước nóng bằng

túi chườm nóng chỗ đau ở 1 hoặc 2 khớp. Thời gian đắp tối đa 20 phút. Đèn hồng ngoại đặt cách da 60cm, thời gian chiếu tối đa 30 phút...

Theo các chuyên gia, nhiều người đã rất sai lầm khi thấy đau là xoa bóp, điều đó sẽ rất có hại, làm cho các khớp đau thêm. Xoa bóp có thể có ích trong một số trường hợp, với tác dụng làm giảm cơn co cứng. Tuy nhiên, không bao giờ được xoa bóp trực tiếp lên vùng khớp viêm cấp (sưng, nóng, đỏ, đau...). Khi đau có thể dùng châm cứu để giảm đau. Bởi theo y học cổ truyền, các biểu hiện bệnh lý tại khớp xương như sưng, đau, mỏi, nặng, phù, biến dạng khớp... được gọi là chứng tý. Tý có nghĩa là sự bế tắc, không thông, tắc nghẽn khí huyết sinh ra chứng sưng, đau nhức... Do đó, khi dùng kim châm và những huyết ở vùng khớp bệnh và xung quanh, sẽ làm kinh mạch được khơi thông, khí huyết được điều hòa, sẽ có kết quả giảm đau. Ngoài ra, những người bệnh bị đau khớp, viêm khớp dạng thấp, thấp tim cần lưu ý không nên ra ngoài khi trời lạnh. Độ ẩm không khí cao là nguy cơ gây đau, sưng. Hãy luôn giữ ấm bàn chân để phòng bệnh một cách hiệu quả nhất.

Tuy nhiên, các chuyên gia đều khuyên, nếu sau vài ngày áp dụng các biện pháp này, không thấy thuyên giảm hoặc giảm rất ít, người bệnh nên đến cơ sở y tế để khám chữa bệnh, không nên tự ý dùng thuốc để tránh những hậu quả đáng tiếc. ■

Chọn mua ghế và máy massage chân

KIỀU MI

- ▶ Nhiều người thường thích sử dụng các loại máy massage như một thú thư giãn. Thay vì thói quen đến trung tâm massage, bạn có thể sử dụng máy tại nhà. Tuy nhiên, chọn mua và sử dụng thế nào để tốt cho sức khỏe thì không phải ai cũng biết.

Trên thị trường hiện bán rất nhiều loại máy massage khác nhau như máy rung cơ búa; máy quay chân và lưng; ghế massage; máy massage chân, mắt, vai, gáy, lưng; massage thẩm mỹ... mỗi loại có chức năng riêng, phù hợp với nhu cầu của từng người. Chị Trần Hà An, Công ty Thiết bị chăm sóc y tế Đại gia đình phương Đông, 38B Kim Liên, Hà Nội cho biết: loại máy đơn giản nhất làm việc chủ yếu dựa trên 5 phương pháp massage cổ điển: xoa bóp, bấm huyệt, vỗ, day, chườm nóng. Ghế thường có hai chế độ tự động: massage toàn thân và massage theo vị trí mong muốn. Có thể điều chỉnh góc nghiêng phần massage chân và lưng bằng điều khiển điện, điều chỉnh cường độ massage. Ghế massage thường có thể sử dụng cho cả người già, thanh niên, trung niên. Với những người thường xuyên nhức mỏi, có thể sử dụng loại ghế massage có chức năng làm thư giãn cột sống. Ghế này có thiết bị giúp bạn kéo giãn cột sống. Với loại máy này, bạn cũng có thể điều

chỉnh được nhiệt độ massage trong vòng 25-60°C. Với các loại ghế massage, giá bán trên thị trường hiện nay rất phong phú, có thể từ 16 triệu đồng đến vài chục triệu đồng. Nếu với mức kinh phí có hạn, bạn có thể mua loại máy massage chân.

Bác sĩ (BS) Trương Công Duẩn, Bệnh viện Hữu Nghị, Hà Nội, cho biết: theo quan niệm Đông y, chân là bộ phận quan trọng nhất để bị

Lựa chọn mua ghế massage

Một kiểu máy massage chân

mỗi mét do phải thực hiện chức năng di chuyển và chống đỡ toàn bộ khối lượng cơ thể, các huyết vị của cơ thể cũng tập trung nhiều ở bàn chân. Vì vậy, khi massage, các nút cơ học dưới lòng bàn chân sẽ kích thích các huyết phản xạ tác động tích cực lên toàn bộ cơ thể. Massage chân giúp giảm đi sự nhức mỏi, ngăn ngừa và chữa trị chứng đau khớp, chóng mặt, tê chân, thấp khớp, cho giấc ngủ ngon. Hiện trên thị trường, máy massage chân có nhiều loại như Max 642 sử dụng công nghệ chuyển động xoắn và chuyển động ngang, giúp tăng hiệu quả massage, máy này có tia hồng ngoại kết hợp tỏa nhiệt giúp tăng cường lưu thông máu. Máy Max 644 có thể kết hợp sử dụng massage nhiều bộ phận như chân, lưng, cổ, gáy, bụng, tay, bàn tay; Max 646 massage hoàn toàn bằng áp lực, kích thích day bóp các huyết

đạo ở bắp chân, bàn chân, giúp tăng cường tuần hoàn máu. Với bồn massage chân, nếu có chứng viêm kê ngón chân, chai chân, bạn sử dụng loại bồn này rất tốt.

Những người phải đi lại nhiều, theo BS Trương Công Duẩn, có thể mua miếng lót massage chân Maxcare được làm bằng chất gel TPU không độc hại, không nguy hiểm, không gây kích ứng cho da. Khi sử dụng, lực nén của đôi bàn chân sẽ giúp lưu thông chất gel trong miếng lót tạo nên cảm giác như được xoa bóp ở lòng bàn chân, kích thích các huyết đạo, giúp cải thiện tuần hoàn máu. Miếng lót này được bán rất phổ biến với giá 100.000đ/đôi.

Ngoài các loại máy massage chân trên, thị trường còn có thiết bị massage quay chân và lưng: máy như cái túi xách (có tay cầm) dùng thư giãn và giảm căng cứng, mệt mỏi của đôi bàn chân, giảm nhức mỏi của bắp chân hay phần lưng. Tuy nhiên, thiết bị không được dùng như một loại chữa bệnh thay thế cho y khoa. Nếu dùng massage bàn chân thì cần rửa sạch và lau khô trước khi sử dụng. Máy có các chức năng nhiệt và rung hoặc quay với hai mức trung bình và cao. Những chức năng này có thể dùng chung hay độc lập, khi thực hiện sẽ tìm ra mức độ thích hợp cho riêng mỗi người. Nên dùng chức năng rung và nóng trước rồi quay vòng sau.

Bên cạnh máy massage chân và lưng với chức năng nhiệt, rung,

quay, còn có loại thêm chế độ từ trường và đèn hồng ngoại. Sau miếng đệm nam châm được đặt thêm đèn hồng ngoại. Từ trường này giúp tăng cường lưu thông máu, tăng hiệu quả việc xoa bóp; hoặc ánh sáng tia hồng ngoại thâm nhập sâu hơn vào da làm da ấm lên để mạch máu giãn ra.

Theo thạc sĩ Võ Tường Kha, Viện Khoa học thể dục thể thao, tất cả các loại máy massage bán trên thị trường đều dựa theo nguyên lý của massage tay tác động lên hệ da, niêm mạc, giúp tăng cường lưu thông máu tại chỗ, tăng cường dinh dưỡng, thải chất độc, chống lão hóa, giúp an thần và điều trị một số bệnh. Khi dùng máy massage, bạn nên coi đây là loại máy thư giãn, không nên lạm dụng như một máy để chữa bệnh. Với các loại máy massage nói chung, bạn nên dùng trong khoảng 15-20 phút. Trong các trường hợp như quá no, quá đói, uống rượu bia, sốt cao, có bệnh ngoài da, ung thư,

phụ nữ có thai... thì không nên dùng. Với các loại máy có đèn hồng ngoại, sóng ngắn, máy có nhiều cường độ sử dụng thì ở cường độ cao cần có sự tư vấn của BS. Dù có sử dụng máy massage thì bạn vẫn không thể bỏ qua thói quen tập luyện được. Theo BS Hoàng Xuân Nghiên, nguyên Chủ nhiệm Khoa Chấn thương chỉnh hình, Bệnh viện Bạch Mai, Hà Nội: đi bộ nhẹ nhàng vào buổi sáng, buổi chiều, hay tối đều tốt cho cơ thể. Lý do là đi bộ sẽ làm sản sinh hormone serotonin, tạo cảm giác dễ chịu như đang được thư giãn sau một ngày lao động mệt mỏi. Vận động liên tục khiến cho thân nhiệt tăng lên nhưng thời gian nghỉ ngơi sau đó não bộ sẽ điều khiển thân nhiệt giảm xuống, kích thích ngủ và khiến bạn ngủ ngon hơn. Bởi thế, những người không có thời gian có thể dùng máy massage nhưng nếu bạn có nhiều thời gian thì vận động vẫn là cách tốt nhất để bảo vệ sức khỏe của mình. ■

BẠN CÓ BIẾT?

- Một nhà du hành vũ trụ trên quỹ đạo xung quanh Trái đất mỗi ngày nhìn thấy Mặt trời mọc và lặn 15 lần.
- Những bình chứa của tàu vũ trụ Apollo được cách nhiệt tốt đến mức nếu ta đổ nước đá vào một chiếc bình thì phải mất 8 năm nước đá mới tan chảy hết.
- Trong 1 giây, Mặt trời sản sinh lượng điện đủ cho Bắc Mỹ dùng trong 35 triệu năm.
- Không ai có thể sống một năm trên sao Hải Vương, vì hành tinh này phải mất 164 năm Trái đất để quay một vòng quanh Mặt trời.
- Mặt trời chiếm hơn 99% khối lượng toàn Thái dương hệ.
- Nhà du hành vũ trụ từ trên quỹ đạo có thể nhìn thấy những làn sóng do các tàu biển tạo ra.

M.T (st)

GIẢI ĐÁP Y HỌC

- Tôi có một người thân hút thuốc 30 năm, bị bệnh và đi lại rất khó khăn. Đi khám bác sĩ thì được biết bị teo mạch máu và có nguy cơ bị phẫu thuật đoạn chi mà nguyên nhân là do thuốc lá. Xin cho hỏi điều này có đúng không? Tôi hút thuốc lá 10 năm nay, nếu tôi không bỏ thuốc và dùng ít lại mỗi ngày 10 điếu thì có bị bệnh này không? (Trần D., Q.5, TP. Hồ Chí Minh)

Thuốc lá là kẻ thù số một của mạch máu. Không chỉ riêng tại nước ta mà ở rất nhiều quốc gia trên thế giới, nhiều người hút thuốc lá bị bệnh viêm tắc động mạch, một bệnh rất khó điều trị và hậu quả phần lớn đưa đến việc cắt cụt chân sau 10 năm lên đến 70%. Ở những người trẻ dưới 40 tuổi, bệnh thường rất nặng, các động mạch ngoại vi bị viêm lan tỏa, cứng như sợi dây thừng làm tắc lòng mạch máu, gây ra những đợt thiếu máu cấp tính, dẫn đến hoại tử các ngón chân và tay; nặng hơn, những chỗ hoại tử sẽ lan rộng lên trên, bệnh nhân đau đớn suốt ngày, các thuốc giảm đau thông thường không có kết quả. Trong quá trình điều trị, việc bỏ hoàn toàn thuốc lá là một điều kiện bắt buộc. Chỉ có bỏ hoàn toàn thuốc lá, bệnh nhân mới có cơ may khỏi bệnh, tuy nhiên, theo thống kê trong y văn thì chỉ có 10% bệnh nhân là bỏ được thuốc lá.

- Tôi hút thuốc lá từ năm 16 tuổi, trung bình mỗi ngày một gói. Tôi nghe người ta nói hút thuốc lá nhiều thì bị yếu... sinh lý. Xin bác sĩ cho biết

- nguyên nhân? Có cách nào vẫn hút thuốc mà không bị yếu... không? (Huỳnh Ngọc H., Ở Môn, Cần Thơ)

Đúng là hút thuốc lá nhiều sẽ bị rối loạn cương dương, bởi vì một số hoạt chất trong khói thuốc sẽ làm tổn thương các động mạch nhỏ ngoại vi, trong đó có mạch máu của cơ quan sinh dục nam, nhất là khi có kết hợp với tiểu đường. Các động mạch bị tổn thương sẽ làm giảm lưu lượng máu đến dương vật, gây khó khăn cho việc cương cứng trong quan hệ. Không có cách nào và cũng không có một loại thuốc nào để bạn vừa khỏe sinh lý vừa hút thuốc thoải mái cả.

- Tôi đã lập gia đình và có nhiều thắc mắc thuộc loại ngại hỏi. Vì sao sau mỗi lần "thực hiện nghĩa vụ", tôi lại cảm thấy mệt mỏi và mất sức. Đây là bệnh gì? Có cách nào để hồi sức hay có thuốc gì uống hay không?

Hoạt động tình dục là một hoạt động tích cực của cơ thể, nó huy động toàn bộ các cơ quan trong cơ thể từ hệ thần kinh, hệ cơ đến các cơ quan nội tạng như tim, phổi, mạch máu v.v. Chính vì vậy, tuy diễn ra rất ngắn ngủi chỉ trong vòng vài phút, tối đa là 30 phút nhưng hoạt động này làm hao tổn rất nhiều năng lượng. Mỗi lần ân ái, cơ thể mất khoảng 400Kcalo, tức khoảng 1/4 năng lượng cần thiết cho hoạt động của một người khỏe mạnh. Sau phút ái ân, cơ thể con người thường rơi vào tình trạng mệt mỏi tạm thời, nhất là ở đàn ông. Vì vậy, theo một số chuyên gia về tình dục học, không nên ái ân trong tình trạng cơ thể

đang bị bệnh, mệt mỏi, tức giận hay ăn no... Cũng rất cần sự điều độ, tránh ái ân thái quá không phù hợp với lứa tuổi. Các loại thuốc cần sử dụng thật ra cũng không cần thiết lắm, chỉ cần chế độ ăn đủ chất dinh dưỡng, hoạt động thể lực đều đặn và tham gia luyện tập thể thao thường xuyên.

► **Tôi 65 tuổi, bị cao huyết áp, thỉnh thoảng lại đau chân trái, tăng lên khi đi lại nhiều và giảm khi nghỉ ngơi. Vợ tôi còn trẻ, năm nay 48 tuổi. Khoảng gần một tháng nay tôi bị rối loạn cương dương. Vậy xin hỏi tại sao tôi lại bị bệnh này và cách chữa trị làm sao? Tôi không bị bệnh tiểu đường, không hút thuốc lá và cũng không uống rượu?**

Rối loạn cương dương là một bệnh lý rất thường gặp ở đàn ông trên 40 tuổi. Trên thế giới có trên 45% đàn ông trên 40 tuổi mắc bệnh này và là một nỗi lo âu rất lớn của cánh mày râu, nhiều gia đình mất hạnh phúc, nhiều mối tình tan vỡ cũng vì chứng bệnh này. Như chúng ta đã biết, bệnh tiểu đường, hút thuốc lá, nghiện rượu, các bệnh lý mạch máu ngoại vi là những nguyên nhân rất lớn chiếm đa số trong các trường hợp rối loạn cương dương. Tuy nhiên, ngoài những nguyên nhân kể trên, còn nhiều nguyên nhân khác của chứng bệnh khó chịu này:

- Đầu tiên phải kể đến những rối loạn về nội tiết, ngoài việc thiếu hụt testosterone, còn phải kể đến hiện tượng tăng tiết prolactine ở những bệnh nhân bị u tuyến yên; các loại thuốc để điều trị một số

bệnh như: các thuốc kháng histamin, thuốc ức chế beta để điều trị cao huyết áp, thuốc chống trầm cảm, các thuốc an định thần kinh, ma túy và các thuốc gây nghiện v.v.

- Các chấn thương của vùng dương vật. Các loại phẫu thuật trên tuyến tiền liệt và vùng hội âm như: phẫu thuật bóc u xơ tuyến tiền liệt, phẫu thuật cắt bỏ hai tinh hoàn trong điều trị ung thư tuyến tiền liệt, phẫu thuật Mile cắt bỏ toàn bộ hậu môn trực tràng để điều trị ung thư trực tràng, phẫu thuật cắt bỏ túi phình động mạch chủ bụng thay bằng ống ghép nhân tạo trong điều trị phình tắc động mạch chủ bụng đoạn dưới thận v.v.

Bệnh của ông với những triệu chứng kể trên có thể do hai nguyên nhân. Nếu do sử dụng thuốc điều trị cao huyết áp, ông có thể đến bác sĩ chuyên khoa tim mạch nói rõ tình trạng bệnh lý rối loạn cương dương của mình để được điều trị bằng một loại thuốc cao huyết áp khác. Hoặc bị tắc động mạch chủ bụng đoạn cuối gây nên triệu chứng đi lặc cách hồi, nghĩa là đau bắp chân khi đi lại nhiều và hết khi nghỉ ngơi. Để chẩn đoán, ông nên đến bác sĩ chuyên khoa phẫu thuật mạch máu để được cho đi làm siêu âm Doppler, chụp động mạch cản quang, chụp X quang điện toán cắt lớp nhiều lát cắt để được chẩn đoán chính xác, trên cơ sở đó sẽ có những điều trị thích hợp.

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM

Bệnh viện Đại học Y Dược
TP. Hồ Chí Minh

VÀO NGUỒNG CỦA THẾ GIỚI CHƯA BIẾT

Sao chổi đâm vào Trái đất, được cho là có liên quan đến hiện tượng băng đá rơi

Băng đá rơi thành khối

VĂN HÒA

Khác với mưa đá hay tuyết rơi, băng đá rơi là một hiện tượng thiên nhiên khác thường, chỉ xảy ra từ tháng 1 đến tháng 3 hàng năm và các nhà khoa học đến nay vẫn chưa thể lý giải chính xác được.

Ngạc nhiên chưa!

Xế chiều ngày 17-2-2008, các giáo sĩ tại tu viện Salesian ở thành phố Aquila của Ý bỗng giật mình vì một tiếng va đập mạnh. Kiểm tra nơi phát ra tiếng va đập, họ phát hiện một khối băng đá lớn rơi ngay trước nhà cầu nguyện. Hốt hoảng vì không biết việc gì đã xảy ra, các giáo sĩ liền điện báo cho cảnh sát. Có mặt tại hiện trường ngay sau đó, cảnh sát xác định đó là một khối băng đá nặng 12kg, có thể đã rơi xuống từ trời. Điều gây ngạc nhiên cho mọi người là vào

thời điểm xảy ra vụ rơi băng đá, trời ít mây, không mưa mà cũng chẳng có giông tố. Cùng ngày, tại thành phố Ancona, Ý, cảnh sát cũng được báo tin về việc một người đàn ông đã bị chấn thương vì một tảng băng 1,5kg từ trời rơi trúng đầu phải đưa đi cấp cứu. Cũng vào thời gian đó, tại vùng Avellino, cách thành phố Ancona 60km về phía Nam, mái ngói một ngôi nhà cũng bị thủng do một khối băng đá khoảng 3,8kg rơi từ trời va đập vào.

Trước đó, trong vòng 20 ngày đầu tháng 1-2008, tại Tây Ban Nha

Chuột Hà Lan

Lần gần đây nhất con người còn trông thấy chuột Hà Lan là vào năm 1843. Sau đó, tuy cố gắng truy tìm cách mấy, người ta vẫn không nhìn thấy bóng dáng của một con chuột Hà Lan nào. Đến năm 1905, chuột Hà Lan được công bố là đã tuyệt chủng. Vào năm 1967, một nông dân ở bang New South Wales, Úc, phát hiện sự hiện diện của một giống chuột lạ trong trang trại của mình liền báo tin cho cơ quan bảo vệ động vật địa phương. Qua nghiên cứu, phân tích và so sánh, người ta xác định đó là giống chuột Hà Lan được cho là đã tuyệt chủng vào đầu thế kỷ 20. Ngày nay, chuột Hà Lan được xếp vào danh sách những động vật quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng cần được bảo vệ.

ĐỘNG THỰC VẬT

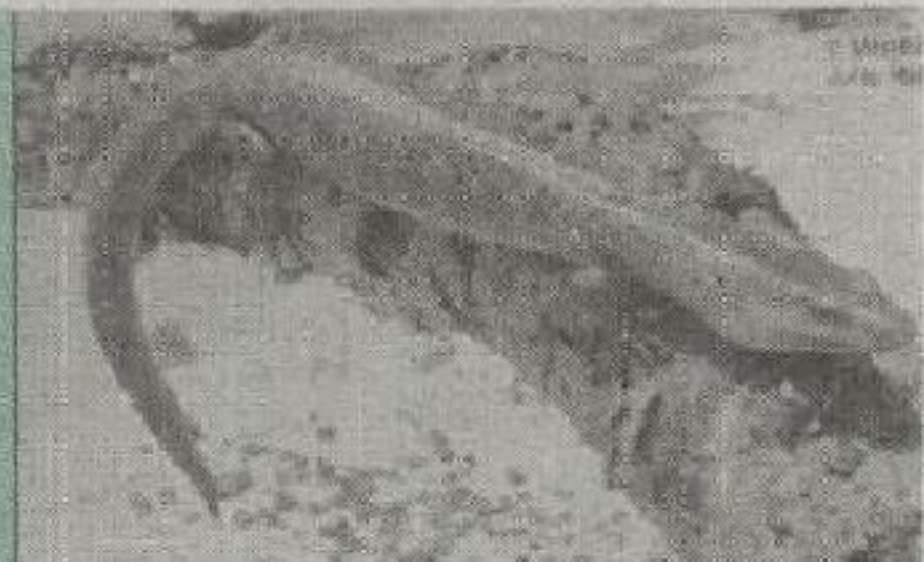
Tưởng đã TUYỆT CHỦNG

MINH HUY

Loài chuột núi có túi nhỏ nhất thế giới, kiến Gracilidris hoặc cá vây bóng Coelacanth... tưởng đã tuyệt chủng và con người chỉ biết sự hiện diện của chúng qua hóa thạch, bỗng nhiên lại được phát hiện đâu đó trên Trái đất. Sau đây là 10 động vật quý hiếm đã được con người tìm thấy.

Thần lằn bóng chân ngắn

Có tên khoa học *Phoboscincus bocourti*, thần lằn bóng chân ngắn được xác định đã tuyệt chủng vào năm 1876. Đến năm 2003, các nhà

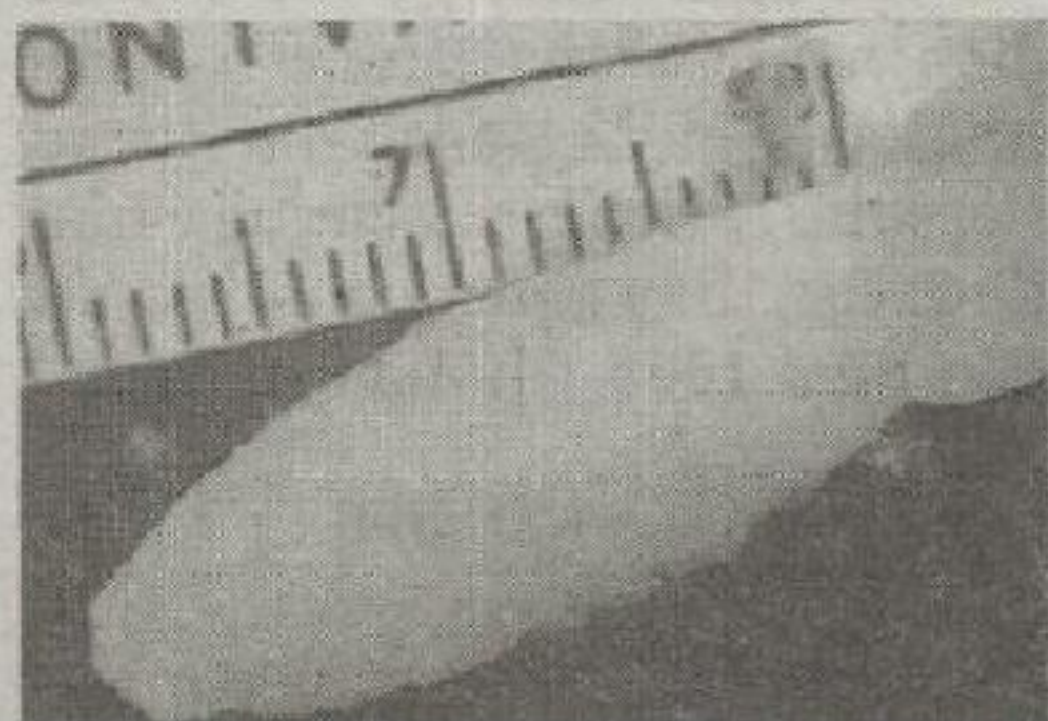

khoa học phát hiện sự hiện diện của loài thần lằn quý hiếm này tại Caledonia, nơi mà chúng tưởng đã

tuyệt chủng vào thế kỷ 19. Đây là loài bò sát có chiều dài 50cm và ăn thịt.

Giun đất khổng lồ Palouse

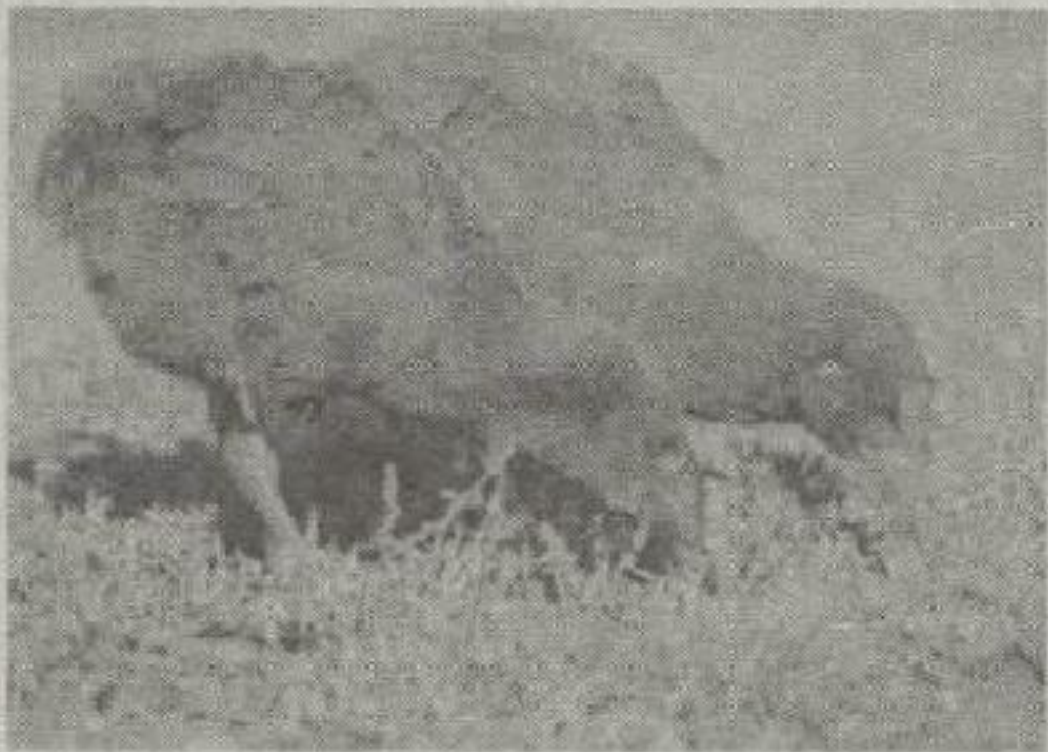
Giun đất khổng lồ Palouse được cho là đã tuyệt chủng vào thập niên 1980, nhưng đến năm 2004, chúng lại được phát hiện ở vùng Palouse, Bắc Mỹ. Khi mới sinh ra, loài giun đất này có kích thước bình thường, nhưng khi trưởng thành, chúng có thể đạt chiều dài đến 90cm và phát ra mùi hoa huệ khi ai đó vô tình

hay cố ý giẫm trứng. Loài giun đất khổng lồ Palouse được xếp vào nhóm động vật có nguy cơ tuyệt chủng cao cần được bảo vệ.

Chim Takahe

Chim Takahe sống theo bầy tại các đảo phía Nam, New Zealand và được xác định đã tuyệt chủng vào năm 1898 khi con Takahe cuối

cùng còn được nhìn thấy tại đây. Do Takahe là giống chim quý và là một trong những biểu tượng của quốc gia nên Chính phủ New Zealand và nhiều nhà động vật học đã cố gắng truy tìm. Mãi đến năm 1958, 3 con Takahe được phát hiện gần hồ Te Anau. Cho đến nay, do được bảo tồn nghiêm ngặt nên đàn chim Takahe đã phát triển nhưng vẫn được xếp vào danh sách động vật quý hiếm cần được bảo vệ. Chim Takahe có kiểu ăn rất lạ, chúng bới cỏ bằng mỏ và ăn phần thân mềm, sau đó vất tung tóe phần còn lại khắp nơi.

Chuột núi có túi nhỏ nhất thế giới

Con người chỉ biết đến sự hiện diện của loài chuột núi có túi nhỏ nhất thế giới (Mountain Pygmy Possum) là từ hóa thạch của chúng được tìm thấy vào năm 1896. Mãi đến năm 1966, những con Pygmy

Possum đầu tiên đã được phát hiện tại vùng núi Hotham của Úc. Đây là loài động vật gặm nhấm chỉ sống ở núi cao, con cái sống ở vùng cao hơn con đực. Vì vậy, đến mùa giao phối, các con đực thường di chuyển lên núi cao, băng qua các con đường đèo và bị xe cán chết. Để bảo vệ chúng, Chính phủ Úc đã cho đặt các biển báo có sự hiện diện của chuột Pygmy Possum và cho đào những chiếc hầm chui dưới lòng đường để chúng băng qua đường tìm bạn tình mà không gặp nguy hiểm.

Kiến Gracilidris

Con người chỉ biết đến sự hiện diện của kiến Gracilidris từ hóa thạch của chúng được tìm thấy vào năm 1970. Đây là loài kiến chuyên hoạt động về đêm tồn tại cách đây 20 triệu năm. Mãi đến năm 2006, kiến Gracilidris mới được phát hiện tại Ý. Cho đến nay, con người còn biết rất ít về loài kiến kỳ lạ này.

Chim hải âu Bermuda

Chim hải âu Bermuda được cho là đã tuyệt chủng cách đây 330 năm. Tuy nhiên, loài chim đặc trưng của đảo quốc Bermuda này mới được phát hiện lại vào năm

1951 với 18 cặp trên một đảo nhỏ. Các nhà khoa học giải thích hiện tượng tuyệt chủng của chim hải âu Bermuda là do người Anh khi chiếm quần đảo Bermuda vào thế kỷ 17 đã đưa lên đảo chó, mèo và cả chuột. Chính những con vật này đã giết hại và đánh đuổi chim hải âu Bermuda khiến chúng bị tuyệt chủng. Đây là loài chim săn mồi vào ban đêm.

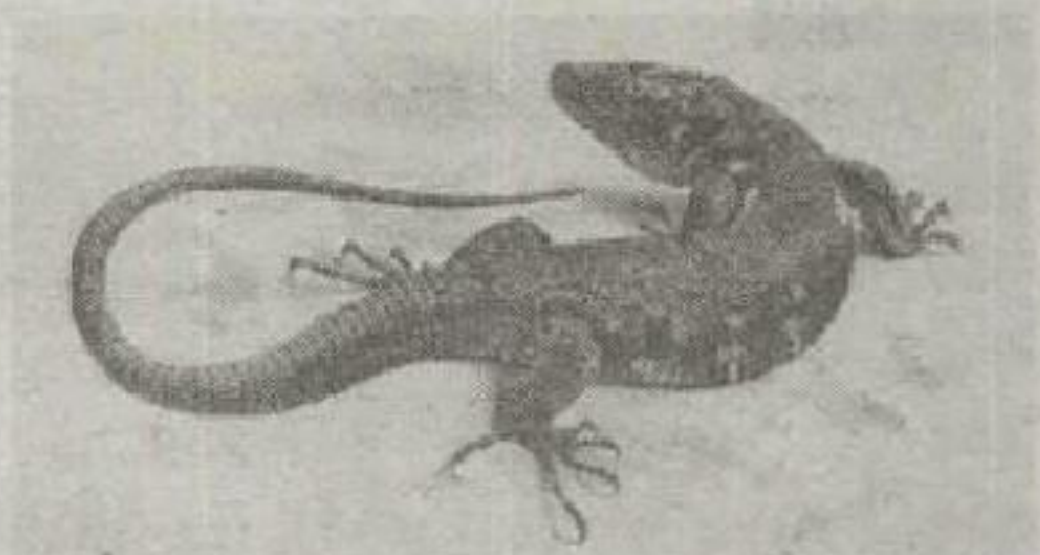
Chuột đá Lào

Chuột đá Lào, còn gọi là chuột sóc, được cho là đã tuyệt chủng cách đây 5 triệu năm. Mãi đến năm 2005, loài chuột đá Lào mới được tình cờ phát hiện khi chúng được bày bán tại một ngôi chợ ở vùng Bắc Lào.

Thằn lằn khổng lồ La Palma

Thằn lằn khổng lồ La Palma được cho là đã tuyệt chủng vào thế

kỷ 16 khi người Tây Ban Nha chiếm quần đảo Canary và mang lên đảo chó, mèo. Chính những vật nuôi này đã giết hại thằn lằn khổng lồ La Palma, khiến chúng bị tuyệt chủng. Đến năm 2001, thằn lằn khổng lồ La Palma xuất hiện trở lại khu bảo tồn Gran Canaria trên đảo La Palma. Để bảo vệ loài động vật quý hiếm này, chính quyền quần đảo Canary đã cấm việc nuôi chó và mèo trên đảo La Palma.

Cá vây tay Coelacanth

Được cho là đã tuyệt chủng cách đây 440 triệu năm và con người chỉ

biết đến sự hiện diện của cá vây tay Coelacanth qua các hóa thạch, nhưng đến năm 1938, người ta đã phát hiện sự tồn tại của chúng tại các vùng biển sâu ở châu Phi. Loài cá cổ đại này sống tại những vùng biển sâu và rất ít khi trôi lên mặt nước.

(Theo Géo)

KINH TẾ VÀ PHÁT TRIỂN

Kinh tế Việt Nam đã qua giai đoạn xấu nhất

Trong bản báo cáo quý III vừa được công bố, CTCK Bảo Việt (BVSC) nhận định kinh tế Việt Nam đã bắt đầu nhìn thấy những kết quả được phát huy từ các chính sách và giải pháp ổn định vĩ mô của Chính phủ. Tuy nhiên, Việt Nam cũng sẽ đối mặt với những thách thức trong thời gian tới khi bối cảnh kinh tế thế giới có nhiều biến động, vấn đề trọng

tâm của Việt Nam trong quý cuối cùng sẽ là câu chuyện tăng trưởng. BVSC nhận định: có lẽ không cần phải nỗ lực nhiều, lạm phát năm 2009 sẽ không còn là mối lo chính của kinh tế Việt Nam, dự báo lạm phát năm 2009 có thể đạt dưới 12%. Vấn đề chính có lẽ sẽ là bài toán tăng trưởng, cụ thể là các chính sách thúc đẩy tổng cầu trong giai đoạn tới. Tăng trưởng GDP trong năm 2009 dự báo chỉ có thể đạt mức 5,5-6%. Vì

VN-Index đến cuối năm sẽ đạt mức 450 điểm?

THUY LƯU

Một số công ty chứng khoán (CTCK) vừa đưa ra các báo cáo phân tích và nhận định của mình về thị trường chứng khoán (TTCK) từ nay đến cuối năm. Trong đó đều đưa ra những dự báo về sự phát triển tiếp tục của thị trường, tuy nhiên, việc dự báo chỉ số VN-Index đến cuối năm có phần giảm điểm hơn so với những dự đoán đưa ra trước đó.

vậy, Việt Nam sẽ phải chú trọng đến việc thúc đẩy tiêu dùng trong nước. Đặc biệt, năm 2009 là năm mà Việt Nam cần dựa nhiều hơn vào yếu tố cầu nội địa để tăng trưởng. Còn theo phân tích của CTCK Sài Gòn (SSI), lạm phát cả năm 2008 dự đoán từ 25-26% và năm 2009 sẽ ở mức từ 10-15%. Nhập siêu hiện không còn là mối lo ngại lớn nhờ vào sự ổn định của các nguồn vốn đầu tư nước ngoài, vốn ODA, kiều hối cũng như cơ cấu xuất nhập khẩu có tính chất bù trừ. Thêm vào đó, chính sách thắt chặt tiền tệ cho đến nay đã có tác dụng tích cực trong việc giảm nhập khẩu và giảm đầu tư công, xu hướng giảm giá hàng hóa trên thế giới cũng làm giảm gánh nặng lên kim ngạch nhập khẩu...

Không chỉ có các tổ chức trong nước mới đánh giá lạc quan về kinh tế Việt Nam hiện nay mà theo báo cáo mới nhất của nhóm nghiên cứu thuộc Tập đoàn Ngân hàng Hong Kong - Thượng Hải (HSBC), tình hình kinh tế Việt Nam đã lạc quan hơn, nhất là lĩnh vực ngân hàng. Từ ghi nhận thực tế sau chuyến đi Việt Nam, nhóm phân tích này cho rằng có vẻ như chống lạm phát và bình ổn kinh tế vĩ mô vẫn là ưu tiên hàng đầu của Chính phủ và hiện nay không phải là thời điểm để Chính phủ thay đổi quan điểm về chính sách. Đồng thời tính thanh khoản của ngân hàng đã được cải thiện, lạm phát giảm cho

thấy lãi suất trái phiếu Chính phủ sẽ giảm trong trung hạn. Nhóm này cũng ghi nhận cùng với sự trở lại của người gửi tiền và sự quan tâm của chính phủ, thời kỳ khó khăn nhất của hệ thống ngân hàng đã qua.

VN-Index sẽ ở mức 450 điểm?

Diễn biến của thị trường đã phản ánh rõ sự tác động của yếu tố tâm lý đến giá chứng khoán. Những tác động trực tiếp và gián tiếp của cuộc khủng hoảng tài chính thế giới đến nền kinh tế Việt Nam là không quá lớn nhưng lại tác động tiêu cực đến tâm lý nhà đầu tư (NĐT). Từ các phân tích của mình, HSBC dự báo VN-Index sẽ đạt mức 450 điểm cho đến cuối năm và tăng lên 550 điểm vào cuối năm 2009. Mức dự báo mới này của HSBC tăng hơn so với dự báo trước đây là VN-Index chỉ đạt 400 điểm vào cuối năm nay. Còn CTCK FPT (FPTS) đưa ra dự đoán VN-Index cuối năm sẽ dao động theo 3 kịch bản khác nhau. Thứ nhất là kịch bản hồi phục với việc VN-Index tăng trưởng trong khoảng 550-650 điểm, nếu thị trường được củng cố bởi những thông tin vĩ mô tích cực trong nước cũng như thị trường tài chính thế giới dần lấy lại sự bình ổn. Kịch bản thứ hai cũng là kịch bản chính mà FPTS lựa chọn là VN-Index được kỳ vọng về đích cuối năm ở mức 420-550 điểm. Đây là kịch bản mà thị trường đón nhận những thông tin kinh tế khả

quan như lãi suất ngân hàng tiếp tục được cắt giảm, chính sách hỗ trợ TTCK, kết quả kinh doanh của các công ty niêm yết tốt... và thị trường tài chính thế giới không có dấu hiệu xấu hơn. Kịch bản cuối cùng là suy giảm và VN-Index sẽ rớt, cuối năm về mức trong khoảng 340-400 điểm. Kịch bản xấu này được đặt ra nếu thị trường tài chính thế giới tiếp tục đối mặt với những đổ vỡ to lớn trong các hệ thống ngân hàng và sẽ có ảnh hưởng bất lợi đến kinh tế Việt Nam. Không những thế, những cú sốc đó sẽ tác động tiêu cực đến tâm lý NĐT trong nước như những biểu hiện trong thời gian vừa qua.

Đầu tư dài hạn

Nhận định của BVSC cho thấy yếu tố tâm lý thường mang tính ngắn hạn và không có tác động trong dài hạn. Các NĐT sẽ sớm thoát khỏi tâm lý bi quan để nhìn về những yếu tố nội tại, triển vọng phát triển kinh tế của Việt Nam nói chung cũng như của các doanh nghiệp nói riêng để xác định lại phương hướng đầu tư của mình. Kết hợp với những diễn biến khả quan kinh tế vĩ mô và triển vọng phát triển dài hạn của các doanh nghiệp, BVSC cho rằng mức giá hiện tại của các cổ phiếu trên TTCK Việt Nam hiện đã rất hợp lý và sẽ thu hút được sự quan tâm của các NĐT theo trường phái cơ bản cả trong và ngoài nước. Còn theo

báo của về chỉ số SSI30 (Công ty SSI phân tích 30 công ty niêm yết lớn nhất và có tính thanh khoản cao nhất trên thị trường TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội), sự không ổn định trong chính sách vĩ mô, lợi nhuận đầu tư cũng như chiến lược kinh doanh của doanh nghiệp chỉ là những vấn đề trong ngắn hạn. SSI nhận định: "Chúng tôi tiếp tục giữ quan điểm tích cực về TTCK Việt Nam trong dài hạn trên cơ sở các yếu tố cơ bản gồm: ổn định chính trị chung với Chính phủ luôn cam kết hướng tới nền kinh tế thị trường; sự quan tâm ngày càng nhiều từ giới đầu tư nước ngoài, đặc biệt trong khu vực châu Á; xu hướng tăng trưởng của tiêu dùng và thu nhập; cam kết của Chính phủ với tiến trình cổ phần hóa các doanh nghiệp Nhà nước".

Cũng theo ước tính của SSI, P/E tương lai của rổ SSI30 năm 2008 là 10,87 và năm 2009 là 9,6, trong đó hơn một nửa công ty có P/E nhỏ hơn 15. Với mức P/E tương lai tính cho 12 tháng tới của rổ SSI30 là 9,9x và P/B khoảng 2,1x, SSI cho rằng sẽ có những cơ hội đầu tư hấp dẫn ở những công ty có yếu tố cơ bản vững mạnh. Tất nhiên, mọi báo cáo đều chỉ có thể là một thông tin tham khảo thêm cho NĐT bên cạnh những kinh nghiệm và phân tích theo diễn biến thực tế thị trường của riêng mình. ■

NHÌN LẠI LỊCH SỬ

Không phụ nước non, chẳng phụ người

LÊ THÁI DŨNG

- ▶ **Đỗ Quang (1807-1866), còn gọi là Đỗ Tông Quang, người làng Hạ Điếu, xã Văn Lư, tổng Hội Xuyên, huyện Gia Lộc, tỉnh Hải Dương (nay thuộc thị trấn Gia Lộc, Hải Dương), xuất thân trong một gia đình nhà nho nghèo nhưng được giáo dục chu đáo. Là người học giỏi, chuyên cần, năm 18 tuổi ông đỗ tú tài, 21 tuổi đỗ cử nhân, năm 25 tuổi đỗ tiến sĩ khoa Nhâm Thìn (1832) đời Minh Mạng.**

Đỗ Quang (1807-1866)

Với tài học rộng, kiến thức cao sâu, lại khảng khái, trung thực nên Đỗ Quang được giữ trọng trách ở nhiều vị trí trong triều đình. Là đại thần qua 3 đời vua (Minh Mạng, Thiệu Trị, Tự Đức), Đỗ Quang lần lượt trải các chức Tri phủ, Án sát, Toàn tu sử quán, Hàn lâm viện trực học sĩ, Kinh diên nhật giảng, Tham tri các bộ Hộ, Lại, Lễ, Binh kiêm Phó đô ngự sử rồi Thị lang Bộ Công. Đến năm Canh Tuất (1850), Đỗ Quang được vua Tự Đức bổ làm Tuần phủ Định Tường (Định Tường nay là địa bàn các tỉnh Tiền Giang, Bến Tre, Đồng Tháp). Tại đây, ông rất quan tâm đến đời sống người dân, làm việc tận tụy nên ai cũng khen ngợi. Tuy nhiên, do nhậm chức không lâu, chưa am tường tình hình địa phương, vì thế, một số thuộc cấp của ông lợi dụng điều đó để bao che cho bọn lái buôn người Thanh trốn thuế. Sự việc bị phát giác, triều đình cho rằng Đỗ Quang là người phải chịu trách nhiệm chính nên đầu năm Tân Hợi (1851), ông bị cách chức; dân chúng biết tin đều cho rằng ông bị oan, dư luận xôn xao. Tin tức lan truyền về triều, vua Tự Đức cho tra xét kỹ mọi việc rồi bản chỉ rằng: “Được biết Đỗ Quang ở Định Tường khi bị cách chức, dân trong hạt khóc lóc như mưa. Nếu không phải ngày thường được dân yêu thì làm sao được như thế!”. Đỗ Quang được tin dùng trở lại và bổ làm việc ở Hàn lâm viện, sau đó giữ chức Bố chính Nghệ An.

Năm Ất Mão (1855), các quan lại Nghệ An do để thất thu thuế

nên phải cùng nhau bồi thường cho công quỹ, riêng Đỗ Quang được miễn vì tổng đốc Nghệ An tâu với triều đình rằng ông là người “ngay thẳng, liêm khiết trước tiền tài, cảnh nhà thanh bản”. Vua Tự Đức ban chỉ dụ có đoạn viết: “*Đỗ Quang làm quan thanh liêm được mọi người khen ngợi, do phạm vào án phải bồi thường cũng chỉ vì không khéo biện lý. Hãy miễn cho tất cả để khuyến khích người liêm khiết*”.

Năm Canh Thân (1860), Đỗ Quang được cử làm Tuần phủ Gia Định. Lúc bấy giờ, tình hình hết sức căng thẳng, quân Pháp đang mở rộng chiến tranh nhằm chiếm vùng đất phía Nam của nước ta để làm bàn đạp thôn tính cả nước. Người dân miền Nam khảng khái, nghĩa khí và giàu lòng yêu nước đã cùng quân triều đình phối hợp chống giặc, đánh trả quyết liệt. Cũng trong năm đó, Nguyễn Tri Phương được phong làm Thống tướng quân vụ đại thần, ông cùng với Đỗ Quang đốc sức chỉ huy đánh Pháp, đồng thời dồn lương, đúc súng và bắt liên lạc với các lực lượng kháng chiến khác như quân nghĩa dũng của Trương Định, Võ Duy Dương, Vũ Đức Khuê...

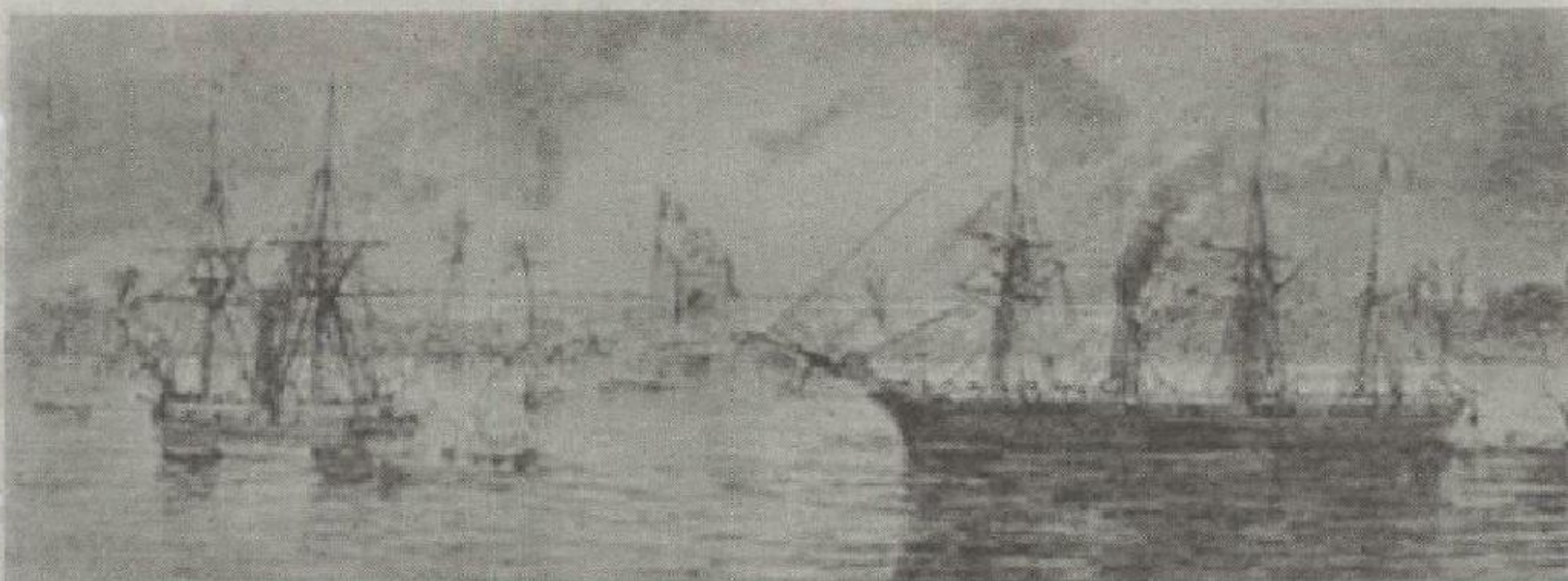
Tháng giêng năm Tân Dậu (2-1861), quân Pháp huy động lực lượng lớn tấn công Gia Định, đại đồn Chí Hòa thất thủ. Trước tình hình đó, Nguyễn Tri Phương chủ trương rút về Biên Hòa nhưng Đỗ Quang không đồng ý, Nguyễn Tri Phương nói: “Đại đồn đã mất rồi, ở lại sao được?”. Đỗ Quang đáp: “Tuy

đại đồn thất thủ nhưng còn đất, còn dân thì ta còn đánh được”.

Nguyễn Tri Phương đề nghị tạm lui để củng cố lực lượng rồi tìm cách lấy lại Gia Định, khi ấy, Đỗ Quang mới đồng ý, sau đó ông về Gò Công cùng nghĩa binh của Trương Định chống giặc ở đây. Thấy Trương Định là người mưu trí, có tài thao lược lại lập nhiều chiến công nên Tuần phủ Đỗ Quang đã tấu trình về triều, vua Tự Đức liền phong cho Trương Định làm Quân cơ, Phó lãnh binh rồi Lãnh binh.

Tháng 11 năm Tân Dậu (1861), nghĩa binh ở Cần Giuộc (Long An) tấn công tiêu diệt một số quân Pháp nhưng bên ta cũng có người ngã xuống, chính Đỗ Quang đã đề nghị cụ Đồ Chiểu (Nguyễn Đình Chiểu) viết bài *Văn tế nghĩa sĩ Cần Giuộc* để đọc tại lễ truy điệu các nghĩa sĩ đã hy sinh.

Trong gần hai năm kháng chiến, lăn lộn với quân dân miền Nam, Đỗ Quang đã có đóng góp quan trọng trong những chiến công đánh Pháp, tạo uy tín lớn, được mọi người nể phục. Thế nhưng, tháng 8 năm Nhâm Tuất (9-1862), triều đình nhà Nguyễn bạc nhược đã ký hòa ước cắt 3 tỉnh Gia Định, Biên Hòa, Định Tường cho Pháp; Đỗ Quang được gọi về làm Tuần phủ Nam Định. Đau xót và uất ức, ông cho đó là hành động trốn giặc, đáng xấu hổ nên không nhận lệnh rồi dâng sớ từ quan: “...Ngày thân ra về, kẻ sĩ và nhân dân đứng chật đường mà nói rằng: từ nay cha bỏ con, quan bỏ dân, quan về lại làm quan còn

Quân Pháp tấn công Định Tường

dân thì không được làm dân của triều đình nữa. Tiếng khóc nghẹn đường. Thần cũng phải gạt nước mắt ra đi. Trộm nghĩ thần tâm thường kém cỏi không có tài cán gì, nhưng lâu nay quanh quẩn với dân, vốn không nghĩ đến ngày được sống trở về. Nay thần được gọi về, còn nghĩa sĩ, nghĩa dân thì không được vì triều đình mà góp sức, góp của nữa, không biết đặt mình vào đâu. Như thế là thần trên đã phụ triều đình, dưới phụ trăm họ, tội đã rõ ràng không thể chối cãi. Nếu nay thần lại được nhận chức ở địa phương Nam Định thì đối với nhân dân Gia Định biết nói sao đây, đối với công luận thiên hạ biết nói thế nào? Thần còn chút làm người biết xấu hổ nên cúi đầu xin thu hồi lệnh đã ban, bãi chức cho thần được trở về với vườn ruộng để cho hả cái nỗi phần uất của nhân dân và còn để cho giữ được cái tiết liêm sỉ của thần hạ”.

Bài sớ của Đỗ Quang rất nổi tiếng, được đồng bào cả nước hoan

ghênh, kính phục. Tuy cương lệnh nhưng triều đình không bắt tội ông mà còn triệu về kinh bổ chức Tham tri, Đỗ Quang cũng từ chối.

Năm Giáp Tý (1864), miền Hải Dương, Quảng Ninh bị nạn phiêu quấy rối, quan quân đối phó rất vất vả. Triều đình lại gọi Đỗ Quang ra giữ chức Tham tán quân vụ Hải An, ông thấy đây là việc đáng làm nên nhận, sau đó lại được bổ làm Tuần phủ Bắc Ninh. Ông hăng hái làm tròn trọng trách, tích cực hoạt động, dẹp yên bọn phi; khi tình hình đã ổn định lại cáo quan về ở ẩn, ôm mối bất bình với tư tưởng chủ hòa của triều đình.

Năm Bính Dần (1866), Đỗ Quang mất ở quê nhà, thọ 59 tuổi. Ông được đánh giá là một vị quan tận tụy, thương dân, có tiếng thanh liêm chính trực, cần mẫn thận trọng, ai ai cũng ca ngợi. Khi ông mất, triều đình ghi nhận công lao đã truy tặng chức Thượng thư Bộ Lễ, Tư thiện đại phu và ban tên thụy là Trang Lược. ■

Hồ Soài So dưới
chân núi Tô

Cô Tô

non xanh nước biếc

► *Núi Cô Tô, còn gọi là núi Tô, có tên chữ là Phụng Hoàng Sơn, bởi nhìn xa giống như con chim phượng hoàng khổng lồ đang sải cánh giữa đồng bằng mênh mông.*

Cô Tô nằm trong hệ thống dải Thất Sơn thuộc địa phận huyện Tri Tôn (An Giang), đây là ngọn núi cao 614m, người Khmer gọi là Pnom-Kto. Núi có cấu tạo giống như một mâm trứng đá. Những khối đá, hòn đá to, nhỏ xếp chồng lên nhau, còn gọi là "lò ăng". Tích xưa kể lại rằng: các nàng tiên nữ thường hay xuống vùng núi Thất Sơn những đêm trăng sáng để dạo chơi và vui đùa. Một hôm

ĐẶNG HOÀNG THẨM

các nàng chơi trò ném đá. Sáng hôm sau, nơi ấy xuất hiện một quả núi nhỏ nằm lẻ loi, đá chồng chất lên nhau thành muôn vạn dáng hình kỳ vĩ! Cũng có sách nói rằng: xa xưa, núi Tô là nơi trú ngụ của loài chim phượng hoàng.

● Một ngày nắng đẹp, chúng tôi ghé chợ Tri Tôn thưởng thức hương vị cháo bò tuyệt vời - cháo bò là món ẩm thực độc đáo ở Tri Tôn, thường do người Khmer nấu, ăn với rau thơm như quế, ngò ôm, ngò gai và gừng ngâm giấm. Sau khi giải khát với nước thốt nốt ướp lạnh - cũng là một đặc sản của Thất Sơn, chúng tôi tiếp tục hành trình từ phố núi Tri Tôn theo tỉnh lộ 943 đến với núi Tô. Xe chạy tốc độ vừa

phải, đường sá ở miền núi này rất tốt, hai bên là những cánh đồng lúa chín vàng dọc dài theo núi. Những ngôi nhà thấp thoáng, ẩn hiện trong bóng tre xanh, dưới tàn thốt nốt, xa hơn chút nữa là dãy núi sừng sững, cây cối thâm u, đá dựng lung trời. Những con lạch nhỏ chảy từ trên núi xuống, len lỏi qua muôn ngàn khối đá với thiên hình vạn trạng, nước suối trong xanh biêng biếc. Cảnh vật trông thật thanh bình, yên ả với những đàn bò gặm cỏ và những chú bé mục đồng ngất ngây, khua lục lạc leng keng trên con đường sơn cước...

Chúng tôi ghé Túc Dục, cách thị trấn Tri Tôn khoảng 18km. Đây là một ngọn đồi đá nổi tiếng, được báo chí từng gọi là đồi "hai triệu đô" (số bom đạn của Mỹ dội xuống đây tính ra USD). Do cấu tạo địa chất đặc biệt, nên bên trong đồi đá Túc Dục là một hệ thống hang động ngầm như tổ ong vĩ đại, rất kiên cố và vững chắc. Đây là căn cứ của quân dân An Giang trong thời chống Mỹ. Chúng tôi đi theo hành lang được xây dựng sau này, dọc theo "sơn đạo thép" năm xưa. Xuyên qua những lối quanh co lúc rộng, lúc hẹp, chập chùng đá núi, cheo leo với nhiều hình dạng kỳ vĩ, lạ mắt như có bàn tay ai sắp đặt từ lúc mới tạo sơn, chúng tôi thâm nhập vào hang và nhìn thấy được tận mắt những di tích lịch sử, những hội trường, trạm xá, nơi ăn chốn ở của những người giữ núi. Có cảm giác như bóng dáng của một thời hào hùng còn phảng phất đâu đây! Hội trường C6 trong lòng núi có thể chứa được 150 khách.

Túc Dục ngày nay đã được đầu tư thành một khu du lịch sinh thái, truyền thống với khá nhiều hạng mục, công trình phục vụ khách tham quan du lịch. Hàng năm có hàng trăm ngàn lượt khách trong và ngoài nước đã đến với Túc Dục.

● Rời Túc Dục ở sườn phía Tây núi Cô Tô, chúng tôi vòng qua xã Núi Tô mít mù cát bụi, bởi khúc đuôi của Phụng Hoàng Sơn hiện nay là một công trường khai thác đá có thể nói lớn nhất đồng bằng sông Cửu Long. Những vạt núi bị "nạo" nham nhở, lở lói như những vết thương của núi! Tiếng thuốc nổ phá đá thỉnh thoảng âm ỉ như sấm rền. Để có đá xây dựng, người ta phải phá núi! Cô Tô lại phải hy sinh thân thể của mình như năm xưa từng hứng chịu tơi bời bom đạn của kẻ thù! Nghĩ mà thương núi cả, non xanh, rừng vàng, biển bạc... Nếu không khéo quản lý và khai thác, sau này người ta sẽ phải tiếc nuối lúc đã muộn màng!

Qua hết con đường và không gian đầy cát bụi của những công trường khai thác đá, chúng tôi đi ngược đường những chiếc xe tải rù rù, kênh càng tải đá xuôi về hướng kênh đào - ở đó có bến bãi tập kết, sơ chế, phân loại đá. Có khá nhiều thợ thủ công từ các nơi đến kiếm sống, làm thuê, gia công những vật dụng bằng đá núi Cô Tô như: cối đá, trụ đá, bia đá, tán đá... Bãi đá này dài hàng mấy cây số, nắng chang chang, không một bóng cây, với hàng trăm con người lao động vất vả "bán mặt cho đá, bán lưng cho trời".

● Chúng tôi lại bắt gặp màu

xanh đến nao lòng ở sườn phía Đông Cô Tô. Qua những xóm làng yên ắng, qua những cánh đồng có những đàn bò gặm cỏ, gặp những cô gái Khmer gánh, chở rau cải, bầu bí, có đôi mắt đẹp, liếng thoắng, cười tươi tắn khi chúng tôi đưa máy ảnh lên tác nghiệp.

Chúng tôi bất ngờ trước vẻ đẹp hoang sơ của Soài So. Một hồ nước xanh biếc, phẳng lặng rộng chừng 5ha. Hồ có dung tích 400.000m³, còn được sử dụng tưới tiêu cho hàng trăm ha ruộng rẫy và cung cấp nước sinh hoạt cho nhân dân vùng phụ cận. Một con suối nhỏ chảy róc rách từ trên núi xuống, nước trắng xóa như bạc, len giữa một hòn đá rất to như trái bầu hồ lô của các vị tiên. Cây rừng xanh tốt soi bóng xuống mặt hồ lung linh, huyền ảo. Những hàng thốt nốt đứng trầm tư ven hồ. Có một số mộ táng cổ hình tháp, dáng vẻ thâm nghiêm, rải rác vài nơi trong khu vực. Tiếng chim hót líu lo trên những nhánh sung rừng cành lá um tùm, rậm rạp. Rừng xoài thanh ca đều như cấm cộc, nhiều lớp ở ven đồi, dung đưa những chùm trái sai trong gió... Cuối hồ, có bóng một vài đôi chèo nhau, chầm chậm ngắm cảnh, rồi khất cuối con đường mòn. Hương ngọc lan hoang dã, thoang thoang mùi thơm quyến rũ, say đắm lòng người...

Một điều đáng nói là ở Túc Dục, suối Vàng Soài So, chùa Xvay Ton và một số nơi thuộc khu vực núi

Chùa Xvay Ton

Phụng Hoàng Sơn, vấn đề vệ sinh môi trường khá tốt. Không thấy rác sinh hoạt vứt bừa bãi như ở một vài nơi khác, cũng không thấy ăn xin, hành khất và những người mua bán đeo bám, chèo kéo khách. Dân tình ở đây rất tử tế, nhiệt tình chỉ đường căn kê cho bạn nơi muốn đến. Khách sạn, nhà nghỉ thường có giá dao động từ 30.000đ đến không quá 100.000đ một ngày. Tại thị trấn Tri Tôn, các vùng phụ cận và các khu du lịch, giá sinh hoạt khá bình dân. Nếu bạn ăn cơm, bạn sẽ cảm nhận một điều khác biệt ngay! Gạo ở vùng này thường được sản xuất bằng giống lúa rẫy địa phương, ít sử dụng phân bón hóa học và thuốc trừ sâu, do đó, hương vị của gạo, nếp ở đây có nét đặc trưng độc đáo: ngon, thơm, dẻo và lạ miệng! Đường thốt nốt sản xuất theo quy trình thủ công truyền thống cũng là một sản phẩm được nhiều người ưa chuộng.

Chúng tôi từ già Cô Tô, vùng bán sơn địa thơ mộng, trù phú, xa xôi phía Tây Nam Tổ quốc. Cô Tô với non xanh, nước biếc để lại trong lòng những ai một lần qua nơi này nhiều lưu luyến khó quên! ■

Cần làm mới phim truyền hình

SONG MINH

► Chưa bao giờ, phim truyền hình Việt Nam nhiều tập lại nở rộ như lúc này. Để đảm bảo thời lượng phát sóng, các nhà sản xuất đã phối hợp với các công ty liên tục cho ra đời các bộ phim truyền hình mới. Đáng buồn là nội dung các phim cứ na ná nhau, kéo dài thườn thượt, gây nhàm chán cho khán giả...

"Thừa" nhưng vẫn "thiếu"

Chị Kim Anh, nhà ở đường Quang Trung, Q. Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh cho biết: "Tôi là một khán giả trung thành của phim Việt Nam. Trước đây, bất kỳ bộ phim truyền hình Việt Nam nào phát sóng trên truyền hình tôi đều theo dõi. Bây giờ tôi cũng xem nhưng không còn cảm thấy hứng thú nữa. Nhiều phim xem xong rồi là quên mau, không đọng lại một chút ấn tượng nào bởi nội dung phim đa phần là những câu chuyện tình tay ba, tay tư suốt suốt, rất đơn giản nhưng đạo diễn lại cố tình kéo dài một cách gượng gạo...". Còn anh Thanh Tuấn, nhà ở

đường Lê Quang Định, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh, nhận xét: "Theo dõi các bộ phim truyền hình Việt Nam thời gian qua, cảm giác của tôi là hoàn toàn thất vọng, rất hiếm có những bộ phim coi được chứ chưa nói là hay. Phải chăng phim truyền hình Việt ra đời ồ ạt chỉ để lấp đầy sóng truyền hình và quan trọng hơn là để tìm quảng cáo? Như thế thì thật thiết thời cho khán giả yêu mến phim Việt...".

So với những năm trước đây thì bây giờ khán giả không còn "đói" phim Việt nữa. Bất kỳ ngày nào trong tuần, bật tivi lên cũng đều có thể xem được phim Việt Nam. Cách đây không lâu, phim truyền hình Việt được "độc quyền" bởi

Cảnh trong phim *Gia tài bác sĩ*

Hãng Phim truyền hình TP. Hồ Chí Minh (TFS) và Hãng Phim truyền hình Việt Nam. Đây là hai hãng phim nhà nước nên chất

Cảnh trong phim *Luật giang hồ* (ảnh trên) và *Gọi giấc mơ về*

lượng luôn được đặt lên hàng đầu, phim ra đời chậm nhưng chắc, được khán giả đón nhận nồng nhiệt. Từ khi có các công ty tư nhân nhảy vào làm phim với mục đích kinh doanh thì chất lượng bị tụt xuống thấy rõ. Phim cứ na ná nhau, với từng ấy diễn viên, cốt truyện đơn giản mà kéo dài lê thê khiến khán giả ngao ngán.

Có thể nói, cái “thiếu” của phim truyền hình Việt hiện nay là thiếu những bộ phim hay, đi vào lòng khán giả lâu dài. Còn “thừa” thì đã nhìn thấy rõ, bộ phim này chưa phát sóng xong, đã có nhiều bộ phim khác tiếp tục lên sóng nhưng đề tài cứ trùng lặp, đi vào lối mòn khiến khán giả bị “bội thực”... Rất hiếm những bộ phim dành cho giới trẻ như *Hương phù sa*, *Nữ bác sĩ*, *Gọi giấc mơ về*, *Phía trước là bầu trời*, *Hoa cỏ may*... đến bây giờ vẫn còn được khán giả nhắc đến.

Những tín hiệu vui

Gần đây, hai bộ phim truyền hình được khán giả chú ý bởi đề tài mới lạ, không đi vào những chuyện tình tay ba, tay tư suốt mười năm chán là *Luật giang hồ*, dựa trên những vụ án có thật xảy ra trên địa bàn TP. Hồ Chí Minh và các tỉnh lân cận như Bình Dương, Bình Phước và *Gia tài bác sĩ*, xoay quanh y đức của người bác sĩ, đồng

thời giúp cho khán giả hiểu được quá trình khám chữa bệnh và ngừa bệnh một cách thiết thực. Diễn xuất của các diễn viên gần gũi, tự nhiên hơn chứ không quá cường điệu, tạo được sự thuyết phục. Từ những tín hiệu vui này, Hãng TFS đang nỗ lực chuyển hướng sang khai thác những đề tài mới mẻ hơn nhằm “đổi món” cho khán giả. Điều này có thể xem là một cách làm hay. Mảng đề tài lịch sử lâu nay khá vắng bóng trên màn ảnh thì nay, TFS vào cuộc với bộ phim truyền hình lịch sử *Vó ngựa trời Nam* dài 37 tập nói về cuộc đời của thi tướng Huỳnh Văn Nghệ do Lê Cung Bắc đạo diễn. Hay *Tân Phong nữ sĩ* (chuyển thể từ tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Hồ Biểu Chánh) là câu chuyện đời cô Thanh Tân, người phụ nữ được biết đến với bút hiệu Tân Phong nữ sĩ thời Pháp thuộc với nhiều tình huống éo le và gay cấn, do Võ Việt Hùng đạo diễn.

Hai bộ phim truyền hình dài tập khác với đề tài mới lạ, thời sự của TFS cũng đang trên trường quay là *Taxi* của đạo diễn Phạm Ngọc Châu, nói về đời sống của những người hành nghề taxi và *Câu chuyện pháp đình* của đạo diễn Tường Phương, với những chuyện hậu trường phía sau các vụ án...

Các hãng phim tư nhân cũng đang có những thay đổi về mảng

Cảnh trong phim *Câu chuyện pháp đình*

nội dung phim, M&Pictures đang hồi hã với bộ phim truyền hình dài 30 tập *Hai lúa lên đờ* do Hồ Ngọc Xum đạo diễn, thông qua ba câu chuyện của gia đình Hai Lúa, Tư Êch, Ba Dời, giúp cho người xem hiểu hơn về cuộc sống và cách làm giàu chân chính của những người nông dân Nam Bộ. Sena Phim cũng chuẩn bị bấm máy bộ phim *Cha dượng*, nói về mối quan hệ giữa cha dượng và con riêng của vợ bằng một cái nhìn yêu thương và nhân ái hơn. Công ty World Star sẽ thực hiện bộ phim *Nữ biệt động Sài Gòn*, nói về những cô gái biệt động thành, hứa hẹn sẽ thu hút được khán giả...

Hàng loạt bộ phim truyền hình nhiều tập đang khởi quay với những bước chuyển mới về nội dung, cách làm, hy vọng sẽ thu hút khán giả hơn chứ không chỉ xếp hàng trình chiếu, lấy tài trợ rồi “ai nhớ, ai quên” mặc ai... ■

- ▶ Nhà văn Phan Hồn Nhiên hiện đang công tác tại báo Sinh viên Việt Nam - Hoa học trò, là một cây bút quen thuộc với giới trẻ qua những tác phẩm đã xuất bản gồm các tập truyện ngắn Dốc mưa, Giao mùa, Đôi giày vuông, Cú nhảy ban mai, Một năm mưa trên ngôi nhà Mondrian (in chung với Vũ Đình Giang); truyện dài Chiếc vòng đồng đen, Dạt vòm, Mắt lạnh... Sau truyện dài Công ty được độc giả trẻ đón nhận, "thừa thắng xông lên", mới đây, chị vừa ra mắt truyện dài Mắt bão (Nhà xuất bản Văn Nghệ).

• Điều gì đã thôi thúc chị viết truyện dài Công ty? Những điều chị tâm đắc và muốn gửi gắm đến giới trẻ trong tác phẩm này?

Tôi viết Công ty từ đầu năm cho đến cuối năm 2006. Truyện in dài kỳ trên báo Sinh viên Việt Nam. Câu chuyện xoay quanh các mối quan hệ trong một công ty chuyên về thiết kế. Hầu hết các nhân vật đều còn rất trẻ, mới bước vào đời, bươn chải, với những mục tiêu và khát vọng riêng. Những cô gái, chàng trai đã hơn hở sống và trải qua những biến cố lớn với những cảm giác tự tin, tuyệt vọng, hy vọng, những bài học về đánh đổi, trả giá và cảm nhận hạnh phúc... Thú thật là trước đó, tôi rất muốn thử nghiệm xem mình có thể viết một cái gì hấp dẫn, gây hứng thú cho bạn đọc được hay không. Khi có cơ hội, tôi bắt tay khởi sự ngay. Với Công ty, tôi chỉ muốn truyền tải một thông điệp nhỏ: vượt qua lần ranh mỏng manh giữa khát vọng và tham vọng, người

NHÀ VĂN PHAN HỒN NHIÊN:

“Người trẻ luôn là nguồn cảm hứng của tôi...”

trẻ sẽ thay đổi như thế nào? Liệu sự trong sáng, bất vụ lợi có thể chiến thắng âm mưu và thủ đoạn hay không?

• Còn với Mắt bão lần này?

Với Mắt bão, tôi có thêm một cái nhìn thông suốt nhưng gần gũi, đầy vị tha về một lớp người trẻ của xã hội Việt Nam đương đại. Câu chuyện xoay quanh những bước thăng trầm, có khó khăn, có vấp ngã và cũng có thành công trên con đường sự nghiệp và cuộc sống của những người bạn trẻ tuổi. Đó là một Thái Vinh thật đáng trách nhưng cũng thật đáng thương. Sinh ra trong một gia đình giàu có, cha mẹ có quyền chức nhưng cô lại chọn cho mình một lối sống buông thả. Đơn giản vì trong sự giàu có ấy, cô thiếu hẳn tình thương, sự quan tâm chăm sóc của ba mẹ - cái mà cô cần nhất. Hay Vinh - với lớp vỏ bề ngoài đỉnh đạc, kiên định, hạnh phúc nhưng bên trong anh là sự mất phương

hướng của tuổi trẻ, một sự trống rỗng ghê gớm. Một nhân vật khác là Hữu, xuất thân trong một gia đình nghèo, chống chọi với cuộc sống nghèo khó. Những tưởng khi thành đạt, anh sẽ tìm thấy sự đồng cảm với những người từng có xuất thân giống như mình. Nhưng không, Hữu luôn tìm mọi cách đi lên bằng những thủ đoạn để loại bỏ đối thủ cũng như thu lợi bất chính về mình. Tuy nhiên, trong cái vòng xoáy ấy, vẫn còn tìm được những người trẻ sống đẹp như Hải - một sinh viên luôn tự tin vào chính mình, có khát vọng và mục đích chính đáng, Hải đã từng bước tìm cho mình một công việc bằng chính năng lực của bản thân... Câu chuyện còn đề cập đến nhiều vấn đề xã hội của những người trẻ như chụp ảnh nude, quan hệ đồng tính, những tranh chấp giành giật chỗ đứng và vị trí trong xã hội...

• *Nhà văn Đoàn Thạch Biền nhận xét: "Mỗi lần đọc truyện của Phan Hồn Nhiên đều khám phá được những bất ngờ thú vị trong từng trang viết. Cách viết của Nhiên không quá gay cấn, tạo sự tò mò, từng bước dẫn dắt người đọc vào thế giới của những con người trẻ mà chúng ta luôn bắt gặp xung quanh cuộc sống...". Chị nghĩ sao về lời nhận xét này?*

Xin cảm ơn những lời nhận xét này của nhà văn Đoàn Thạch Biền. Tôi làm báo cho giới trẻ, nên có cơ hội quan sát người trẻ khá kỹ. Tôi thường hay bị "phấn khích" khi phát hiện ra những phẩm chất mới mẻ, những mặt mâu thuẫn khác lạ tồn tại bên trong những người trẻ

hiện đại. Tìm tòi và mổ xẻ trên trang viết những phát hiện ấy là sở thích của tôi. Sự ra đời của *Công ty, Mắt bão* cũng xuất phát từ cách làm ấy...

• *Chị đến với văn chương từ bao giờ? Điều gì đã hấp dẫn chị gắn bó với nó cho đến ngày hôm nay?*

Tôi bắt đầu tập viết văn khi tôi 21 tuổi, bằng một bài viết ngắn và được nhà văn Nguyễn Nhật Ánh chọn đăng. Sau đó, nhà văn Nguyễn Nhật Ánh đã chỉ giáo cho tôi trong những bước đầu tiên đến với công việc viết. Thật sự, tôi luôn trân trọng công việc sáng tác. Công việc viết văn có lẽ phù hợp với con người tôi: yên lặng, được suy nghĩ và tìm tòi những điều kỳ lạ ẩn giấu dưới bề mặt tưởng như đã quen thuộc trong cuộc sống.

• *Quan niệm của chị khi cầm bút? Chị có cái nhìn lạc quan về tình hình văn học trẻ hiện nay không?*

Với hầu hết cây bút trẻ, viết văn thoát đầu giống như một sự tình cờ. Nhưng để gắn bó với công việc này lâu dài, yêu thích và đam mê không chưa đủ. Có lẽ sự tự học, rèn luyện và kiên nhẫn là những bước bất kỳ ai cũng từng trải qua. Tôi không bao giờ bi quan về văn học trẻ. Thời điểm nào cũng luôn có những cây bút mới mang theo sinh khí của thời họ sống. Những cây bút trẻ ấy sẽ viết theo đúng cách họ quan sát, suy nghĩ, chiêm nghiệm cuộc sống đang trải ra quanh họ.

• *Chị có thể bật mí đôi nét về thời đi học của mình?*

Thời trung học, tôi học Trường Lê Quý Đôn, TP. Hồ Chí Minh. Vào đại học, tôi học Trường Đại học Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh, Khoa Ngoại

ngữ. Sau đó, tôi thi tiếp vào Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh, Khoa Thiết kế mỹ thuật. Mặc dù không học chuyên ngành văn, nhưng kiến thức học ở hai đại học hỗ trợ cho tôi rất nhiều trong công việc chuyên môn

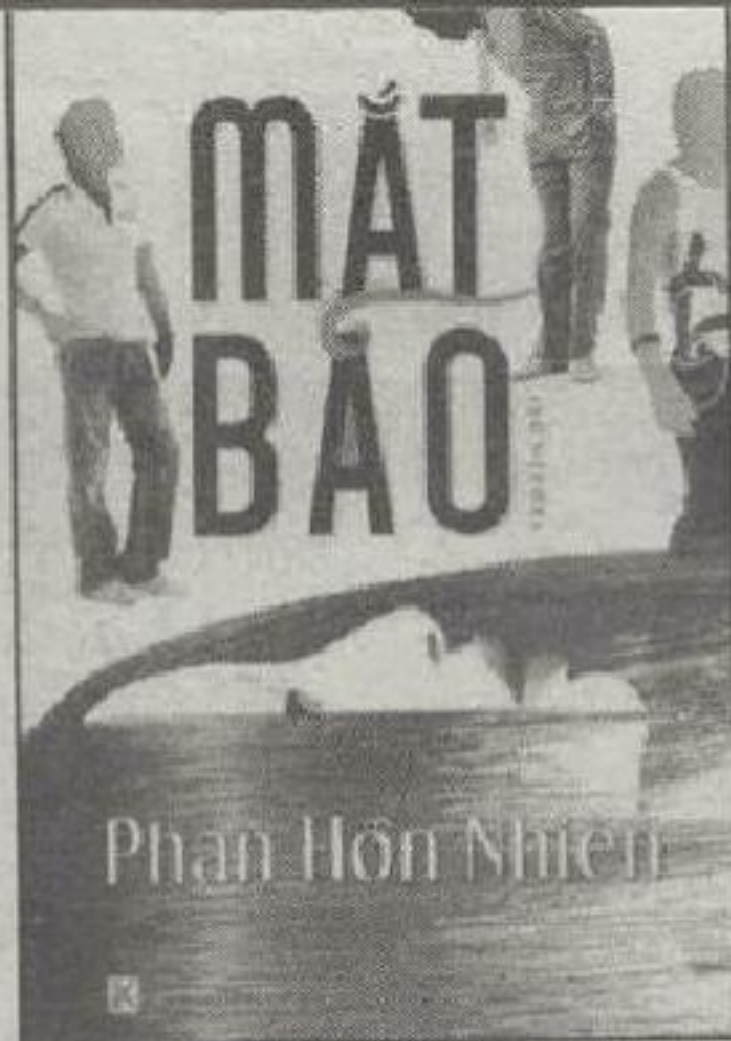
cũng như viết văn về sau. Thú thật, thời đi học của tôi rất đơn giản. Tôi thuộc loại người nếu đã không thích thì coi như không biết gì cả, còn nếu đã thích thì học say mê. Tôi rất thích học. Ở một khía cạnh nào đó, học cũng gần giống như viết. Những việc này cho phép tôi được một mình, quan sát, suy nghĩ nhiều và ngạc nhiên nhiều.

♦ *Chị thường đọc văn của tác giả nào, có bị ảnh hưởng của cây bút nào không? Theo chị, vì sao nhiều bạn trẻ hiện nay quay lưng với văn học trẻ?*

Tôi không quá kén chọn hay ưu tiên đọc riêng, đọc nhiều một tác giả nào. Theo tôi nghĩ, thật sự đọc giả không quay lưng với văn học trẻ. Vấn đề là cách biểu hiện của độc giả văn chương không ồn ào như fan ca nhạc hay điện ảnh nên dễ gây cảm giác giới trẻ không mặn mà với văn học. Thực sự, tôi luôn đánh giá cao độc giả trẻ hiện tại. Họ không đọc thụ động mà khả năng so sánh, phản biện của họ rất cao.

♦ *Chị còn là một tác giả viết kịch bản phim truyền hình?*

Viết kịch bản phim cũng là một đam mê của tôi. Tuy nhiên, công việc này với tôi không đều đặn. Kịch

bản phim truyền hình nhiều tập *Ván cờ tình yêu* của tôi do Trần Cảnh Đôn đạo diễn đã phát sóng, nhận được nhiều lời khen ngợi. Đó là một động lực lớn để tôi tiếp tục phát triển công việc viết lách của mình ở lĩnh

vực này. Hiện tại, có nhiều hãng phim đặt hàng tôi viết, nhưng thú thật tôi rất khó viết theo đơn đặt hàng. Tôi chỉ viết khi mình thật sự tâm đắc với một đề tài nào đó và sẽ theo đuổi nó cho đến cùng. Vì thế, bất kỳ "đứa con tinh thần" nào của tôi ra đời, dù được khen hay chê, tôi đều rất tâm đắc.

♦ *Ngoài việc viết văn, chị còn là một nhà báo, công việc làm báo có ảnh hưởng gì đến chuyện viết văn? Có phải vì làm báo cho sinh viên mà tâm hồn chị luôn trẻ trung?*

Làm báo ngốn của tôi gần hết thời gian. Thời gian chính tôi đều dành cho công việc biên tập, viết bài. Tôi phân chia con người mình khá rành mạch. Viết văn và làm báo không ảnh hưởng đến nhau nhiều. Tôi nghĩ, một khi đã có cảm hứng và đề tài, kiểu gì cũng thu xếp để viết được. Tôi không biết có phải làm báo cho sinh viên mà đầu óc tôi trẻ trung hay không. Bởi vì có nhiều người không làm báo cho giới trẻ nhưng đầu óc còn trẻ hơn tôi rất nhiều. Nhưng tôi luôn tin rằng, người trẻ là một nguồn cảm hứng, là mỏ quặng đề tài rất lớn để các cây bút khai thác dài lâu.

♦ *Xin cảm ơn chị!*

KHÔI NGUYỄN thực hiện

NGÀY HỘI

THANH PHƯƠNG

HIGH SCHOOL MUSICAL 3

- ▶ Cuộc sống tươi
- lãng mạn của
- Vanessa Hudgens thủ
- Sharpay (Ashley
- học East High đã trở lại
- 24-10-2008. Lần này, không chỉ các thành viên gia đình mới
- được độc quyền theo dõi High School Musical 3 (HSM3) mà
- cả khán giả điện ảnh thế giới cũng háo hức đếm ngược từng
- phút để chờ đón ngày HSM3 ra rạp. Sự kiện này quả đúng
- là một ngày hội ngập tràn cảm xúc đối với người hâm mộ
- HSM và Hãng Disney.

vui, ngọt ngào,
Gabriella (do
vai), Troy (Zac Efron),
Tisdale)... tại Trường Trung

Nhóm Wildcats (Mèo hoang) đã học tới năm cuối tại trường trung học. Đây là thời gian mà các thành viên phải đối diện với những quyết định quan trọng trong cuộc đời, đồng thời họ cũng đứng trước thời khắc phải chia xa các bạn học. Gabriella nhận được thư mời của một trường đại học. Điều này có nghĩa là cô và Troy sẽ phải tạm xa nhau. Sharpay cũng mong muốn bước chân vào môi trường đại học nên đã làm tất cả để nhận học bổng. Trong những ngày cuối cùng của năm học, Trường East High sẽ tổ chức một vũ hội và buổi nhạc kịch mới do cô Darbus phụ trách dành cho các học sinh cuối cấp. Vẫn là những sân khấu, sàn nhảy hoành tráng nhưng vũ đạo của HSM3 đã được nâng tầm lên rất nhiều với đội ngũ 15 diễn viên chính, 18 vũ công chính, hơn 60 vũ công phụ và có tới 10 ca khúc mới được đưa vào (*Now or Never, Right Here Right Now, Can I Have This Dance, A Night to Remember, Just Wanna Be With You, The Boys Are Back, Walk Away, Scream* và *High School Musical* do một số nhạc sĩ đã từng thành công với những phần trước viết lời) khiến cho HSM3 thực sự trở thành một tác phẩm điện ảnh - âm nhạc xứng đáng được chờ ngóng. Không khí vui vẻ, sôi nổi, rực rỡ sắc màu kết hợp với chuyện tình lãng mạn của những nhân vật trong phim quyến rũ tất cả khán giả hâm mộ. HSM3 tiếp tục mang đến câu chuyện cổ tích có bối cảnh

trong trường trung học.

Vanessa Hudgens, nữ diễn viên chính trong phim, tâm sự: "Đây là cơ hội để tạo được điều gì đó lớn hơn - nhiều âm nhạc hơn, các bộ trang phục trông lạ mắt hơn, khán giả sẽ thấy thực sự thú vị khi xem. Tập phim này gần như là một lời cảm ơn tới tất cả người hâm mộ bởi sự ủng hộ nhiệt thành của họ cho HSM trong suốt thời gian qua". Cũng như hai phần trước, ngoài âm nhạc, vũ đạo là một phần tất yếu tạo ra sức hút cho HSM3. Một lần nữa, bộ ba Kenny Ortega, Charles "Chucky" Klapow và Bonnie Story có dịp sáng tạo hết mình trong HSM3. "HSM3 có mang hơi hướm của sân khấu Broadway, nhạc funk, múa ba lê, thể thao và cả khiêu vũ. Các bạn có thể gặp lại các điệu valse, hip-hop, breaking, pop đến salsa...".

Từ đầu tháng 7-2008, chiến dịch ra mắt HSM3 đã được tổ chức rầm rộ ở nhiều thành phố lớn trên khắp thế giới. Đội ngũ đạo diễn, biên kịch và dàn diễn viên chính đã hâm nóng thêm sự sốt ruột của khán giả đối với bộ phim được đánh giá là tác phẩm con cưng của Hãng Disney. Người hâm mộ được hứa hẹn thưởng thức một tác phẩm hoành tráng, sôi động, tràn đầy cảm xúc. Vậy nên, chưa đến ngày khởi chiếu mà đã có lượng khách hàng khổng lồ đặt vé trực tuyến ở Mỹ cũng như ở Pháp, Đức, Canada... Còn ngày 22-10-2008, nhiều hàng dài bạn trẻ kiên nhẫn chờ đợi trước cửa 400 phòng vé

châu chực kiếm bằng được những chiếc vé đầu tiên để xem HSM3. Quả thực HSM3 đã trở thành một hiện tượng nổi bật tiếp nối những ngày thần tiên của chuỗi phim HSM.

Trong 3 năm qua, HSM đã thu hút tới hơn 450 triệu lượt khán giả trên khắp hành tinh, bán được hơn 15 triệu bản DVD. “Điều kỳ diệu không phải nằm ở doanh thu từ bộ phim mà là chính bộ phim đã mang lại những phút giây thư giãn bổ ích cho mọi thành viên gia đình. Hơn nữa, HSM đã biến những bạn trẻ vô danh thành những ngôi sao thực sự biết tỏa sáng” - Đạo diễn Kenny Ortega cho biết.

Sự thành công của HSM nằm ở chỗ những nhà sản xuất, biên kịch, đạo diễn biết chọn lựa và nhắm đúng đến đối tượng. “Ở mọi quốc gia, ngôi trường trung học là nơi được chứng kiến nhiều nhất các điều kỳ diệu: nhiều cá nhân bước đầu tự khẳng định được mình, nhiều tình bạn được dệt nên, nhiều mối tình chớm nở. Chính quãng thời gian này mới đọng lại nhiều khoảnh khắc đáng nhớ nhất trong cuộc đời mỗi con người. Các nhân vật trong phim ở lứa tuổi học sinh trung học, vì vậy chúng tôi muốn làm nổi bật cuộc sống của các em với những buổi dã ngoại, các kỳ thi tốt nghiệp và ra trường. Chúng tôi làm một bộ phim ca nhạc hài nhưng thực sự muốn đặt nó trong

Cảnh trong phim *High School Musical 3*

khung cảnh hiện thực giàu cảm xúc” - Đạo diễn Kenny Ortega bật mí về lý do thành công của series HSM.

Phần 3 của HSM còn mở rộng đối tượng khán giả hơn nữa, đó là người lớn. Chiến thuật quảng bá của các ông chủ đã có phần đổi mới bởi họ đã rút ra kinh nghiệm quý báu từ những bộ phim ca nhạc thành công trước đây như *Chicago*, *Hairspray* và *Mamma Mia!* Kết hợp với nội dung câu chuyện là tình yêu lãng mạn của hai nhân vật chính, chắc chắn HSM sẽ thành công rực rỡ. Cả những sản phẩm phụ như nón, áo, băng video trò chơi, ba lô... cũng đã góp phần làm thỏa mãn cơn khát sở hữu một phần của HSM.

Rất có thể sau sự chào đón nồng nhiệt của khán giả dành cho HSM3, phần 4 cũng đã được lên kế hoạch.

(Tổng hợp)

RUBIC VĂN NGHỆ

- Chi hội Nhà văn Việt Nam tại TP. Hồ Chí Minh cùng Ban Văn học thiếu nhi TP. Hồ Chí Minh đang tích cực thực hiện chương trình đưa sách tới trường.

Chương trình đã tiến hành từ hơn hai năm nay, bắt đầu từ mùa khai giảng năm học 2007-2008 với các nội dung khá phong phú và hướng tới tất cả các cấp học kể từ cấp mầm non.

Vào đúng ngày khai giảng 5-9-2007, một đoàn công tác gồm các nhà văn, nhà báo Tuyết Sương, Quang Thọ, Trần Quốc Toàn đã

Bài thơ "Ông đồ" từ trang sách bước xuống sân trường. Ảnh: Lê Luynh

Đưa sách tới trường

MAI VĂN CANH

chuyển tới trường vùng sâu Trung học cơ sở (THCS) Hương Lâm, huyện Đa Tễh, tỉnh Lâm Đồng, một thư viện trường học với 797 đầu sách các loại, trong đó nhiều sách đẹp, giá cao như *Bác Hồ với giáo dục*, *Nhà văn Việt Nam hiện đại*, *Lịch sử văn hóa Trung Quốc...* và một kệ sách di động có thể đưa sách vào từng lớp học. Đây là sách quyên góp từ chi nhánh phía Nam của các nhà xuất bản Kim Đồng, Lao Động, Hội Nhà văn, từ Hội Nhà văn TP. Hồ Chí Minh và cá nhân nhiều nhà văn, nhà báo. Đặc biệt, nhà sách tư nhân Nghiêm Bích Hoan đã góp 136 đầu sách trị giá hơn 7 triệu đồng.

Một đoàn công tác khác gồm các nhà văn, nhà báo Hoàng Đình Quang, Nguyễn Khoa Đăng, Hồ Tĩnh Tâm, Cao Xuân Sơn, Lê Bình, Trần Quốc Toàn... vào đúng ngày Thơ Việt Nam đã tới Trường Đại học Sư phạm Đồng Tháp tặng sách của mình, trò chuyện với sinh viên về quá trình viết các quyển sách và cùng sinh hoạt đêm văn nghệ tôn vinh thơ ca. Vào ngày này, đường dẫn vào các giảng đường hóa thành đường thơ với những bức thơ thư pháp lồng trong khung kính, được bày trên các giá vẽ hai bên đường. Một cây thơ của nghệ thuật

sắp đặt (installation) mọc lên trong dáng vẻ những bụi trúc từng mọc trong thơ Nguyễn Trãi, Nguyễn Du, Nguyễn Khuyến... Sinh viên các khoa (chứ không chỉ Khoa Văn) đi học sớm, thư thả đưa tay với những lá thơ (những phước lựa đào thư pháp) đọc cho nhau nghe những câu thơ hay trích từ những thế kỷ thơ Việt.

Việc đưa sách tới trường học có lúc tập trung vào sách của cá nhân mỗi nhà văn. Theo hướng này, nhà văn Thy Ngọc được mời tới Trường Tiểu học Lê Ngọc Hân, Q.1, TP. Hồ Chí Minh nói chuyện với học sinh về những quyển sách của ông đang có mặt trong sách giáo khoa. Nhà văn Phạm Tường Hạnh được mời tới Trường Đại học Sư phạm Đồng Tháp tham luận trong hội thảo lịch sử 300 năm Nam Bộ hình thành và phát triển bằng chính *Tuyển tập Nguyễn Tường Hạnh*. Nhà văn Trần Quốc Toàn được mời tới Trường Tiểu học Nguyễn Bình Khiêm, Q.1, TP. Hồ Chí Minh, để cùng với học sinh về trên giấy hình tượng thơ *Mặt trời lặn rồi mọc / Trên đôi chân lon ton* trong bài thơ "Mẹ và cô" của ông có trong sách giáo khoa Tiếng Việt.

Chuyển sang năm học mới 2008-2009, chương trình được tăng

Sân trường Hai Bà Trưng ngày nhà văn cùng kể chuyện với học sinh. Ảnh: Đinh Dũng

tốc với sự tham gia tích cực của Công ty sách Thương Huyền. Bằng kết hợp mới này, các nhà văn mang sách của đồng nghiệp, của chính mình tới tận sân trường vào các buổi chào cờ đầu tuần hoặc các tiết sinh hoạt ngoại khóa và cùng sinh hoạt văn chương với học sinh. Tại Trường THCS Hai Bà Trưng, Q.3, TP. Hồ Chí Minh, vào ngày 17-10-2008, nhà văn Trần Quốc Toàn được mời làm cố vấn cho cuộc thi kể chuyện theo sách có chủ đề "Những tấm lòng hiếu thảo". Ngày 27-10-2008, hai nhà văn trẻ Lê Luynh và Trương Anh Quốc đã tới Trường THCS Chu Văn An, Q.11, TP. Hồ Chí Minh cùng tham gia "hội thảo" ngoài trời có chủ đề "Thế giới muôn màu của sách".

Nhà văn tìm đọc giả, tự mang sách tới trường, đó là một cách góp sức chấn hưng văn hóa đọc. ■

Làng cát

Những doi những bãi những cồn
Vẫn nguyên thủy sau thời tạo lập
Và trong giấc mơ xoáy tròn cát. Cát...

Người. Cát. Và sù vệt
Đen nhẻm bập bênh giữa giao
điểm biển với đất liền
Cát là tiền kiếp của pha lê trong suốt

Cát mà không cát bụi
Đêm trắng ngời chời cát ở vành tai
Nướng con tôm. Thổi cát và cười...

Rượu trên cát và hôn nhau trong gió
Đêm chung chiêm ôm cát mẫn
lên giường
Giấc mơ cồn cào gió cát đại dương.

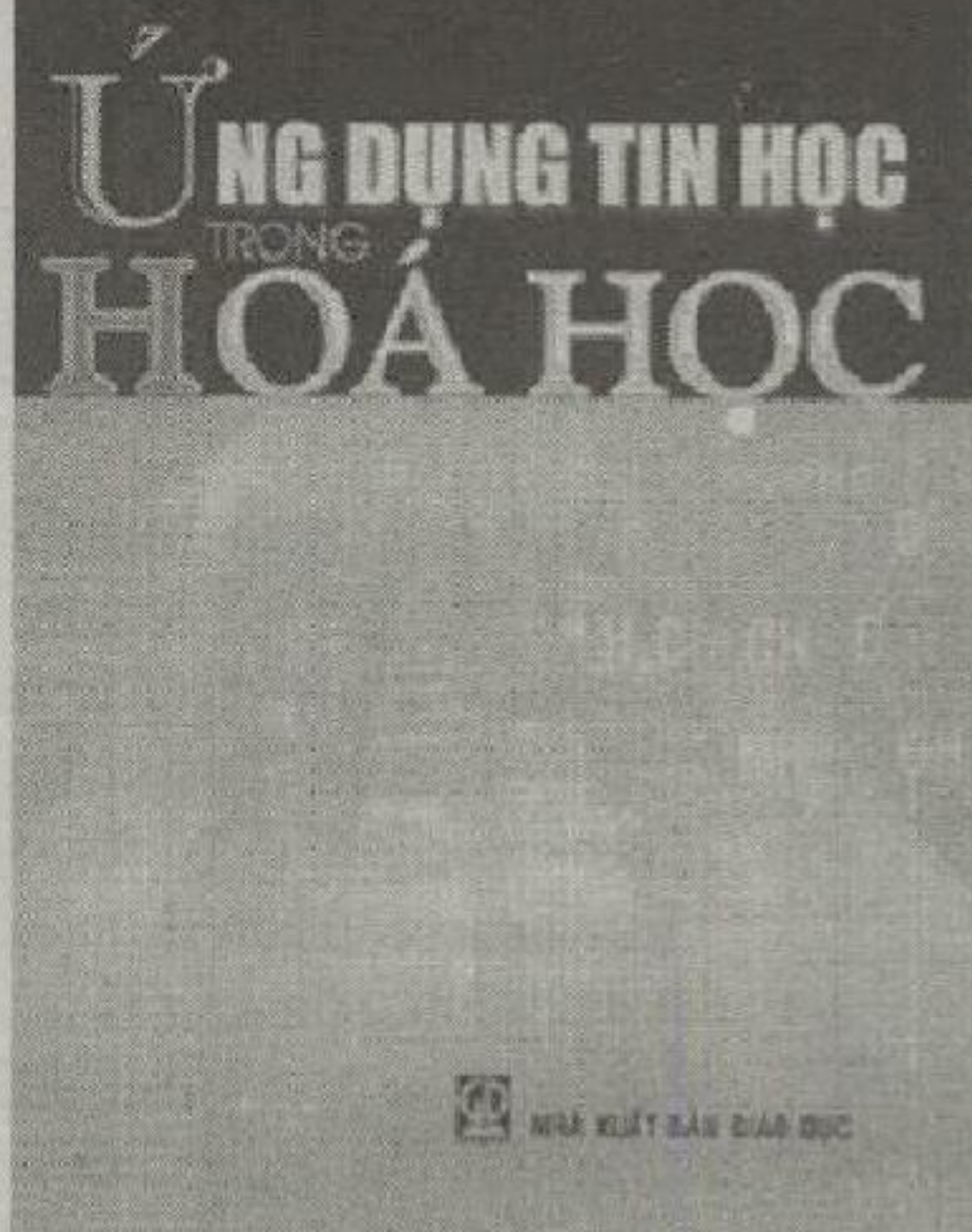
Tình mẹ

Bán nắm rau, quả trứng
Mẹ dành sắn từng đồng
Năm mấy mùa mưa nắng
Mẹ nhất nhạnh từng bông...

Đồng tiền liền khúc ruột
Mẹ ủng hộ người nghèo
Đồng tiền còn đếm được
Tình người nặng biết bao!

Tấm lòng vàng của mẹ
- Thương người như thương thân
Ơi những người nghèo khổ
Mùa xuân đang đến gần!

BẠN ĐÃ ĐỌC CHƯA?

ỨNG DỤNG TIN HỌC TRONG HÓA HỌC

Khi thực hiện các bản thảo hóa học, việc vẽ công thức cấu tạo của các chất và viết phương trình phản ứng là công việc thường xuyên. Nhiều phần mềm được viết phục vụ cho yêu cầu trên, một trong những phần mềm đó là phần mềm *ChemSketch*.

ChemSketch là phần mềm miễn phí. Phiên bản mới nhất là **ChemSketch 10.0**. Để giúp người dùng có thêm thông tin về phần mềm cũng như cách sử dụng, cuốn

sách *Ứng dụng tin học trong Hóa học* được biên soạn gồm 3 chương: Chương I: giới thiệu phần mềm **ChemSketch 10.0** - giới thiệu cách cài đặt phần mềm, những công cụ và chức năng chính ở mỗi chế độ làm việc. Chương II: làm việc trong **ChemSketch 10.0** - trình bày cách vẽ công thức cấu tạo của các chất từ đơn giản đến phức tạp; xem các thuộc tính liên quan đến chất như: công thức phân tử, khối lượng phân tử, thành phần, chiết suất, chỉ số, khúc xạ, sức căng bề mặt, khả năng phân cực, tỉ dung đẳng tương, hằng số điện môi...; đọc tên cấu trúc; đọc cấu hình E, Z và R, S; tạo liên kết cho nhận; phức ơ; các dạng hồ biến; tính toán các đại lượng liên quan đến phản ứng; DNA và RNA; vẽ obitan; sơ đồ phản ứng; dụng cụ thí nghiệm, hình vẽ thí nghiệm... Chương III: làm việc trong *3D Viewer* - giới thiệu cách xem cấu trúc dạng 3D trong *3D Viewer* (chương trình này được cài kèm theo chương trình **ChemSketch 10.0**), từ đó tính chiều dài liên kết, góc liên kết, khoảng cách giữa các nguyên tử, tạo ảnh 3D động.

Các công thức, cấu tạo, cấu trúc, hình vẽ, obitan, phương trình phản ứng... được vẽ trong *ChemSketch* có thể copy và dán sang ứng dụng khác như *Microsoft Word*, *Microsoft Powerpoint*... Phần mềm này rất hữu ích cho giáo viên, kỹ sư, sinh viên chuyên ngành Hóa, Sinh khi soạn các bài giảng, các bài báo cáo khoa học có chứa các công thức hóa học, dụng cụ thí nghiệm, chuyển động phân tử, hình ảnh 3D động.

Tác giả: NGUYỄN HIỀN HOÀNG - NGUYỄN THANH LÂM. Số trang: 168. Khổ sách: 13cm x 19cm. Giá bìa: 20.000 đồng. Mua sách tại:

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH GIÁO DỤC TẠI TP. HỒ CHÍ MINH: 240 Trần Bình Trọng, P.4, Q.5, TP. Hồ Chí Minh - ĐT: 08.38323557, 38352845 - Fax: 08.38307141 - Website: <http://www.sachgiaoduchcm.com.vn> - Email: pkd@sachgiaoduchcm.com.vn

CHI NHÁNH TẠI HÀ NỘI: Số 3 ngõ 127, Văn Cao, P. Liễu Giai, Q. Ba Đình - ĐT: 04.37617818, 0913550666 (Ô. Dũng) - Fax: 04.37617817

CỬA HÀNG GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO DỤC TP. HỒ CHÍ MINH: * 240 Trần Bình Trọng - Q.5. ĐT: 08.38354821 * 104 Mai Thị Lựu, Q.1 - ĐT: 08.38205609 * 5 Bình Thới, Q.11 - ĐT: 08.39183542.

PHIM HAY TRONG TUẦN

Truyền hình

Lương Sơn Bá - Chúc Anh Đài

Một mối tình bi ai - truyền thuyết về Lương Sơn Bá - Chúc Anh Đài đã được truyền tụng khắp nhân gian và được xem như là câu chuyện Romeo và Juliet của Trung Hoa. Mối tình Lương - Chúc đã mang lại cho người xem

niềm thương cảm sâu sắc cho đôi tình nhân bạc mệnh. Bộ phim *Lương Sơn Bá - Chúc Anh Đài* với tình tiết chân thật và cảnh quay đẹp đã thật sự thu hút người xem. Mối tình của "đôi hồ điệp tình nhân" bi thương nhưng mang giá trị nhân văn sâu sắc về tình yêu, tình bạn cho đến ngày hôm nay... **Phim Trung Quốc, 41 tập, diễn viên: Hà Nhuận Đông, Đồng Khiết. Phim đang chiếu trên VTV1 (Đài Truyền hình Việt Nam) lúc 13 giờ hàng ngày.**

Sân bóng tình yêu

Đông Sơn và Lam Địa là hai trường học ở sát nhau nhưng luôn có xích mích. Mọi xích mích của hai trường đều được giải quyết trên sân bóng rổ số 13. Tranh chấp giữa trường Đông Sơn và Lam Địa là tranh chấp sân bóng rổ số 13. Năm nào hai trường cũng tổ chức trận chung kết bóng rổ 3 người đấu với 3 người, ai thắng sẽ nắm toàn quyền sử dụng sân bóng.

Trường Đông Sơn đã vô địch chín năm liên. Trận đấu năm thứ 10 sắp bắt đầu thì có nhiều chuyện xảy ra, bắt nguồn từ những hiểu lầm của giới trẻ. **Phim Đài Loan, 26 tập, diễn viên: Hạ Quân Tường, Lý Uy, HeBe. Phim chiếu trên HTV7 (Đài Truyền hình TP. Hồ Chí Minh) lúc 17 giờ hàng ngày, từ ngày**

4-11-2008.

(Lịch chiếu có thể thay đổi vào giờ chót tùy theo đài truyền hình)

Phim chiếu rạp

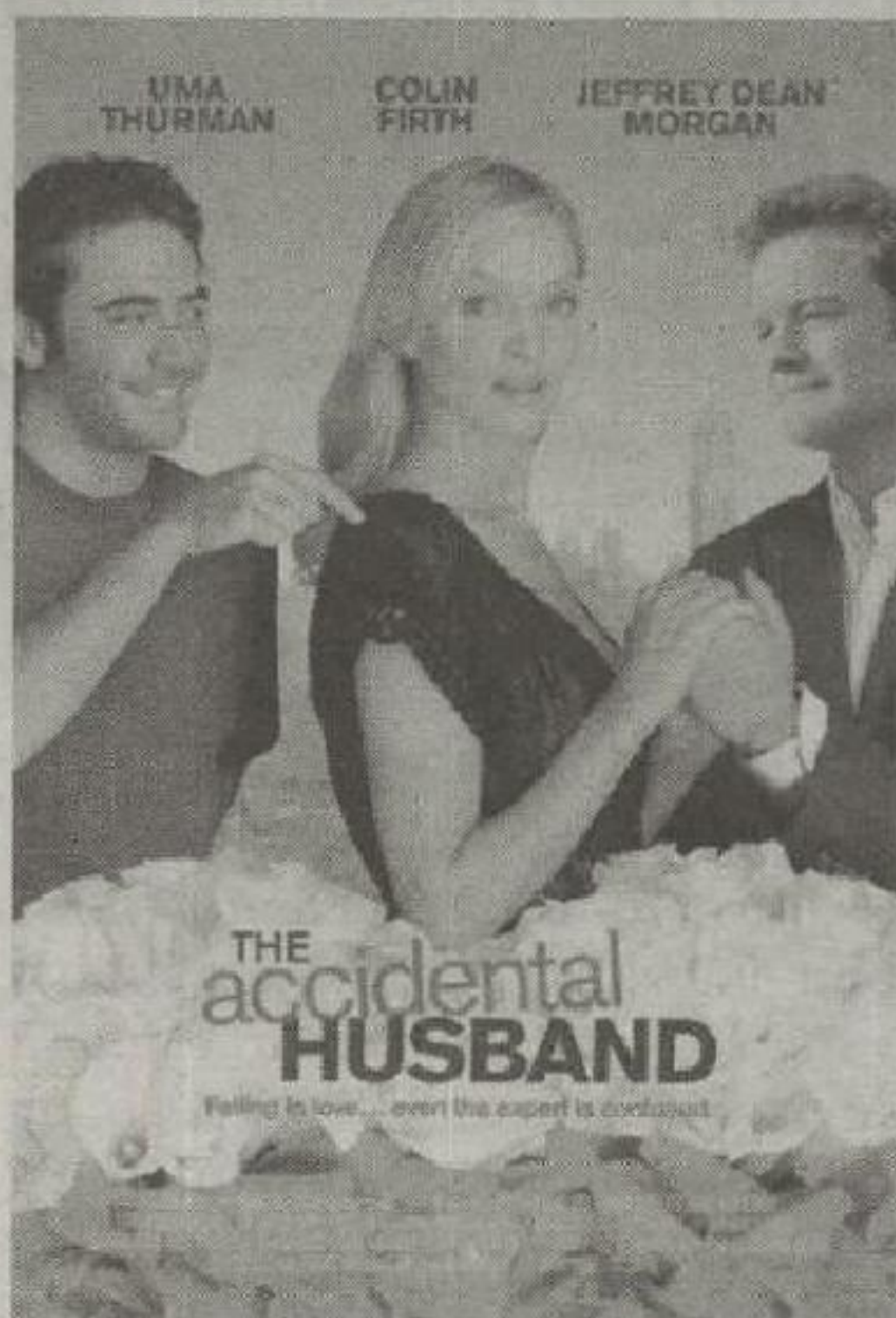
Xin đừng gác máy

Cuộc sống của Bob không được suôn sẻ trong mọi thứ. Một thân gà trống nuôi con, Bob đang gặp bế tắc trong công việc, cũng như nợ nần chồng chất. Anh thêm bị áp lực khi người chị đe dọa sẽ đem con anh ra nước ngoài nếu anh không thể thay đổi cuộc sống. Bỗng nhiên anh nhận được một cú điện thoại từ một người phụ nữ lạ cho rằng cô đang bị bắt cóc, cô van xin anh hãy cứu cô và đưa con gái của cô. Đó có phải là sự thật không hay chỉ là trò đùa quái ác của ai đó? Có thể anh là niềm hy vọng duy nhất của họ, nhưng anh có sẵn sàng bỏ qua mọi rắc rối của mình để cứu hai người lạ mà anh chưa bao giờ gặp mặt, thậm chí còn chưa biết họ có thật sự tồn tại hay không? **Phim Hong Kong, diễn viên: Cổ Thiên Lạc, Từ Hy Viên, Lưu Diệp. Phim chiếu tại Thăng Long, Toàn Thắng, Đồng Đa (TP. Hồ Chí Minh).**

DVD - VCD

The Accidental Husband

Emma Lloyd đang có cuộc sống như mong ước. Công việc ở đài phát thanh suôn sẻ và một hôn phu như ý. Đột nhiên, cô phát hiện ra rằng mình đã từng lấy chồng, nhưng chồng cô là ai thì Emma không biết. Cô cảm thấy rất hoang mang vì ngày cưới đã gần kề. Emma quyết tâm tìm ra người đàn ông bí ẩn đó. **Phim Mỹ, diễn viên: Uma Thurman, Colin Firth.**

Nước mắt **BÃI VÀNG KIM SƠN**

HẢI ÂU - LUÂN HẢI

- ▶ “Mỏ vàng Kim Sơn được phát hiện từ thời Pháp thuộc. Suốt thời gian dài, Nhà nước cấm khai thác nhưng rồi tỉnh lại cấp giấy phép cho doanh nghiệp khai thác. Dân học lóm được cách khai thác vàng, bây giờ đổ xô vào phá núi tìm vàng, xã không thể nào quản nổi. Giàu có từ vàng đâu không thấy, nhưng hậu quả để lại rất nặng nề. Nếu không có biện pháp ngăn chặn, chắc chắn cuộc sống của người dân xã Ân Nghĩa sẽ bị vàng mất vàng mũi chứ không phải chuyên đùa đâu” - Ông Lê Văn Sơn, Bí thư Đảng ủy xã Ân Nghĩa, huyện Hoài Ân, Bình Định, bức xúc nói với chúng tôi.

Mạng “treo” lơ lửng

Trưa nắng, hai thầy trò chúng tôi quyết định giả làm đôi vợ chồng phu đào vàng, lần mò đến tận bãi vàng Hồ Khê, thôn Kim Sơn, xã Ân Nghĩa. Vừa lót tốt bò dưới hàng rào kẽm gai, ngóc đầu lên thì chúng tôi bắt gặp ngay vẻ mặt thận trọng của một thanh niên cao lớn. Anh

ta hất hàm hỏi chúng tôi: “Làm chi mà mò lên đây hả?”. “Chồng tôi” lên tiếng: “Thì cũng đi kiếm tí chút như các anh vậy thôi mà”. Gã thanh niên kia không tin, dộp chất liền: “Thật không đấy cha nội? Hay là hai vợ chồng chính là công an nòi, giả bộ dò la dám làm vàng tui này, rồi xĩa còng số 8 ra mà bắt hết

ráo bọn này?”.

Anh Cường, một chủ lò vàng chỉ tay xuống phía dưới cho biết: “Hầm của ông Hòa mới trúng đậm! Hầm của tôi đào gần hai tháng trời rồi mà chưa thấy một miếng vàng nào. Thực sự là kiệt sức rồi. Đang muốn bỏ về đây, nhưng ráng làm thêm mấy ngày nữa, may ra...”. Hầm vàng của anh Cường đào sâu 10m. Phía dưới có nhiều nhánh tỏa đi xa tìm các vỉa vàng dài 15-20m nữa. Tôi hỏi Cường: “Đường kính hầm nhỏ xíu, lại sâu thăm thẳm như vậy, làm sao mà ở dưới đó được?”. Cường chạy đến chỉ bình ắc quy có gắn máy bơm khí oxy đang kêu ro ro, giải thích: “Thì nó đây nè! Nó có nhiệm vụ thổi khí xuống dưới đó. Thợ đào phải nằm sấp dùng đèn pin chiếu sáng, đục, đào từng miếng nhỏ. Nếu phát hiện *tia vàng*, đưa mẫu lên chúng tôi đập nát, dùng nón thử ngay xác định loại đá có vàng ở *trọ* thì mở vùng khai thác rộng ra. Để *lọc* vàng, đá được chuyển xuống máy nghiền nát ra, rồi mới đãi tìm từng hạt nhỏ li ti. Làm theo kiểu này rất nguy hiểm đến tính mạng. Mùa mưa, đất ướt hay bị sập hầm. Thời gian trước đã có hầm bị sập làm chết một lúc mấy người rồi. Còn gãy tay, gãy chân, sút đầu mẻ trán thì không đếm hết được...”.

Theo chân anh Nguyễn Minh Chánh, Trưởng công an xã Ân Nghĩa, chúng tôi băng rừng đến bãi vàng Hồ Bông, thôn Kim Sơn. Tuôn người dưới kềm gai, anh Chánh phát hiện có người đang đào vàng trong bãi. Những người đào vàng nghe động cũng ù té chạy. Chúng

tôi chui rào sau, chỉ kịp nhìn thấy bóng một cậu bé đang tung mình chạy ra khỏi bãi vàng. Bãi vàng Hồ Bông rộng hơn 100m², sâu gần 1,5m. Hồ nước dải vàng rộng 3m² đã cạn khô nước. Có một bếp nấu ăn đã chiên được làm bằng mấy viên đá nằm phía trên bãi vàng. Cạnh đó là một giàn sắt xi để máy xay đá. Những đường ống nước được rải trên nền đất sét. Chúng tôi nhảy xuống hồ vàng. Đất sét mềm ra sau cơn mưa, bám giày chặt cứng. Tôi cầm một viên đá một mặt dính đất sét lấm lem. Anh Chánh bảo: “Vì những viên đá như thế này mà dân chúng ở xã này đổ xô đi đào vàng đấy!”. Tôi nhìn kỹ, bên trong viên đá có màu trắng, với những mảng hơi vàng nổi lên trên mặt đá. Bên trên hồ vàng là những tảng cỏ bị đốt cháy đen thui để chuẩn bị làm hồ vàng. Xa xa là những rẫy điều cũng đã được bứng gốc. Tôi hỏi anh Chánh có biết rẫy này của ai không, anh Chánh nói: “Không biết của ai cả. Công an xã, Hạt Kiểm lâm huyện, Công an huyện và các ngành chức năng dạo này truy quét nhiều nên không ai thừa nhận là rẫy của mình cả!”.

Đào vàng... lấp hồ thủy lợi

Lượng đất đá thải ra từ hoạt động khai thác vàng tại Hồ Cọp rất lớn, theo dòng suối và nước mưa đổ xuống lấp dần hồ chứa nước Kim Sơn nằm trên địa bàn Hợp tác xã nông nghiệp 1 Ân Nghĩa. Hiện sức chứa của hồ này đã giảm xuống chỉ còn hơn 1 triệu mét khối. Do đó, những diện tích “ăn” nước hồ gần đây thường xuyên bị thiếu nước tưới vào vụ hè và vụ 3. Có những năm vì

không có nước, bà con phải bỏ ruộng hoang. Không chỉ thế, hóa chất thải ra từ khai thác vàng theo đất tràn xuống hồ làm cá chết trắng hồ và cắt mất nguồn nước uống của trâu bò, làm ảnh hưởng đến chăn nuôi. Tình trạng này cũng xảy ra tương tự tại hồ chứa nước Đồng Quang nằm trên địa bàn Hợp tác xã nông nghiệp 2 Ân Nghĩa. Hồ chứa nước Đồng Quang có dung tích chứa 65.000m^3 , cung cấp nước tưới cho 25ha thuộc thôn Hưng Quang và cũng là nguồn nước sinh hoạt cho hơn 100 hộ dân kinh tế mới. Ông Dương Dạ Lâm cho biết thêm: “Trên đồi Hồ Vàng và đồi Hồ Côm vào lúc cao điểm có đến hàng trăm người đào đãi vàng. Hiện đất đãi vàng trên hai ngọn đồi ấy theo nước suối chảy xuống lấp gần 1/2 hồ và lấp của bà con ở đây đến 10 ha ruộng. Nước sản xuất trở nên thiếu trầm trọng, chỉ còn đủ nước một vụ đông xuân, vụ hè thu và vụ mùa thì ruộng chịu khát chờ nước trời. Hóa chất cũng đã làm cho nước trong hồ ô nhiễm nghiêm trọng, nước đỏ loét trông như nước bùn non, bó gốc làm lúa không phát triển và hấp thụ phân bón nên cây lúa cứ dơ ra. Trước đây, năng suất lúa ở đây đạt 50 tạ/ha, nay dù đầu tư cao hơn năng suất chỉ còn 40 tạ/ha. Nếu không kịp thời ngăn chặn tình trạng này thì chỉ vài năm nữa thôi hồ Đồng Quang sẽ bị khai tử”!

“Quan xã” đau đầu vì vàng!

Tại Kim Sơn hiện có 3 bãi vàng lớn: Hồ Khế, Hồ Cóp, Đồng Quang. Thời điểm cao nhất có đến 400-500

Hồ vàng đang khai thác

người từ các nơi khác đổ về những bãi vàng để tìm vận may.

Anh Nguyễn Minh Chánh cho biết thêm: “Trên thực tế, từ các bãi vàng đã phát sinh nhiều vấn đề phiền toái về trật tự an ninh. Thời gian qua, tại Ân Nghĩa đã có gần 10 vụ án phải xử lý bằng pháp luật, có liên quan đến khai thác vàng. Có một đối tượng là người ngoài Bắc, làm *don* (trại) trên núi hồ Đồng Quang, đang đãi vàng thì bị bắt. Chúng tôi đã lập biên bản tại hiện trường, xử phạt hành chính, trục xuất khỏi địa phương. Còn thiệt hại về kinh tế, môi trường sinh thái chưa ai tính ra là bao nhiêu”.

Có tận mắt chứng kiến những con cá nặng 2-3kg nuôi ở hồ chứa nước Kim Sơn chết liên tục hơn một tháng qua mới thấy đau lòng. “Tôi đầu thầu hồ chứa nước đã nhiều năm rồi. Năm ngoái, tôi cũng đầu tư tiền mua mấy vạn con cá giống: mè, chép, trắm cỏ... thả xuống hồ. Năm nay, dân khai thác vàng trên lòng hồ dữ quá, nước chảy ra đục keo cả hồ. Thử hỏi, con cá nào sống mà nổi? Trâu bò của dân nuôi xung quanh xuống uống nước hồ cũng bị

ia chảy, nuôi không lớn nổi” - Chị Nguyễn Thị Hương, một nông dân than thở với chúng tôi.

Điều đáng nói là hiện nay trẻ em ở Ân Nghĩa đang độ tuổi đi học cũng tham gia đội ngũ đào vàng. Tỉ như gia đình ông Mai Văn Em ở thôn Phú Ninh, cả hai vợ chồng và 4 đứa con đều hàng ngày bám mặt trên các bãi vàng, không màng đến việc học, ruộng đồng. Nhiều gia đình khác cũng vứt bỏ tất cả để đi theo tiếng gọi của vàng. Họ đã đặt cược ước mơ, tương lai của con cái và gia đình vào bãi vàng. Đáng lo ngại nữa là việc khai thác vàng có thể làm những cánh rừng phòng hộ bị xâm hại nặng nề và sẽ lấp cả hồ chứa nước Hộc Côi ở Ân Nghĩa. Đây là nguồn nước chính hiện nay tưới tiêu cho cả 3 huyện Hoài Ân, Hoài Nhơn và huyện miền núi An Lão.

Ông Nguyễn Văn Bồ - Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm huyện Hoài Ân cho biết: “Vàng tác rất lỳ! Khi chúng tôi có mặt là họ biến hết vào rừng. Chúng tôi vừa đi là họ lại xuất hiện, tiếp tục đào bới, đục đẽo. Họ luôn dự trữ đồ nghề tác nghiệp giấu ở trong rừng, nếu bị chúng tôi truy quét tịch thu là có đồ nghề thay thế ngay. Ở tất cả các điểm khai thác vàng trái phép trên địa bàn xã Ân Nghĩa mỗi ngày có hơn 100 người lén lút đào đãi vàng. Nơi nào có suối thì họ tổ chức đãi tại chỗ. Còn ở những nơi không có nước thì họ cõng đất về đãi tại nhà. Đến nay, có gần 6ha rừng đã bị các đối tượng đào đãi vàng tàn phá để có diện tích khai thác vàng”.

Một trong những nguyên nhân dẫn đến sự “đau đầu vì vàng” là từ

năm 2001-2003, Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định đã cấp giấy phép cho Công ty Khoáng sản Bình Định sử dụng máy cơ giới khai thác vàng ở bãi Đồng Quang. “Hết thời hạn khai thác vàng, Công ty khoáng sản Bình Định ôm dụng cụ về dưới xuôi, dân chúng tôi đã có thêm kiến thức đào vàng nên hậu quả là hồ chứa nước Đồng Quang cũng bị đất vàng lấp đầy. Hồ chứa nước Kim Sơn chắc một năm nữa thôi sẽ chung số phận như hồ Đồng Quang bị đất vàng lấp đầy hết” - Ông Trương Văn Hải, Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Ân Nghĩa cho biết. Ông nói thêm: “Trước kia hồ chứa nước Đồng Quang có nhiệm vụ tưới 50ha sản xuất lúa 3 vụ trong năm vẫn còn dư thì bây giờ đã xóa trắng. Hồ chứa nước Kim Sơn tưới được 30ha sản xuất quanh năm, vụ xuân hè vừa qua, hết nước không tưới được sào nào. Tới đây, chưa biết tìm đâu ra nguồn nước để trồng lúa, dân sẽ đói khát ai chịu trách nhiệm? Chúng tôi đã nhiều lần cùng Công an huyện, Hạt Kiểm lâm vào truy quét các bãi vàng. Minh quay lưng về, dân đào vàng tiếp tục trở lại làm bình thường”. Bức xúc như vậy, song ông chủ tịch xã vẫn chưa nắm được thông tin, dân đãi vàng ở thượng nguồn các hồ nước đều có sử dụng chất độc cyanua trong khi tách vàng. Đây là loại hóa chất cực độc mà các hồ chứa nước nằm ở khu dân cư phải hứng chịu. Nếu không có biện pháp ngăn chặn khẩn cấp thì rất nguy hiểm đến cuộc sống của mấy nghìn hộ dân trong vùng sống phụ thuộc vào các hồ chứa nước này. ■

Bạch Đằng Giang

Ông không phải là một họa sĩ danh môn chính phái, ông chỉ là kẻ ngoại đạo trong làng mỹ thuật Việt Nam. Nhưng xem tranh ông, người xem cảm thấy có một cái gì đó khác lạ so với những tác phẩm hội họa mà người ta từng quen biết. Ông là nhà giáo về hưu Nguyễn Đình Tuấn, ở số nhà 29, đường Hai Bà Trưng, Đà Lạt, Lâm Đồng.

Trong hội họa, thật khó để nói các họa sĩ chuyên nghiệp có lợi thế hơn hay các họa sĩ không chuyên có ưu thế hơn khi thể hiện các họa phẩm của mình. Như có lần họa sĩ Lưu Công Nhân nói với nhà sư Viên Thức (trụ trì chùa Lâm Tì Ni - Đà Lạt) rằng: “Mình không thể vẽ như Viên Thức được, vì mình có học (!)”. Bởi các họa sĩ chuyên nghiệp được đào tạo bài bản na ná như nhau trong các

Họa sĩ không chuyên

“HOÀNG GIA”

CAO LÃO NGHÈU

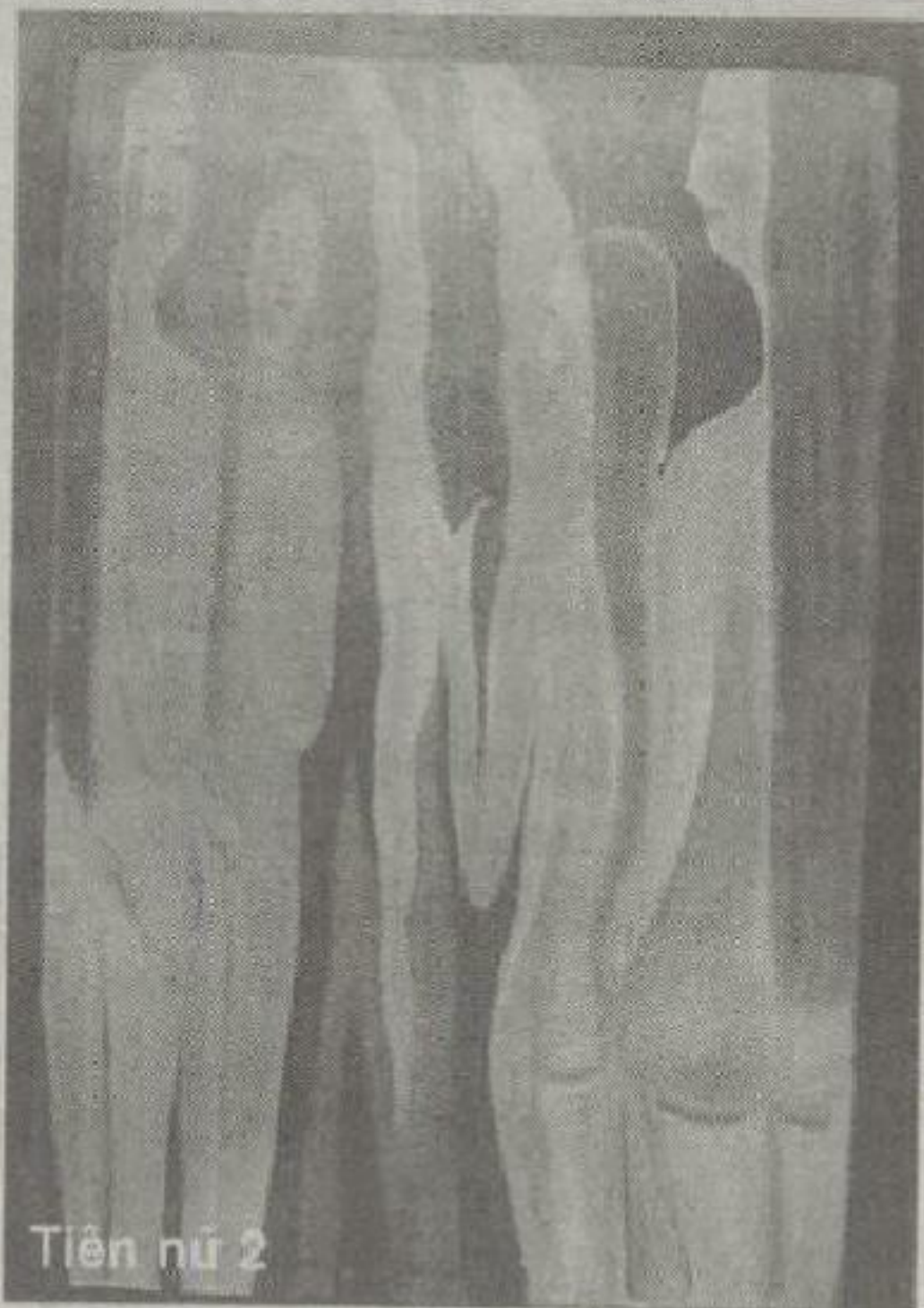
trường mỹ thuật. Phong cách giống ông này một tí, ông kia một tí, muốn lột xác, thoát ra khỏi chính mình không phải dễ. Như nét chữ đã cứng cáp, già dặn, muốn trở lại hồi vỡ lòng không được nữa. Hóa ra, diếc không sợ súng cũng là một thế mạnh!

Kẻ uống thuốc liều

Nguyễn Đình Tuấn tự xưng là kẻ uống thuốc liều nhảy dù vẽ đại. Ông đến với hội họa bằng con đường tự học: tự học cách pha sơn, tự học về bố cục, hình thể, luật xa gần... Có lẽ một điều vô cùng quan trọng đó là do cảm xúc, ông thường nói đùa với bạn bè: “Vấn đề không phải là biết vẽ hay không, mà cái chính là anh có dũng khí cầm cọ

Tiên nữ 1

Tiên nữ 2

hay không?”. Nguyễn Đình Tuấn đến với hội họa không vì cái gì và cũng chẳng cần biết phải thế này hay thế khác, không tuân thủ những nguyên lý cơ bản của hội

họa. Ông vẽ cái ông nghĩ, ông tưởng tượng ở trong đầu, màu sắc tùy hứng, thành thử gây được cảm xúc bất ngờ cho người thưởng thức.

Nguyễn Đình Tuấn vẽ tranh như chơi, tuồng bỡ ngỡ, đường nét hồn nhiên, ngây thơ như con trẻ học nói, nhưng nhìn kỹ lại thấy lắng sâu. Ông hay tạo nên một nền tranh *nguệch ngoạc*, *mông lung*, mơ hồ rồi trên đó một hình thể *lạ lẫm* xuất hiện, mà chủ yếu là thiếu nữ, nhưng người xem tranh lại cứ *đăm đăm* nhìn vào đó như để tìm xem trong ấy có một cái gì. Nét vẽ hồn nhiên, màu sắc tươi sáng như tranh Hàng Giấy hoặc tranh Đông Hồ. Ông vẽ Adam và Eva cùng nâng một trái táo, cô gái quan họ có mái tóc vắn đuôi gà, liền chị mặc áo tứ thân hát đối với liền em thế hệ @ bạn minijupe hờ rồn không cần nịt ngực... Ông nói đùa: “Mình chuyên trị vẽ đàn bà con gái!”. Phụ nữ khỏa thân trong tranh ông không khiến người xem phải ngượng ngùng mà buồn cười.

Nguyễn Đình Tuấn vốn là người thích vẽ và chưa bao giờ nhận mình là họa sĩ. Ông bắt đầu cầm cọ từ năm 1996 cho đến nay cũng đã được 12 năm, nắm được một phần nào kỹ thuật vẽ sơn dầu. Hiện tại ông có 100 bức thiếu nữ, điều đặc biệt là được vẽ không theo mẫu hình thể nào. Tất cả đều do ông tưởng tượng, kể cả màu sắc cũng tưởng tượng, theo cách nói dí dỏm của ông là *từ tiền kiếp hiện về*. Ông vẽ đủ các thể loại, như một cậu học trò đang dò dẫm trên bước đường

tìm kiếm cái đẹp. Năm nay đã ở vào cái tuổi *xưa nay hiếm* nhưng nhà giáo về hưu Nguyễn Đình Tuấn vẫn đang say sưa dò dẫm tìm tòi, đầu tư, thể nghiệm những vẻ đẹp, những ý tưởng mới lạ của mình. Tuy nhiên, ông chưa hài lòng với lối vẽ hiện tại của mình.

Biệt danh Hoàng gia

Vậy cái biệt danh *Hoàng gia* là do đâu? Có lần nhà thơ Vương Tùng Cương từ Hà Nội vào Đà Lạt chơi, tình cờ gặp Nguyễn Đình Tuấn ở Vườn Thương. Nguyễn Đình Tuấn mời Vương Tùng Cương về nhà mình xem tranh. Sau đó biệt danh *Hoàng gia* ra đời, là do nhà thơ Vương Tùng Cương *phong* cho Nguyễn Đình Tuấn. *Hoàng gia* tức *già hoang*, có nghĩa là *hoang* trong tính nghệ sĩ của ông! Bởi trong thời buổi kinh tế thị trường, các họa sĩ tên tuổi còn lo không bán được tranh mình, đằng này Nguyễn Đình Tuấn vẽ chủ yếu để chơi và... biếu bạn bè. Mặc dù gia cảnh của ông chẳng khá giả gì cho cam! Vậy nên không *hoàng gia* sao được!

Ông vẽ để giải trí là chính, không bị áp lực của tiếng tăm hay tiền bạc. Phần lớn những tác phẩm của ông được vẽ trên giấy croki, bìa, ván ép, các loại vải hoặc toan rẻ tiền. Một vài bức ưng ý đem treo ở phòng khách, còn phần lớn chất thành đống vào một góc kín đáo nào đó trong nhà. Tác phẩm của ông là sự thăng hoa của bản năng, của năng khiếu bẩm sinh, *may mắn* không qua trường lớp nên chẳng giống ai.

Bây giờ ông chuyển qua vẽ đề

Liên chị - Liên em

tài lịch sử, một mảng đề tài khó, ít người thể hiện. Hiện tại ông mới vẽ được 4 bức thủy chiến. *Trung Vương*: 2 bức, *Bạch Đằng Giang*: 2 bức (1 của Ngô Quyền, 1 của Trần Hưng Đạo). Trong tranh, quân địch từ xa tiến tới, được ông thể hiện bằng màu xám tối, hình hài không rõ, như ma quỷ, trông rất ghê sợ. Bởi theo ông, chúng là hình ảnh của chết chóc, tang thương như thần chết vậy. Quân ta tiến lên, được thể hiện bằng màu đỏ, thể hiện khí thế của một cuộc chiến tranh chính nghĩa, hùng dũng tiến tới tiêu diệt quân thù.

Bằng nội lực tự thân và niềm say mê hội họa chí cốt, Nguyễn Đình Tuấn đã tạo được một vẻ đẹp riêng cho tranh mình, phản ánh một cái nhìn độc đáo, đầy bản lĩnh của tác giả, chỉ ít cũng khiến người ta ưa nhìn. ■

Cha - con và câu chuyện

CHIẾC ĐIỆN THOẠI

Anh Nguyễn Hiếu Đăng (khu tập thể Thành Công, Hà Nội) có cậu con trai tên Đức năm nay 12 tuổi, đang học lớp 6 chuyên Trường Amsterdam - Hà Nội. Hằng ngày anh Đăng vẫn đều đặn đưa đón con đi học, tuy nhiên, nửa năm nay, anh Đăng còn cẩn thận sắm thêm cho con một chiếc điện thoại di động để tiện liên lạc. "Lịch học của cháu nhìn chung là cố định, nhưng thi thoảng cũng có sự thay đổi, thấy cô cho về sớm hoặc học thêm muộn - Anh Đăng cho hay - Những lúc ấy, tôi không thể bỏ về ngay được thì cháu gọi điện cho mẹ hoặc chị gái qua đón. Nói chung, cháu cũng ngoan, từ ngày cho sử dụng điện thoại đến giờ không thấy xảy ra sự cố gì đáng kể".

Chị Mai Hoa (tổ 25, phường Bồ

Xuyên, TP. Thái Bình) lại có cô con gái vừa thi đỗ vào lớp 10 chuyên Đại học Khoa học tự nhiên (ký túc xá Mễ Trì, Thanh Xuân, Hà Nội). Lo lắng cho cô con gái mới 15 tuổi, lần đầu tiên sống tự lập ở nơi đất khách quê người, chị Hoa phải xin cho con vào ở nhờ nhà ông bác họ. Thế nhưng, chị vẫn không thể yên tâm: "Cháu nó học giỏi lắm, nhưng giao tiếp xã hội thì chẳng biết gì, mà chỉ cần nó đi đâu không báo về bác nửa ngày là tôi như ngồi trên đống lửa rồi". Vì thế, chị Hoa đã mua cho con gái một chiếc điện thoại để dễ bề liên lạc. "Chỉ cần nghe giọng cháu qua điện thoại là tôi biết nó khỏe hay ốm đau - Chị nói - Hôm trước sinh nhật ông xã nhà tôi, cháu nó gọi điện chúc mừng mà hai vợ chồng hạnh phúc quá, vì thấy con ngày một

trưởng thành”.

Không được như các bạn, cậu con trai học lớp 8 Trường Chu Văn An của gia đình anh Nguyễn Trung Kiên, chị Trần Ánh Tuyết (đường Hoàng Hoa Thám, Hà Nội), sau 3 tháng xài điện thoại di động đã khiến bố mẹ “tá hỏa” khi tháng nào cũng phải đóng cước phí 300-400 nghìn đồng, bằng với mức dùng của người lớn, trong khi anh chị thậm chí toàn gọi cho con.

Gặng mãi, cậu chàng mới chịu khai, nghe các bạn ở lớp mách nên dùng máy tải về hàng đồng hình ảnh, nhạc chuông, truyện cười... Mọi chuyện chưa dừng ở đấy, khi thấy chủ nhiệm gọi về báo: con trai anh chị ngồi trong lớp học nhưng lại nhắn tin cho một bạn gái ở lớp trên. “Tôi đẹp luôn điện thoại của cháu đi - Anh Kiên ngán ngẩm - Tưởng rằng nó giúp mình kiểm soát con cái nhưng lại hóa ra “lợi bất cập hại”, mà không có cũng đỡ, lúc đi công tác xa chẳng biết con cái học hành ra sao”.

Xuất phát từ những chuyện bất cập khi cha mẹ cho con cái trong lứa tuổi vị thành niên dùng điện thoại như trường hợp anh Kiên, chị Tuyết, mới đây, Viettel giới thiệu gói cước mới “Cha và con” với các tính năng nổi trội như: định mức chi tiêu, kiểm soát cuộc gọi, giới hạn danh sách được gọi tới, gọi đi... Cụ thể, các bậc cha mẹ có thể giới hạn mức tiêu dùng hàng tháng, định kỳ đóng cước phí... Họ cũng có thể kiểm soát danh sách gọi, nhằm tránh con cái gọi những cuộc điện thoại không cần thiết, bằng cách đăng ký với nhà cung cấp dịch vụ danh sách các số điện thoại con được phép gọi. Ngoài ra, bất cứ khi nào các bậc phụ huynh cũng có thể hỗ trợ nạp tiếp khi con cần khẩn cấp.

Hơn nữa, cước liên lạc giữa cha và con

lại rất tiết kiệm. Chỉ 140đ/tin nhắn và chỉ 1.187đ/phút gọi. Cước phí tiết kiệm cho phép bố mẹ thoải mái hơn trong liên lạc với con, luôn an tâm về con và thực sự sẽ trở nên là người bạn tâm giao: giữ liên lạc thường xuyên với con cái, ngay cả khi bạn đi làm cả ngày, hoặc thậm chí khi đi công tác xa. Bất cứ khi nào các bậc phụ huynh muốn biết con bạn đang làm gì, ở đâu và muốn được cảm giác an tâm, chỉ cần nhắc điện thoại lên gọi cho con.

Theo thống kê, hiện nay ở Việt Nam, tỉ lệ các gia đình cho con dùng di động còn rất thấp. Trong khi đó, ở các nước phương Tây, các bậc cha mẹ để con cái dùng di động rất nhiều. Ví dụ ở Anh, có tới 52% trẻ 10 tuổi có di động, đến 12 tuổi, tỉ lệ này là 91%. Còn ở Việt Nam, trong số 12 triệu trẻ em trong lứa tuổi vị thành niên chỉ có 8% có sử dụng di động.

Ở một xã hội công nghiệp, khi thì giờ cả gia đình quây quần bên mâm cơm ngày một ít đi thì chiếc điện thoại thực sự sẽ giúp tình cảm gia đình thêm thắt chặt. Trẻ em, đặc biệt trong lứa tuổi “me xanh” thường hay có những tâm sự, đôi khi để nói trực tiếp với bố mẹ rất khó. Nhưng, một tin nhắn triu mến, một thông điệp ấm áp gửi tới con, bố mẹ và con sẽ cởi mở với nhau hơn...

Như đã nói trên, điện thoại di động còn giúp các bậc phụ huynh giảm rất nhiều nỗi lo với con! Đôi khi có những tình huống làm bạn lo lắng thắc thỏm không yên, mà để giải quyết, chỉ cần một cuộc gọi cho con. Đó có thể là khi con đi học thêm buổi tối, hoặc thêm giờ đâu đó về muộn... Trên đường có biết bao rủi ro, bạn sẽ thực sự như “ngồi trên đống lửa”... Hãy dập tắt “đống lửa” ấy chính bằng gói cước điện thoại mới của Viettel “Cha và con”.

P.V

BẠN ĐÃ ĐỌC CHƯA?

TỪ ĐIỂN

ĐỊA DANH HÀNH CHÍNH NAM BỘ

Trước nay, ở nước ta đã có một số từ điển về địa danh được xuất bản như *Từ điển địa danh lịch sử - văn hóa Việt Nam* (Nguyễn Văn Tân, NXB Văn hóa - Thông tin, 1998), *Từ điển địa danh lịch sử văn hóa du lịch Việt Nam* (Nguyễn Văn Tân, NXB Văn hóa - Thông tin, 2002), *Từ điển địa danh văn hóa và thắng cảnh Việt Nam* (Nguyễn Như Ý, Nguyễn Thành Chương, Bùi Thiết, NXB Khoa học xã hội, 2004), *Từ điển đơn vị hành chính Việt Nam* (Lê Hồng Chương, NXB Từ điển bách khoa, 2007), *Từ điển địa danh lịch sử Việt Nam* (Đinh Xuân Lâm chủ biên, NXB Giáo dục, 2007). Nhưng phải đến *Từ điển địa danh hành chính Nam Bộ* (Nguyễn Đình Tư, NXB Chính trị Quốc gia, 2008), đây mới là cuốn từ điển địa danh hành chính của một miền (Nam Bộ).

Với 1.349 trang sách khổ 16cm x 24cm, cuốn từ điển chứa đựng lượng thông tin rất lớn về các địa danh hành chính ở một khu vực có nhiều sự thay đổi trong cách đặt tên địa danh nói chung. Các địa danh hành chính trong từ điển thật đa dạng, trải qua các thời kỳ lịch sử, từ thời các chúa Nguyễn cho đến mốc thời gian cuối năm 2004, với các đơn vị như: làng, thôn, xã, phường, thị trấn, tổng, huyện, quận, thị xã, thành phố, phủ, trấn, tỉnh, dinh, hạt thanh tra, cơ sở hành chính... Mỗi mục từ được giới thiệu các yếu tố: tên gọi, địa bàn trực thuộc, sự thay đổi qua các thời kỳ, việc giải thể, các đơn vị hành chính trực thuộc.

Cuốn từ điển là kết tinh sự lao động cần mẫn, nghiêm túc của tác giả trong nhiều năm. Chỉ riêng việc đọc tài liệu ở Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II, Nguyễn Đình Tư đã dành 2 năm để đọc và ghi chép lại tư liệu trong bộ *Bulletin Officiel* và bộ *Bulletin Administratif de la Cochinchine Francaise* từ năm 1862 đến năm 1945. Các sách địa chí như *Gia Định thành thông chí*, *Phủ biên tạp lục*, *Nam Kỳ lục tỉnh*, địa bạ thời Nguyễn, các chuyên khảo thời Pháp, công báo từ 1946-2004 cho đến các sách địa chí sau năm 1975 đều được tác giả tham khảo. Phải nói đó là công việc quá sức một người lớn tuổi như ông, nếu không có nhiệt huyết hết sức mạnh mẽ.

Từ điển địa danh hành chính Nam Bộ thực sự là một cuốn sách công cụ hữu hiệu cho rộng rãi bạn đọc, nhất là các nhà nghiên cứu địa lý, lịch sử, văn hóa về vùng đất Nam Bộ, dẫu còn một số khiếm khuyết nhỏ trong việc biên soạn như việc kiểm soát giữa các mục từ, thiếu một số mục từ quan trọng, tính chính xác trong một vài tài liệu.

NGUYỄN THANH LỢI

DÀNH CHO BẠN GÁI

Làm sao tìm được

một nửa ưng ý nhất?

PHƯƠNG THANH

- ▶ Nhiều lần đi dự đám cưới của bạn bè mà lòng buồn bã và thấy tự thương cho chính mình thì có nghĩa là đã đến lúc bạn phải đi tìm một nửa cho mình. Ngồi điểm lại, bạn cũng đâu kém gì ai: được học hành, có việc làm, thu nhập ổn định, nhan sắc không quá tệ, cũng có cá tính... Nhưng sao chuyện tình yêu cứ như trò cút bắt trốn tìm. Đừng lo, các chuyên gia tâm lý sẽ giúp bạn.

Trong xã hội hiện đại, việc phụ nữ ngày càng lập gia đình muộn đã trở thành xu hướng phổ biến. Không chỉ có vậy, chuyện có bạn trai trẻ cũng chẳng phải là điều hiếm hoi. Phụ nữ có một cảm giác chung là dường như nam giới đáng tin, đáng chờ đợi đã biến mất hết. Nhưng thực tế không phải vậy. Ngày nay, phụ nữ được đào tạo và có quyền bình đẳng như nam giới. Họ tự kiếm sống và có khả năng tự lập trong mọi vấn đề. Vậy nên, tiêu chuẩn của chị em về đàn ông đã

dần dần được nâng cao. Dường nhiên, họ không thể chọn người bạn đời là một anh chàng hơi hợt, thiếu chín chắn, không có kinh nghiệm, lông bông. Nhưng họ cũng không thể gật đầu làm vợ một người đáp ứng đầy đủ các điều kiện trên nhưng lại ích kỷ, so đo, tính toán, không bao dung, không độ lượng. Nam giới lớn hơn khoảng 10-15-20 tuổi thì thường bảo thủ và hơi yếu về thể chất. Các chuyên gia tâm lý của Đại học Michigan (Mỹ) đồng ý với nhau rằng: "Ngày

nay, các chị em trình độ càng cao thì số lượng ứng cử viên càng giảm". Vì giới này đòi hỏi ở người bạn đời các tiêu chuẩn vô cùng khắt khe. Đương nhiên sẽ dẫn đến số lượng "người hợp nhãn" càng ngày càng khó kiếm.

Vậy làm thế nào để bạn có thể an tâm, làm thế nào để tìm ra được chàng bạch mã hoàng tử của riêng mình? Các bác sĩ tư vấn tâm lý của Bệnh viện Chicago nghĩ bạn nên chú ý đến vài lời khuyên dưới đây:

Tự xác định lại bản thân

Trước tiên, bạn nên gạt bỏ sự ngại ngùng chuyện "trâu đi tìm cộc". Chẳng có gì phải xấu hổ khi biết tự tìm lấy hạnh phúc. Hơn nữa, nếu cứ thụ động ngồi chờ mà tin vui chưa tới thì phải chủ động xúc tiến là đương nhiên.

Sau đó là xác định lại mình. Đây là bước cần thiết để bạn bắt đầu trước mỗi một vấn đề hệ trọng của cuộc đời. *Binh pháp Tôn Tử* của Trung Quốc có câu: "Biết người biết ta trăm trận trăm thắng". Dù bạn không phải xung chiến trận mạc nhưng bạn hoàn toàn có thể vận dụng câu nói này vào trong sự nghiệp kiếm tìm một nửa cho mình. Bạn xác định mình đang đứng ở đâu? Hình thức thuộc mức nào? Tài năng có thực sự xuất chúng?... Nhiều chị em ngày nay có chung tâm lý "cao thì không tới mà thấp lại chưa thông" và lại rất lưỡng lự. Việc tự xác định nhằm giúp bạn loại bỏ được cảm giác tự ti hoặc quá kiêu ngạo vốn không có lợi trên con đường chinh phục

đối tượng của cuộc đời.

Cân nhắc tiêu chuẩn ưu tiên hàng đầu

Trong cuộc đời không ai là hoàn hảo. Vậy bạn đừng đưa tất cả các tiêu chuẩn về người đàn ông trong mơ của mình áp dụng vào thực tế. Hãy sáng suốt cân nhắc giữa điển trai và có tài, giữa lãng mạn và bao dung, giữa kinh nghiệm và sức khỏe, giữa sành sỏi và có trách nhiệm... Nhiều khi số phận run rủi đẩy bạn vào ngã ba đường và bắt buộc phải chọn lấy một thì hãy suy xét thiệt hơn là đức tính nào cần thiết nhất cho cuộc sống. Ví dụ: một người đàn ông mạnh khỏe sẽ tốt hơn cho bạn và con cái sau này hơn là một người đàn ông giàu kinh nghiệm. Vì dù gì thì kinh nghiệm cũng là thứ có thể bồi đắp được. Hay giữa một chàng đẹp trai như tài tử với một chàng có tài năng - người chắc chắn sẽ đảm bảo được kinh tế cho cả gia đình thì bạn nên chọn người tài năng. Hãy nhớ: "Cái đẹp không mài ra để ăn được".

Tóm lại, sự thực tế đôi khi bị đánh giá là thực dụng nhưng bạn thấy đấy, điều đó là yếu tố đóng vai trò quan trọng cho sự bền vững của hôn nhân gia đình bạn.

Cải thiện khả năng giao tiếp

Nếu bạn rất ngại khi phải mở đầu câu chuyện với một người lạ thì bây giờ là lúc thay đổi đáng kể. Sự khép kín hoàn toàn không có lợi, nhất là khi bạn cần tìm "đối tác lâu dài". Sự năng động, cởi mở không có nghĩa là bạn dễ dãi. Chọn ra một vài đề tài chung, để bắt đầu

như thời tiết, âm nhạc, thể thao... để trao đổi với một người chưa quen trong một cuộc gặp gỡ như tiệc sinh nhật, đám cưới. Biết đâu, bạn sẽ tìm được người tâm đầu ý hợp với mình. Các chuyên gia tư vấn hôn nhân - gia đình đồng ý rằng có thể bạn chưa thể gặp được đối tượng ngay một vài lần đầu tiên nhưng chuyện quen được một người mới dù không hợp lắm cũng không phải là một điều tồi tệ. Khi đã cải thiện được khả năng giao tiếp thì chuyện một chàng hoàng tử sớm xuất hiện là điều hoàn toàn có khả năng xảy ra.

Tận dụng cơ hội

Đôi khi một vài chị em than thở rằng mình không hề gặp được ai "ra hồn". Rất có thể là vì họ chưa biết tận dụng cơ hội. Trong cuộc sống, có rất nhiều cơ hội. Bạn có thể gặp và làm quen với nhiều người mới tại những buổi họp,

những chuyến đi công tác, tại dạ tiệc của công ty, buổi chiêu đãi hoặc trong một lần đi nghe nhạc, xem phim... Các tụ điểm công cộng cũng là nơi lý tưởng để bạn tìm ra người trong mộng của mình. Vậy đừng lãng phí trước bất kỳ cơ hội nào.

Tự tin và giữ vững hy vọng

Dù đã thử tất cả các biện pháp trên nhưng bạn vẫn chưa thành công. Đừng vội mất hy vọng. Hãy tự tin vào chính mình, tự tin rằng có một người đàn ông đang chờ mình ở phía trước.

Tình yêu đôi lứa là mưu cầu chính đáng của mỗi cá nhân. Dù có ở bất cứ giai đoạn nào, sớm hay muộn thì giữ hy vọng luôn là điều cần thiết. Hy vọng sẽ là liều thuốc tô hồng đôi má, tia sáng lấp lánh trong mắt giúp bạn đẹp và quyến rũ hơn. Và biết đâu đấy, mùa thu qua, đông tới sẽ là đám cưới của bạn.

(Tổng hợp)

BẠN CÓ BIẾT?

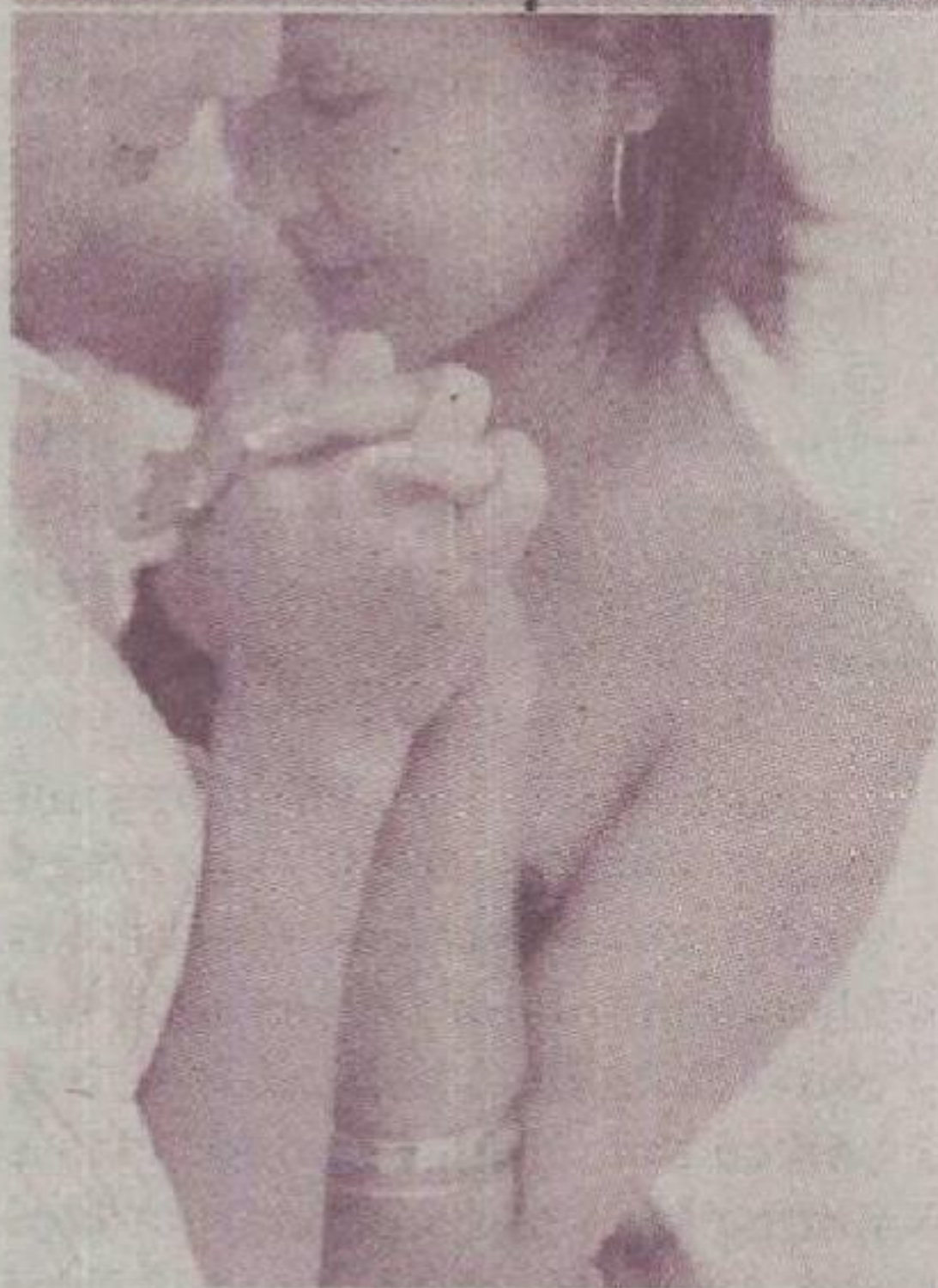
- ♦ 935.000 USD là trị giá búp bê Licca-chan của hãng đồ chơi khổng lồ Tomy của Nhật Bản, được bày tại cuộc triển lãm "Văn hóa con gái" ở thủ đô Tokyo (Nhật Bản). Búp bê này cao 22cm, mặc chiếc váy có đính 881 viên kim cương nặng tổng cộng 51,433 cara, được sản xuất nhân kỷ niệm 35 năm ngày ra đời của loại búp bê xinh đẹp này.

- ♦ "XDV-W600" là loại tivi xách tay không thấm nước vừa được Công ty điện tử Sony giới thiệu. Đây là loại tivi đời mới được thiết kế với màn hình tinh thể lỏng 4 inch, những phím chuyển kênh tivi kỹ thuật số, radio FM và AM với bộ nhớ 2GB ghi được những chương trình tivi dài đến 10 giờ.

- ♦ 40km là chiều dài đường hầm của dự án đường hầm nối châu Âu với châu Phi qua eo biển Gibraltar, phần chìm dưới đáy biển khoảng 300m. Dự án này đã được đưa ra từ 20 năm trước, nay có vốn dự toán ít nhất là 8 tỉ USD, thời gian xây dựng 15 năm và nếu thuận lợi, dự án có thể khởi công vào năm 2009. Hiện Tây Ban Nha và Maroc đang khẩn cấp xúc tiến hoàn thành phần cuối dự án.

Q.V (St)

KINH NGHIỆM SỐNG

Bí quyết giúp bạn HẤP DẪN HƠN

HOÀNG THƯƠNG

- Mỗi thời người ta lại đưa ra tiêu chuẩn về sự hấp dẫn và vẻ đẹp phụ nữ khác nhau. 3.500 năm trước, vợ của vua Nefertiti được coi là vẻ đẹp lý tưởng của phụ nữ ở Ai Cập: rất gầy với hình dáng như trẻ mới lớn. Còn khuôn mặt với đôi mắt to, đôi môi nhạy cảm, lông mày mảnh vẫn là khuôn mẫu của vẻ đẹp trong nhiều thế kỷ.

Nếu nhìn kỹ chân dung hoàng hậu Ai Cập, có thể nhận thấy vẻ đẹp của bà không phải chỉ

do tạo hóa ban cho. Rõ ràng có những nét của nghệ thuật trang điểm. Vào những năm đó ở Ai Cập, trên bàn trang điểm của phụ nữ còn có cả nước hoa, son môi, phấn, sơn móng, cũng như kéo và kẹp, chính chúng làm lông mày có hình dáng hoàn thiện hơn và không để lại cả trên mặt lẫn trên người phụ nữ những sợi lông không cần thiết.

Thế kỷ 21 đưa ra các tiêu chuẩn mới về vẻ đẹp, mức độ hấp dẫn và sự đáng yêu của phụ nữ hiện đại. Tiêu chuẩn chính là tính tự nhiên. Nhưng mỗi người đều hiểu rằng màu sắc, hình dáng, đường nét do thiên nhiên ban tặng, cần được nhấn mạnh hay xóa nhòa, cần được chỉnh sửa hay loại bỏ hoàn toàn. Tất nhiên, thật tuyệt vời nếu bạn có khuôn mặt đẹp. Nhưng chỉ có sự hài hòa giữa bên ngoài và bên trong mới đảm bảo cho một vẻ đẹp hoàn hảo của bạn. Điều quan trọng không chỉ là biết chọn cách trang điểm, mà còn phải biết thể hiện bản thân.

Dáng đi

Dáng đi phải uyển chuyển, thoải mái, nhẹ nhàng. Bài tập đơn giản sau đây sẽ giúp bạn tạo ra dáng đẹp và cử động uyển chuyển: đặt quyển sách trên đầu. Hãy cố gắng giữ cho sách không bị rơi. Hãy đi lại 10 lần quanh phòng. Ít ra là một lần mỗi tuần thực hiện bài tập đó. Dáng đi của bạn sẽ trở nên

rất duyên dáng.

Ngoài ra, hãy học cách bước chân cho đúng. Đừng chạy lon ton và đừng sai bước quá rộng. Để biết bạn đặt bàn chân có đúng không, hãy đặt thẳng một sợi dây và bước chân theo đúng đường thẳng. Bài tập đơn giản này cho thấy rõ ngay những nhược điểm trong dáng đi của bạn.

Dáng ngồi

Bạn có biết ngồi một cách duyên dáng không? Trên các phương tiện giao thông công cộng rất hiếm khi nhìn thấy phụ nữ có dáng ngồi đẹp, trong khi bạn có thể học các ngồi vừa tiện lợi vừa đẹp.

Hoàn toàn không bắt buộc phải bắt chéo chân. Nếu bạn có đôi chân đẹp thì để nghiêng cùng chiều trông sẽ hấp dẫn hơn nhiều. Đừng cố gắng đưa chân xuống dưới ghế và tất nhiên không để chân giang rộng ra, thậm chí cả khi bạn mặc quần bởi vì làm như vậy trông sẽ không đẹp. Lưng cần giữ thẳng, hai vai để thẳng hàng, còn đầu luôn hơi nâng lên.

Dáng đứng

Đừng rút người xuống, đừng gù lưng, đừng để chân rộng, hãy thu bụng lại. Đầu cần giữ thẳng hay hơi nghiêng sang bên. Còn nếu có thêm nụ cười trên mặt thì đơn giản bạn sẽ là một người đẹp.

Nụ cười

Bạn biết cười để thu hút sự chú ý bằng nét hấp dẫn của mình? Vì nụ cười xuất phát từ

trái tim, nó thể hiện xúc cảm trong tâm hồn bạn. Nhưng nụ cười chân thành, vui vẻ có thể tô đẹp thêm cho bạn chỉ khi bạn biết cười đẹp và có văn hóa, chứ không phải kiểu cười khiêu khích và thô lỗ. Tốt nhất là bạn thu hút sự chú ý (nếu bạn muốn điều đó) bằng bản sắc văn hóa của mình, chứ không phải bằng cách hành xử "chộn rộn".

Giọng nói

Mỗi người có âm vực giọng nói riêng. Nếu giọng thô, khàn hay giọng mũi thì tất cả sự chê bai không chỉ nhắm tới tạo hóa, mà còn tới bản thân bạn. Khi còn trẻ, bạn có thể chỉnh sửa được tất cả những khiếm khuyết này và làm cho giọng của bạn êm dịu hơn. Hãy ghi âm cuộc nói chuyện của bạn và nghe lại. Nhiều khả năng bạn sẽ thấy không thích. Để giọng nói êm dịu hơn, hát nhiều là có lợi. Những người có giọng mũi cần đi khám ở bác sĩ để kiểm tra mũi họng. Nếu tất cả đều ổn, hãy tập đọc, sau một vài buổi học sẽ giúp bạn khắc phục nhược điểm này. Bài tập hàng ngày sau đây giúp loại bỏ việc phát âm không đúng: hãy đặt một nút chai vào răng và đọc thành tiếng, chẳng bao lâu sau bạn sẽ không còn khuyết tật này.

Hãy cố gắng nói nhẹ nhàng, đừng vội vàng, đừng nuốt từ và cố gắng phát âm một cách có nhịp điệu những gì bạn muốn nói với những người xung quanh.

(Theo Lời khuyên gia đình, Nga)

KHOA HỌC - CÔNG NGHỆ

Bổ sung nước ngầm nhân tạo là gì?

BSNNNT được xem như “phương pháp mới” đối với nước ta, nhưng nhiều nước trên thế giới, đặc biệt là các nước thuộc Liên Xô (trước

- Với khoa học và kỹ thuật hiện đại, người ta có thể “thay trời làm mưa, bắt đất nhả nước”. Ý tưởng chống hạn hán của tiến sĩ (TS) Võ Công Nghiệp, Hội Địa chất Việt Nam bằng việc bổ sung nước ngầm nhân tạo (BSNNNT) rất đáng được quan tâm. Nếu được thực hiện, giải pháp này sẽ góp phần giải quyết một cách căn bản vấn đề nước cho kinh tế - dân sinh, chế ngự hạn hán, bảo vệ và cải thiện môi trường.

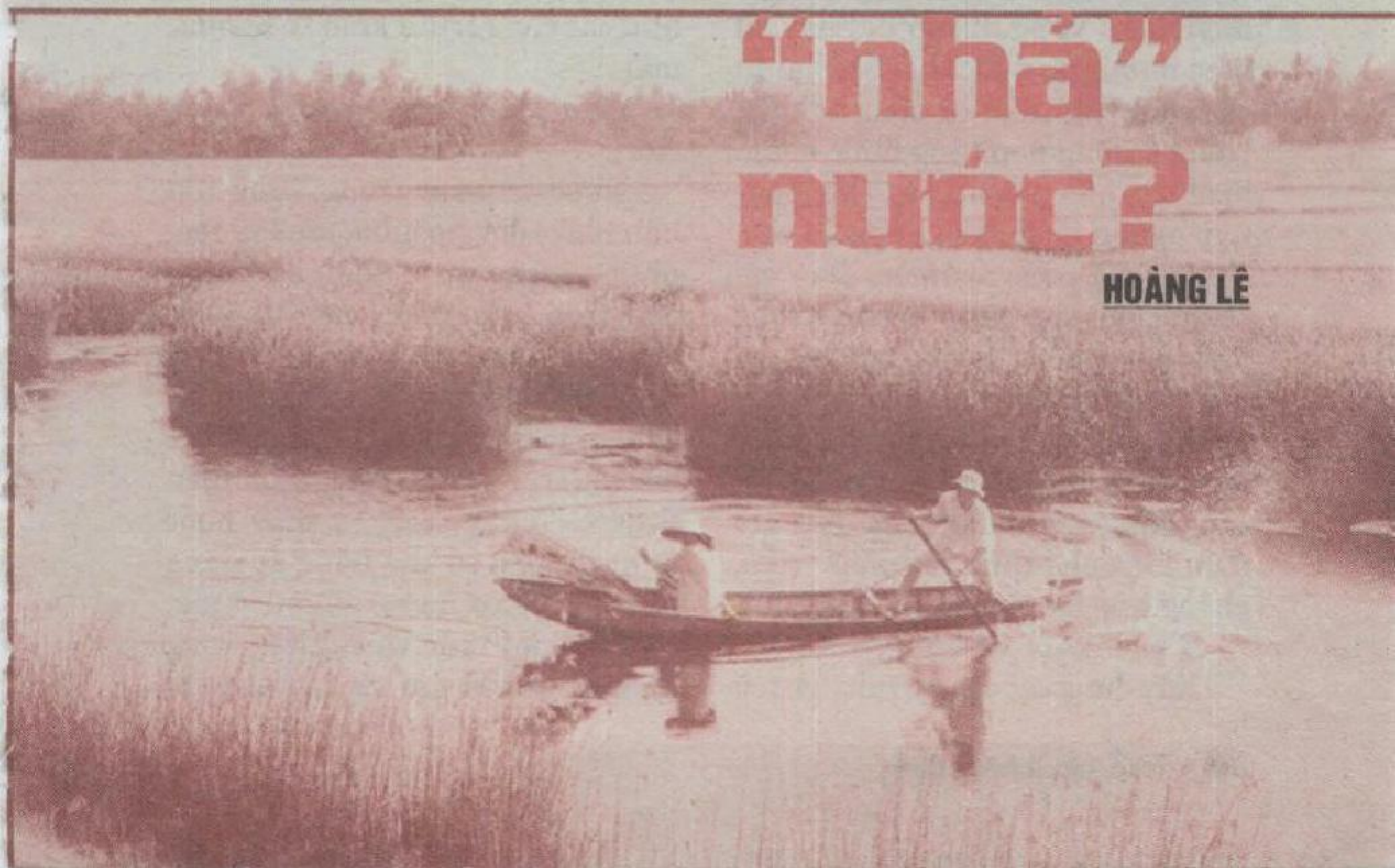
đây), Tây Âu, Trung Á, Trung Cận Đông, Bắc Phi, Bắc Mỹ... đã áp dụng từ lâu, bằng nhiều hình thức phong phú và đã đạt được những kết quả tốt, đóng góp tích cực vào việc đáp ứng nhu cầu cung cấp nước (ở Mỹ, gần 1/3 lượng nước dùng trong sản xuất và sinh hoạt được lấy từ nguồn BSNNNT) và các mục đích thực tiễn khác như khắc phục hiện tượng sụt lún mặt đất (Mexico, Nhật Bản, Đức...), ngăn chặn sự xâm nhập của nước mặn (Israel, Mỹ, Maroc,...).

BSNNNT hay nạp lại nước ngầm là sự áp dụng các biện pháp

Có thể bắt đất

“nhả” nước?

HOÀNG LÊ

kỹ thuật làm tăng trữ lượng nước ngầm bằng cách nạp thêm các nguồn nước từ bên ngoài (nước mưa, nước mặt) vào các tầng chứa nước sẵn có hoặc vào các tầng đất đá có khả năng tàng trữ nước trong lòng đất. BSNNNT có thể: bù đắp lại lượng nước ngầm bị tiêu hao do những nguyên nhân tự nhiên (tiêu thoát tự nhiên, hạn hán, bốc hơi ngầm...) hoặc nhân tạo (khai thác quá mức, nạn phá rừng làm mất nguồn cung cấp tự nhiên...); tạo thêm nguồn dự trữ nước ngầm, làm giàu tài nguyên nước nhằm đáp ứng các nhu cầu cấp nước cho kinh tế - dân sinh nói chung và phòng chống hạn hán nói riêng; điều tiết nguồn nước giữa mùa mưa và mùa khô (tích trữ nước thừa trong mùa mưa để sử dụng trong thời kỳ cạn kiệt về mùa khô); ngăn chặn hoặc đẩy lùi sự xâm nhập của nước mặn từ biển vào các tầng chứa nước ngọt dưới đất ở vùng duyên hải hay sự xâm nhập của nước thải độc hại từ các trung tâm dân cư, công nghiệp; trong trường hợp tầng nước ngầm bị nhiễm bẩn trước thì sau khi được nạp nguồn nước sạch từ ngoài vào, chất lượng nước ngầm sẽ được cải thiện; tạo cân bằng áp lực trong lòng đất, chống lại sự sụt lún bề mặt do khai thác nước ngầm hay do tháo khô mỏ; nhờ trữ lượng nước được bổ sung, mực nước ngầm dâng cao, làm tăng độ ẩm của đất, tạo điều kiện cho thực vật phát triển, chống nạn sa mạc hóa.

Thực hiện như thế nào?

Xây dựng các công trình tích trữ

nước mưa, nước mặt, nước lũ dưới dạng hồ chứa, kênh đào... từ đó nước thấm vào lòng đất, bổ sung cho các tầng chứa nước ngầm nằm nông (phương pháp thấm thẳng đứng). Trong trường hợp tầng chứa nước nằm sâu hoặc bị phủ bởi lớp cách nước dày thì làm các công trình hấp thu nước dưới dạng lỗ khoan, giếng đào, lò đứng... có chiều sâu lớn để cho nước từ trên mặt xâm nhập tự nhiên hoặc được nén ép vào tầng chứa nước (phương pháp chôn vùi). Sau khi được nạp, lòng đất biến thành "kho chứa nước ngầm", có dung tích lớn mà không chiếm nhiều diện tích đất đai trên mặt, lại hạn chế được sự tổn thất do bốc hơi. Khi cần lấy nước, người ta mới "mở kho" bằng cách khoan giếng ở bất cứ nơi nào trong phạm vi phân bố của tầng chứa nước và bơm hút lên để dùng ngay tại chỗ, không cần phải làm đường dẫn dài như các công trình khai thác nước mặt.

Khả năng áp dụng ở nước ta

Nước ta nằm trong vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, mưa nhiều, nhưng lượng nước phân bố không đều theo thời gian. Điều đó buộc chúng ta phải nghĩ đến việc BSNNNT để điều tiết lượng nước giữa mùa mưa và mùa khô. Xét các điều kiện cần thiết để thực hiện BSNNNT nêu trên, ta thấy nước ta hoàn toàn có khả năng áp dụng phương pháp này ở nhiều vùng, trong đó bức xúc và có triển vọng nhất là duyên hải và cao nguyên

Nam Trung Bộ. Ở cao nguyên Nam Trung Bộ, về mặt địa chất có những nét đặc thù khác với các đồng bằng duyên hải. Phần lớn lãnh thổ được cấu tạo bởi các đá phun trào núi lửa (bazan). Phần trên mặt đá bị phong hóa mảnh liệt thành sét, bụi hạt mịn màu đỏ, khả năng thấm nước rất kém, chiều dày rất lớn (20-30m và hơn nữa). Phần dưới là đá rắn chắc gồm nhiều tầng, hình thành do những đợt phun trào khác nhau. Mỗi tầng gồm phía trên là đá nứt nẻ, lỗ hổng có khả năng chứa nước tốt, phía dưới là đá nguyên khối, đặc sít, cách nước. Các tầng chồng xếp lên nhau, trong đó có tầng bão hòa nước, có tầng chứa nước từng phần hoặc khô hoàn toàn. Chúng thường cách ly lẫn nhau, nhưng nếu đáy tầng chứa nước bị khoan thủng thì nước có thể chảy sang tầng đá khô, tạo nên một tầng chứa nước mới. Đó là tiền đề cho việc BSNNNT bằng phương pháp chôn vùi, nghĩa là khoan đào giếng, lò đứng thủng qua các lớp cách nước vào các tầng đất đá có khả năng hấp thu nước để nạp nước từ trên mặt xuống. Nguồn cung cấp

được dẫn từ các sông suối, đầm hồ tự nhiên hay nhân tạo. Ở những nơi có lớp cách nước trên mặt mỏng hoặc có đá trầm tích bỏ rời thì có thể áp dụng phương pháp thấm thẳng đứng hoặc kết hợp hai phương pháp.

Cao nguyên Nam Trung Bộ cũng có lượng mưa tương đối lớn nhưng do địa hình cao, bị chia cắt mạnh, nước tiêu thoát nhanh nên nguồn dự trữ nghèo. Thêm vào đó, trong những năm gần đây, việc khai thác nước để tưới cà phê về mùa khô được mở rộng với quy mô lớn làm cạn kiệt các nguồn nước mặt, còn nước ngầm cũng bị suy giảm mạnh, khiến cho mực nước hạ thấp rất sâu, hầu hết giếng khoan bị khô đến đáy. Vì thiếu nước, cà phê và hoa màu tàn héo, gây thiệt hại nặng nề. Ngay cả nước sinh hoạt của nhân dân cũng rất căng thẳng. Đó là hậu quả tất yếu của sự khai thác vô tổ chức, làm kiệt quệ tài nguyên thiên nhiên. Theo nguyên tắc "có vay có trả" sông phẳng bằng cách BSNNNT thì có thể tránh được, hay ít ra là hạn chế được tổn thất như đã xảy ra. ■

• *Con người chân chính là tác phẩm cao quý nhất của Thượng đế.*

An honest man is the noblest work of God.

Alexander Pope

• *Trong một nền văn minh không có chỗ dành cho kẻ ăn không ngồi rồi.*

Không ai trong chúng ta có quyền nhàn tản.

There is no place in civilization for the idler. None of us has any right to ease.

Henry Ford

• *Đừng quyết định hấp tấp. Quyết định đã đưa ra khó có thể thu hồi lại được.*

Decide not rashly. The decision made. Can never be recalled.

Henry W. Longfellow

BÀN PHÍM TRI THỨC

Hoàng Hoa Thám không phải họ Hoàng?

• *Thực tế, anh hùng Hoàng Hoa Thám không phải họ Hoàng. Đúng thế chăng? Đề nghị Bàn phím tri thức cho biết vài nét tiểu sử Hoàng Hoa Thám. (Trần Khánh Thế, Phú Lý, Hà Nam)*

Hoàng Hoa Thám, còn được gọi Đề Thám, xuất thân từ gia đình họ Trương ở làng Dị Chế, xã Minh Khai, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên. Chào đời năm 1858, Hoàng Hoa Thám được bố Trương Văn Thận và mẹ Lương Thị Minh đặt tên Trương Văn Nghĩa.

Tháng 3-1884, Pháp chiếm Bắc Ninh, Hoàng Hoa Thám gia nhập nghĩa quân của lãnh binh Trần Quang Loan chống giặc. Năm 1885, ông tham gia cuộc khởi nghĩa của Cai Kinh / Hoàng Đình Kinh ở Lạng Giang, Bắc Giang. Sau khi Cai Kinh mất, Hoàng Hoa Thám trở thành thuộc hạ tài năng của Đề Nắm / Lương Văn Nắm. Tháng 4-1892, Đề Nắm bị thủ hạ Đề Sắt sát hại. Hoàng Hoa Thám trở thành thủ lĩnh tối cao của phong trào Yên Thế, lừng danh "hùm xám Yên Thế" với nhiều hoạt động khiến Pháp kiêng dè, tiêu biểu là các trận đánh ở Hố Chuối vào tháng 12-1890 và ở Đồng Mô vào tháng 2-1892. Đặc biệt, Hoàng Hoa Thám đã chỉ đạo cuộc binh biến ngày 27-6-1908 của bồi bếp và binh lính người Việt phục vụ giặc Pháp ở Hà Nội. Đó là sự kiện lịch sử gây chấn động gần xa, thường được nhắc với tên vụ Hà thành đầu độc. Nhiều sĩ phu như Phan Bội Châu, Phan Châu Trinh, Phạm Văn Ngôn, Lê Văn Huân, Nguyễn Đình Kiên đã gặp gỡ Hoàng Hoa Thám nhằm bàn kế hoạch phối hợp hành động. Suốt năm 1909, Pháp huy động đông đảo quân đội với sự chỉ huy của đại tá Batay và đại thần Lê Hoan liên tục tấn công ác liệt với quy mô lớn khiến cuối năm đó, nghĩa quân Yên Thế tan rã. Pháp tung lệnh truy nã Hoàng Hoa Thám. Ngày 10-2-1913, Hoàng Hoa Thám cùng hai thuộc hạ thân tín bị tay sai của Pháp sát hại, thủ cấp bị bêu ở Nhã Nam, Bắc Giang hầu thị uy dân chúng. Tuy nhiên, nhiều nhân vật tai mắt thuở ấy lại không tin rằng đó là đầu của "hùm thiêng Yên Thế".

Định luật Joule được phát hiện vào năm nào?

• Đơn vị đo công là J có phải xuất phát từ tên nhà vật lý James Joule?
Định luật Joule được phát hiện vào năm nào? (httrung1968@yahoo.com)

Là nhà vật lý người Anh, James Prescott Joule (1818-1889) sinh ra tại

"Hùm thiêng Yên Thế" Hoàng Hoa Thám

Salford, Lancashire. Ông phát hiện ra mối liên hệ giữa nhiệt với công, từ đó dẫn tới sự ra đời định luật bảo toàn năng lượng. Cũng chính ông đã xác minh định luật này bằng thực nghiệm. Tên của ông viết tắt thành J là đơn vị năng lượng, công và nhiệt lượng trong hệ SI.

Định luật Joule, còn gọi định luật Joule - Lenc (kết hợp tên nhà vật lý người Nga cùng thời là Emilij Khristianovich Lenc), xác định nhiệt lượng Q tỏa ra trong dây dẫn khi có điện: Q tỉ lệ với bình phương cường độ dòng điện, với điện trở của dây dẫn và thời gian dòng điện chạy qua. Định luật Joule được phát hiện năm 1841, là cơ sở để tính nhiệt lượng tỏa ra trong các dụng cụ và máy móc sử dụng nhiệt của dòng điện - như bếp điện, lò điện, bàn là, v.v.

Bình Dương thi xã là Sơn hội Gia Định: vì sao?

• Vì sao Bình Dương thi xã có tên khác là Sơn hội Gia Định? Kính mong Bàn phím tri thức vui lòng cung cấp nguyên tác bài thơ Mỹ Tho dựa vù của Trịnh Hoài Đức cùng bản dịch. (**Hoàng Thanh Hồng**, Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh; **Lý Võ Hưng Cường**, Mỹ Tho, Tiền Giang)

Bình Dương thi xã hình thành ở Nam Bộ vào đầu thế kỷ 19 với sự quy tụ nhiều văn nhân tài tử ưu tú, mà nổi bật nhất là Gia Định tam gia: Trịnh Hoài Đức (1765-1825), gốc gác từ tỉnh Phúc Kiến ở Trung Quốc; Lê Quang Định (1759-1813), nguyên quán làng Mậu Tài, huyện Phú Vang, phủ Thừa Thiên; Ngô Nhân Tĩnh (? - 1813), gốc gác từ tỉnh Quảng Đông ở Trung Quốc. Là học trò của Võ Trường Toản, cả ba đều trở thành công thần của vương triều Nguyễn và nổi tiếng một thời về thơ văn.

Bởi tất cả thành viên đều mang tự hoặc hiệu có chữ Sơn - chẳng hạn Chỉ Sơn Trịnh Hoài Đức, Chỉ Sơn Lê Quang Định, Nhữ Sơn Ngô Nhân Tĩnh, Kỳ Sơn Diệp Minh Phụng, Phục Sơn Vương Kế Sinh, Hối Sơn Huỳnh Ngọc Uẩn v.v. nên Bình Dương thi xã còn được gọi Sơn hội Gia Định.

Bản phiên âm bài thơ Mỹ Tho dựa vù của Trịnh Hoài Đức:

Trạc anh xướng bãi nguyệt trầm tề,
Tiêu tích Tho giang vũ chính thê.
Hòe thị trào dôi du giáp quán,
Tông kiều vân ứng thạch ngư nê.
Quan hàn liễu phố ngư thuyền hỏa,
Thanh trấp mai thành thú trại bề.
Vạn khoảnh minh triều trình hợp dĩnh,
Tang lâm vô sự đảo kiến tề.

“Trạc anh” nghĩa là giặt giải mũ. Bài Ngư phủ từ của Khuất Nguyên có câu: *Thương Lang chi thủy thanh hề, khả dĩ trạc ngã anh* (Nước sông Thương Lang trong, ta có thể giặt giải mũ). Tang lâm là cánh rừng mà vua Thành Thang nhà Thương ở Trung Hoa phải đến cầu đảo sau 7 năm bị hạn hán lớn.

Bản dịch Đêm mưa ở Mỹ Tho của Huỳnh Minh Đức:

Hát khúc “trạc anh”, trăng tái tề,
Mưa đêm sông Mỹ, kéo lê thê.
Nước giăng Hòe thị, du thành đông,
Mây phủ Tông kiều, trắng bị che.
Bến liễu, lửa chài soi bóng lạnh,
Thành mai, tiếng trống vọng tư bề.
Sáng mai, lúa trở tràn đồng ruộng,
Đâu phải Tang lâm đợi mưa về.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

Cải cách nông nghiệp TẠI TRUNG QUỐC

DUY HÙNG

- Trong bối cảnh của cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới hiện nay, Hội nghị Trung ương 3 Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa 17 diễn ra trung tuần tháng 10-2008 đã quyết định tiến hành những cải cách quan trọng trong quản lý đất nông nghiệp với hai mục tiêu: xoa dịu căng thẳng trong xã hội và nâng cao sức mua của 80% dân số hiện đang sống ở nông thôn, để cứu vãn nền kinh tế đang phải đối phó với khủng hoảng tài chính toàn cầu. Đây được đánh giá là những bước đi táo bạo trong vòng 30 năm trở lại tại Trung Quốc liên quan tới nông nghiệp.

Nhất thể quán nông thôn - thành thị

Hiện nay, có đến 750 triệu người Trung Quốc sống ở các vùng nông thôn. Trong bối cảnh kinh tế thế giới khó khăn chung, ngành xuất khẩu của Trung Quốc vào Mỹ, châu Âu hay Nhật Bản bị chững lại thì 750 triệu dân này

là một nguồn tiêu thụ quý giá, nếu họ có điều kiện tài chính. Nếu mỗi gia đình nông dân có thu nhập đủ để sắm một cái tủ lạnh hay một chiếc tivi thì cũng đủ để giúp nền công nghiệp Trung Quốc tiếp tục cất cánh.

Để đạt được mục đích này, bắt buộc Trung Quốc phải tạo điều

kiện cho nông dân có thu nhập cao hơn, phải tạo điều kiện cho nông dân trở thành những “ông chủ” có quyền chuyển nhượng tài sản để sinh lời. Tài sản quý giá nhất của người nông dân không gì khác hơn là ruộng, đất. Vấn đề đặt ra là cho đến nay, ruộng đất vẫn thuộc sở hữu công, nông dân chỉ được quyền sử dụng mảnh đất đó để canh tác. Nếu có chuyển nhượng thì cũng chỉ là chuyển nhượng quyền sử dụng. Theo giới chuyên gia, ruộng đất phải là cái vốn của nông dân và họ phải có quyền mang mảnh đất của mình ra để cầm cố khi đi vay ngân hàng. Muốn để cho giới ngân hàng tin tưởng vào nông dân thì quyền được khai thác đất của họ phải được trở thành vĩnh viễn, hay ít ra thời hạn phải là 70 năm thay vì 30 năm như hiện nay.

Cuối thập niên 1970, Trung Quốc đã ban hành chế độ khoán đất đến hộ gia đình tại nông thôn. Theo đó, ruộng đất ở nông thôn thuộc sở hữu tập thể, nhưng có thể chia những mảnh đất nhỏ cho nông dân canh tác thông qua việc ký hợp đồng khoán lâu dài. Về mặt luật pháp, thông thường không cho phép nông dân thuê, chuyển nhượng hoặc chuyển đổi quyền canh tác ruộng khoán với hình thức khác.

Trong bối cảnh như vậy, ngày 19-10-2008, Trung Quốc công bố một văn kiện quan trọng nhằm thúc đẩy cải cách nông thôn,

chính thức quy định chính sách cho phép nông dân có thể chuyển đổi quyền canh tác ruộng khoán một cách hợp pháp. Văn kiện nêu rõ, cần phải xây dựng thị trường chuyển đổi quyền kinh doanh ruộng khoán nông thôn, cho phép nông dân phát triển sản xuất nông nghiệp theo quy mô thích hợp. Văn kiện này sẽ thúc đẩy hữu hiệu sự phát triển của kinh tế nông thôn, thúc đẩy nông nghiệp Trung Quốc tăng sản lượng và nông dân tăng thu nhập.

Cải cách và phát triển nông thôn Trung Quốc bao gồm xây dựng cơ chế nhất thể hóa về phát triển kinh tế - xã hội thành thị và nông thôn; đảm bảo hữu hiệu an ninh lương thực và cung ứng nông phẩm chủ yếu của nhà nước; thu nhập bình quân đầu người nông dân tăng gấp đôi...

Công cuộc cải cách mở cửa của Trung Quốc đã bắt đầu từ nông thôn cách đây 30 năm. Song so với thành thị Trung Quốc, nhịp bước phát triển nông thôn trong những năm gần đây còn khá tụt hậu. Để đẩy nhanh nhịp bước phát triển nông thôn, Trung Quốc đã triển khai ba vấn đề, đó là tăng cường xây dựng chế độ nông thôn, tích cực phát triển nông nghiệp hiện đại, tăng cường phát triển sự nghiệp công cộng ở nông thôn.

Về tăng cường xây dựng chế độ nông thôn, Hội nghị Trung ương 3 Đảng Cộng sản Trung Quốc khẳng định phải hoàn thiện

hơn nữa chế độ kinh doanh cơ bản của nông thôn, chế độ quản lý đất đai, chế độ trợ giúp và bảo hộ nông nghiệp... Trong khi đó, hội nghị còn đưa ra yêu cầu về tính toán tổng thể việc phát triển thành thị và nông thôn, thiết lập chế độ nhất thể hóa thúc đẩy việc phát triển kinh tế xã hội thành thị và nông thôn. Ông Từ Tiểu Thanh, Phó trưởng ban Phát triển Nông thôn thuộc Trung tâm Nghiên cứu phát triển Quốc vụ viện Trung Quốc cho biết, cơ cấu kinh tế giữa thành thị và nông thôn Trung Quốc chủ yếu có những biểu hiện như sau: kinh tế thành thị lấy sản xuất đại công nghiệp hiện đại là chính, còn kinh tế nông thôn, lấy kinh tế tiểu nông điển hình là chính. Mâu thuẫn này đã hạn chế bước phát triển của nông thôn nói riêng và Trung Quốc nói chung. Việc thực hiện nhất thể hóa thành thị và nông thôn có ý nghĩa tích cực đối với phát triển kinh tế và xã hội. Trung Quốc là một nước chưa hoàn thành công nghiệp hóa, đô thị hóa và hiện đại hóa, nông nghiệp là cơ sở quan trọng, phần lớn số dân Trung Quốc đều tập trung ở nông thôn, hơn nữa cơ cấu giữa thành thị và nông thôn Trung Quốc

Chính sách cải cách nông nghiệp sẽ giúp tăng thu nhập cho người dân

tương đối rõ rệt, cho nên trong bối cảnh này, Hội nghị Trung ương 3 đưa ra quyết định về cải cách và phát triển nông thôn là một thời cơ rất tốt.

Hội nghị Trung ương 3 Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc khóa 17 nêu rõ, đến năm 2020, thu nhập bình quân đầu người nông dân sẽ tăng gấp đôi so với năm 2008, tiêu dùng tăng với mức lớn, cơ bản xóa bỏ hiện tượng nghèo khó tột độ.

Một bước đi táo bạo

Giới bình luận cho rằng Trung Quốc cho phép nông dân chuyển đổi hợp pháp quyền kinh doanh ruộng khoán là khâu đột phá quan trọng trong chế độ quản lý đất đai vốn có, xét về lâu dài mà nói, sẽ thúc đẩy hữu hiệu sự phát triển của kinh tế nông thôn.

Cải cách trên có hai ý nghĩa: một là về mặt chế độ, bước vào

thế kỷ 21 đến nay, hoạt động chuyển đổi ruộng đất đã được đẩy nhanh, nhưng do chưa có sự ủng hộ về mặt chính sách, cho nên việc chuyển đổi này thường không thành công, quyết định của Hội nghị Trung ương Trung Quốc đã tạo sự ủng hộ về chính sách, phát huy vai trò tương đối lớn trong việc chuyển đổi ruộng đất. Hai là, về mặt kinh tế, cải cách trên sẽ thúc đẩy phát triển sức sản xuất và ứng dụng công nghệ sản xuất, phát huy vai trò hết sức to lớn trong các mặt thu hút vốn đầu tư trong và ngoài nước, lưu thông nông sản... Chính sách cải cách nông nghiệp này cho phép nông dân chuyển đổi quyền kinh doanh ruộng khoán với các hình thức như: chuyển khoán, cho thuê, đổi, chuyển nhượng, hợp tác cổ phần... và nhấn mạnh việc chuyển nhượng cần phải tiến hành theo nguyên tắc "tự nguyện, có bồi thường theo luật pháp". Các chuyên gia cho rằng, về thực tế đây là việc tiếp tục hoàn thiện quyền kinh doanh ruộng khoán đối với nông nghiệp, khiến nông dân được đảm bảo rõ ràng hơn về các quyền lợi như quyền sở hữu, sử dụng, thu lợi... đối với ruộng khoán.

Là một nước nông nghiệp lớn với hơn 700 triệu nông dân, Trung Quốc phần lớn đều tiến hành sản xuất nông nghiệp phân tán trên những thửa ruộng nhỏ hẹp, năng suất không cao. Nếu thực hiện thâm canh thông qua

việc chuyển đổi quyền kinh doanh ruộng khoán thì có thể nâng cao tính cạnh tranh của nông nghiệp Trung Quốc qua kinh doanh quy mô lớn, thúc đẩy nông dân tăng thu nhập, đẩy nhanh tiến trình thành thị quá.

Báo chí Trung Quốc cho rằng trong tình hình kinh tế toàn cầu ảm đạm hiện nay, nếu đẩy nhanh tốc độ phát triển nông thôn Trung Quốc, thu nhập của nông dân sẽ tăng thêm rõ rệt, điều này sẽ có lợi cho Trung Quốc chuyển phương thức tăng trưởng kinh tế lấy xuất khẩu là chính sang phương thức tăng trưởng lấy tiêu dùng là chính, sẽ có ảnh hưởng sâu xa đối với phát triển kinh tế xã hội Trung Quốc. Tuy nhiên, nhiều tờ báo khác lại cho rằng đây là một kế hoạch đầy tham vọng và khó có thể thực hiện. Trở ngại thứ nhất là thu nhập của nông dân hiện rất thấp, khoảng cách nông thôn thành thị ngày càng lớn. Do vậy, chưa chắc là thành phần này có thể tiếp tay với người dân ở thành phố để mức tiêu thụ nội địa có thể tiếp tục gia tăng. Hơn nữa, công cuộc cải cách ruộng đất sẽ tác động trực tiếp đến guồng máy chính trị của nhà nước. Đây là sự đụng chạm cả về mặt chính trị lẫn kinh tế, vì một nửa thu nhập của chính quyền địa phương có được là nhờ các vụ chuyển nhượng đất đai cho các doanh nghiệp hay các công ty xây dựng.

(Tổng hợp)

THÁI LAN: Những người CHUYỂN ĐỔI GIỚI TÍNH THÀNH ĐẠT

HÀ VĂN

- ▶ Họ là giáo sư, doanh nhân, nhà văn, bác sĩ, nhà báo, diễn viên điện ảnh... thuộc lớp người thành đạt ở Thái Lan hiện nay. Nhưng họ lại thuộc tầng lớp bị dị nghị nhiều nhất trong xã hội, bởi vì họ là những người chuyển đổi giới tính (CĐGT).

Katoey

Năm nay mới 26 tuổi, nhưng Crystal Bhapawee đã bốn năm làm giám đốc kinh doanh của Occitane, trung tâm thương mại lớn nhất Thái Lan ở thủ đô Bangkok. Đẹp người, ăn nói nhỏ nhẹ nhưng cương quyết, luôn mặc những bộ áo quần đắt tiền đầy nữ tính, Crystal là một nhà quản lý giỏi, được cấp dưới kính nể và cấp trên trọng vọng. Thế nhưng, Crystal không phải là một phụ nữ chính gốc mà là một người đàn ông đã được CĐGT. Ngay cả trợ lý của Crystal, một phụ nữ chính hiệu, cũng phải mất đến cả năm mới phát hiện ra giới tính thật

Amp, diễn viên truyền hình chuyển đổi giới tính

của sếp mình.

Trong xã hội Thái Lan, người ta gọi những người như Crystal là katoey. Hiện có gần 150.000 katoey trong tổng số 83 triệu dân Thái Lan, khiến quốc gia này trở thành thiên đàng của những người CĐGT. Tại Thái Lan hiện nay, những katoey như Crystal không những thành đạt mà còn nổi tiếng. Chẳng hạn như Kru Lilli, một nữ giáo sư đại học nổi tiếng là có tài giảng dạy hấp dẫn nhất ngành giáo dục đại học Thái Lan. Ngoài ra, còn có Helen, một nhà sản xuất phim, giám đốc một công ty người mẫu và là một nhà văn tiếng tăm. Còn Jacqueline là một nhà báo truyền hình nổi tiếng, tuy mới 29 tuổi, nhưng đã có 6 năm hành nghề giới thiệu và hướng dẫn chương trình trên kênh truyền hình S6 của Thái Lan.

Trường hợp của Toom là đặc biệt hơn cả. Là một cự vô địch môn võ quyền Anh, Toom được xem là anh hùng của những người CDGT ở Thái Lan. Cuộc đời của Toom trở thành đề tài khai thác của văn học, báo chí, điện ảnh. Sinh ra trong một gia đình nông dân rất nghèo ở tỉnh Chiang Mai, đến năm 16 tuổi, Toom trở thành võ sĩ quyền Anh nổi tiếng và là nỗi kinh hoàng của các đối thủ tại võ đài Lumpini ở Bangkok. Vậy mà vào một ngày đẹp trời, khán giả bỗng kinh ngạc khi trông thấy Toom xuất hiện trên võ đài với tóc cắt tẹt, môi tô son và mang áo bảo vệ ngực của các nữ võ sĩ. Nhưng điều này cũng không ngăn được Toom hạ đo ván đối thủ chỉ trong vài hiệp thi đấu. Thì ra, Toom đã CDGT. Thi đấu thành công đến năm 2004 và trở nên nổi tiếng, Toom thôi không thượng đài mà mở một võ đường dạy môn quyền Anh ở thủ đô Bangkok. Tiền bạc mà Toom kiếm được không chỉ làm thay đổi cuộc đời của mình mà của cả gia đình. Hiện nay, Toom sống cùng con gái - là con của một người chị - và đi đi về về giữa Bangkok và Chiang Mai. Cuộc đời một võ sĩ quyền Anh CDGT của Toom đã được đạo diễn Ekachai Uekrongtham dựng thành phim vào năm 2004 và đã nhận được giải thưởng đặc biệt tại Liên hoan phim quốc tế Berlin năm 2005. Nói về trường hợp của Toom, nhà xã hội học

người Anh Philip Cornell Smith cho biết: "Dưới cái nhìn của phương Tây, câu chuyện của Toom quả là điều không tưởng. Tại Thái Lan, quan hệ giữa nam và nữ giới rất phức tạp. Do rất khó tạo các mối quan hệ với phái nữ nên nam giới quay sang quan hệ với những người CDGT, cũng vốn là nam giới. Vì thế, katoey được xem là cầu nối giữa nam và nữ giới".

Gặp một cô gái trẻ đẹp, hấp dẫn, hãy cẩn thận!

Cho dù đang đi trên đường phố Thái Lan, tham dự các buổi tiệc tùng, hội thảo, hội nghị hay mua sắm... rất khó để phát hiện đâu là một phụ nữ bình thường và đâu là một người CDGT mà đôi khi còn rất đẹp và hấp dẫn. Nong Film, hoa hậu CDGT năm 2007, tuy mới 17 tuổi nhưng có một sắc đẹp nghiêng trời. Còn Amp, diễn viên truyền hình nổi tiếng, lại có nét duyên dáng và sắc đẹp hồn nhiên như nữ diễn viên điện ảnh Pháp Sophie Marceau. Không chỉ người dân Thái Lan mà cả du khách nước ngoài cũng bị hấp dẫn bởi những người CDGT, mà đôi khi họ cho đó là những phụ nữ chính gốc. Đây là lý do khiến trong giới du khách nước ngoài lưu truyền câu dẫn dò: "Nếu đến Thái Lan mà gặp một cô gái trẻ đẹp, hấp dẫn thì hãy cẩn thận, vì đó có thể là một người đàn ông được CDGT".

Giám đốc kinh doanh của Trung tâm mua sắm Occitane, Crystal, không bao giờ giấu giếm

với bất cứ ai về gốc gác giới tính của mình, nhất là đối với các bạn trai hay đồng nghiệp nam. Tuy nhiên, Crystal cho rằng mình chưa nghĩ đến chuyện yêu đương để dồn sức lo toan cho sự nghiệp. Hơn nữa, Crystal cũng chẳng còn thời gian để lo toan chuyện riêng tư, vì ngoài công việc ngập đầu ở Trung tâm Occitane, cô còn là phát ngôn viên của Hiệp hội Cầu vồng, một tổ chức bảo vệ quyền lợi cho những người đồng tính và CDGT. Crystal là đại diện của Hiệp hội Cầu vồng đứng ra đối thoại với các cấp chính quyền, các chính trị gia về vấn đề bình đẳng cho những người đồng tính và CDGT tại Thái Lan.

Năm 2007, Crystal trở nên nổi tiếng khắp Thái Lan khi buộc tội Tập đoàn khách sạn Novotel đã có hành vi phân biệt đối xử với những người CDGT. Lý do là nhân viên bảo vệ của khách sạn Novotel ở thủ đô Bangkok kiên quyết không cho cô vào hội trường của khách sạn để tham dự một hội nghị quốc tế vì khi kiểm tra chứng minh thư của Crystal thấy ghi giới tính nam trong khi Crystal lại ăn mặc, trang điểm như một phụ nữ. Khi các phương tiện thông tin đại chúng vào cuộc và đứng về phía Crystal thì Tập đoàn Novotel buộc phải chính thức xin lỗi Crystal và còn hủy bỏ việc phân biệt đối xử đối với những người CDGT. Từ sự việc này mà vào đầu năm 2008, Chính phủ Thái

Toom, võ sĩ quyền Anh chuyển đổi giới tính (ảnh trên); Nong Film, hoa hậu chuyển đổi giới tính năm 2007

Lan quyết định bổ sung vào hiến pháp điều luật cho phép bình thường hóa quyền lợi và nghĩa vụ của những người đồng tính và CDGT ở Thái Lan.

(Theo Asian Times)

VUA KHÔNG NGAI CỦA CHÂU ÂU

BẢO THANH

Rất nổi tiếng vì có trong tay một đế chế hùng hậu những sản phẩm thời thượng: mỹ phẩm Dior, đồ da Louis Vuitton, đồng hồ Tag Heuer, champagne Moët Chandon, rượu cognac Hennessy... ông chủ người Pháp **Bernard Arnault** khiến các bậc đại gia cũng phải kính nể.

Tập đoàn LVMH (viết tắt của Moët Hennessy Louis Vuitton) lớn mạnh, vươn cánh tay ra khắp toàn cầu là mơ ước của nhiều tỉ phú. Trong thời kỳ kinh tế thế giới chao đảo, người dân khắp nơi thắt chặt tiêu dùng thì Bernard Arnault càng nổi bật hơn vì công ty của ông vẫn bán ra đều đặn những chiếc túi xách tay có giá lên tới 3.000 USD. Bản thân ông vẫn tin tưởng

Gerald Cavendish Grosvenor

▶ Nhắc đến mỹ phẩm Dior, L'Oréal, túi xách da Louis Vuitton, đồ gỗ IKEA... là người ta nhớ đến những nhãn hiệu nổi tiếng của châu Âu. Những người nắm giữ các thương hiệu này được ví như những vị vua không ngai ở cự lực địa. Hiện 25 người đang thống lĩnh châu Âu có khối tài sản khổng lồ 1.400 tỉ USD.

vào khả năng doanh thu tiến triển đều đặn. Tài sản hiện nay của Bernard Arnault là 25,5 tỉ USD. Con số đó thật đáng nể nhưng ông chiếm vị trí khiêm tốn: người giàu thứ 4 trên toàn châu Âu. Vậy ba người đứng đầu là ai?

● Không nằm ngoài dự đoán, ông trùm đồ gỗ người Thụy Điển, **Ingvar Kamprad** xếp hạng nhất. Từ trước tới nay, Ingvar Kamprad được coi là một nhà kinh doanh tài ba nhất của xứ sở Bắc Âu. Nhưng tạp chí *Forbes* đã đưa ra bằng chứng thuyết phục nhất để mọi người tin rằng ông xứng đáng với ngôi vị số 1 châu Âu. Số tài sản ông hiện có là 31 tỉ USD hoàn toàn do tài năng kinh doanh xuất chúng mà nên. Ingvar Kamprad bắt đầu sự nghiệp khi mới là một cậu nhóc tí bán diêm. Dần dần, người ta nhớ đến ông khi cần những vật dụng gia đình, sau đó là đồ gỗ. Hàng hóa của IKEA vô cùng đa dạng về mẫu

mã và nhiều tiện ích sử dụng. Đó là nhờ vào việc ông chủ hiểu rõ tâm lý người tiêu dùng: Ingvar Kamprad vừa là thương gia, nhà sản xuất và nhà thiết kế. Hệ thống các cửa hàng của IKEA tuân theo tiêu chí: sẵn sàng phục vụ bất cứ khách hàng nào và luôn có kèm theo khu vui chơi cho trẻ em, cửa hàng cà phê, quán ăn gia đình. Chính vì đặt tính năng thoải mái cho khách hàng lên hàng đầu mà ông chủ Thụy Điển đã bành trướng IKEA ra toàn thế giới.

● **Oleg Deripaska** và **Karl Albrecht** tuy được không mấy người biết tới nhưng họ lại là những người giàu thứ 2, thứ 3 châu Âu. Oleg Deripaska nguyên là ông trùm ngành nhôm tại Nga nhưng ông đã bắt tay với nhiều lĩnh vực khác như sản xuất kim cương, ô tô, phụ tùng máy bay, bảo hiểm... Ngoài tài kinh doanh, sự khôn khéo, Oleg Deripaska còn có mối quan hệ thân thiết với những nhân vật cấp cao như cựu Tổng thống Nga Boris Eltsin. Oleg Deripaska mua được quyền sở hữu các nguồn tài nguyên thiên nhiên có giá trị chiến lược như dầu thô, khí đốt, khai thác quặng... với giá rẻ. Chưa tới 40 tuổi nhưng Oleg Deripaska đã nắm trong tay 28 tỉ USD. Ngoài Oleg Deripaska, nước Nga còn có tới 11 tỉ phú khác lọt vào danh sách những vị bá chủ của châu Âu. Những cái tên nổi bật khác là Roman Abramovich (thứ 5), Alexei Mordashov (thứ 8),

Bernard Arnault

Mikhail Fridman (thứ 9)...

● **Karl Albrecht** không chịu thua kém Oleg Deripaska mấy. Là người giàu nhất nước Đức, theo con số thống kê gần nhất thì Karl nắm trong tay 27 tỉ USD. Số tài sản này là do sau Chiến tranh thế giới lần thứ hai, Karl cùng em trai tên là Theodor phát triển cửa hàng tạp hóa của mẹ để lại thành hệ thống siêu thị bán hàng giảm giá khổng lồ Aldi. Ngày nay, Aldi có 8.000 địa điểm và doanh thu hàng năm vào khoảng 67 tỉ USD. Hai anh em chia nhau ra quản lý, người lo vùng phía Bắc, kẻ chu toàn vùng phía Nam. Cho đến khi nghỉ hưu, Karl vẫn kín đáo điều hành công việc kinh doanh của Aldi trên lãnh thổ Đức. Một thói quen không ai được quyền xâm phạm,

Liliane Bettencourt

đó là trồng hoa lan và chơi golf. Kém anh trai 4 tỉ USD, **Theodor Albrecht** đành chấp nhận vị trí người giàu thứ 6 châu Âu.

● Người phụ nữ duy nhất có tên trong số 25 tỉ phú giàu nhất châu Âu là **Liliane Bettencourt**. Bà cũng khiến nhiều bậc mày râu khen ngợi vì sự nhanh nhẹn, tháo vát bên cạnh tài năng. Liliane Bettencourt là con gái của Eugène Schueller, người sáng lập ra tập đoàn mỹ phẩm nổi tiếng toàn cầu: L'Oréal. Với tài sản 22,9 tỉ USD, Bettencourt là người phụ nữ giàu thứ 7 của châu Âu nhưng lại là người phụ nữ giàu nhất thế giới. Bốn thập niên nay, số cổ phần trong Tập đoàn L'Oréal đã giúp bà duy trì ngôi vị này. Năm ngoái, chồng bà là André Bettencourt đã chết khi bước sang tuổi 88. Quỹ Bettencourt Schueller chuyên trợ

giúp các hoạt động nghiên cứu y khoa, văn hóa và từ thiện của bà được đánh giá rất cao tại Pháp và đang phát triển sang nhiều quốc gia.

● Người Tây Ban Nha duy nhất có tên trong danh sách là **Amancio Ortega**. Ông sở hữu 20,2 tỉ USD, đứng thứ 11. Amancio Ortega là ông chủ của tập đoàn thời trang Inditex, với những thương hiệu lừng danh như Pull & Bear, Massimo Dutti, Bershka, Kiddy's, hay Class, Stradivarius... Nhắc đến ông, nữ giới rất hài lòng vì mẫu mã hàng hóa của công ty rất đa dạng, đẹp và giá bán lại rất phải chăng. Ít ai biết được rằng Amancio Ortega ngày xưa chỉ là con trai của một gia đình nghèo khó nhưng nhờ vào sự tháo vát, ham học hỏi và vận may mà ông đã dần dần hình thành nên đế chế thời trang cho riêng mình.

● Giống như trong trường hợp của Amancio Ortega, cái tên **Gerald Cavendish Grosvenor** cũng là niềm tự hào của người Anh. Vị công tước này sở hữu chủ yếu là đất đai. Hàng trăm mẫu đất của Gerald Cavendish Grosvenor được so sánh với vàng khối vì nằm ở những vị trí đặc địa so với thủ đô London. Gia đình Gerald Cavendish Grosvenor đã mua số đất đai này với giá rất rẻ từ thế kỷ 17 và truyền lại từ đời này sang đời kia. Ngày nay, số đất đai đó có giá 14 tỉ USD.

(Tổng hợp)

Mông trường sinh...

THẾ DÂN

(Xem từ TGM 806)

- ▶ Sau Tần Hoàng, Hán Vũ, các đế vương Trung Hoa kế tiếp vẫn tràn đầy nhiệt tình với thuật trường sinh bất lão, có người cả đời đi tìm thuốc trường sinh, có người thậm chí phải trả giá bằng chính sinh mệnh của mình nhưng vẫn không tỉnh ngộ.

Kỳ 3: THUỐC TRƯỜNG SINH BẤT LÃO KHUẤY ĐỘNG CUNG ĐÌNH ĐẠI ĐƯỜNG

Thời kỳ Nam Bắc triều, thuốc trường sinh bất lão thật sự ra đời từ lò luyện đan của các đạo sĩ. Từ đó, các hoàng đế không đi tìm thần tiên và thuốc trường sinh bất lão vốn chưa bao giờ có ai thấy qua, mà đi thử nghiệm những viên tiên đan trường thọ do các đạo sĩ bào chế ra và rêu rao là chúng kỳ diệu vô cùng. Họ kỳ vọng rằng những viên tiên đan này có thể giúp tìm được con đường vừa có thể hưởng thụ được cuộc sống, lại vừa có thể sống lâu trăm tuổi.

Tấn Ai Đế lên ngôi hoàng đế năm 21 tuổi, đã nhanh chóng mê thuật trường sinh. Rất nhiều đạo sĩ, phương sĩ vào ra cung đình để truyền cho ông các phương pháp trường thọ bí mật. Ông làm theo các phương pháp trường thọ của các phương sĩ đạo thuật là nhập định, không ăn ngũ cốc, uống đơn dược - một loại thuốc tễ có tính nóng được chế từ các vị thuốc như hùng hoàng, để làm cho người ta nổi nóng.

Loại thuốc này có công hiệu giúp cho những người thân thể bị suy nhược được cường tráng và mạnh khỏe hơn, nhưng đối với một thanh niên cường tráng tràn đầy sức sống thì chẳng khác nào uống thuốc kích thích. Tấn Ai Đế uống thuốc này mỗi ngày, được tính bộc phát không có cách nào khống chế nổi. Kết quả, năm 25 tuổi, Tấn Ai Đế đã quy tiên vì bị hưng phấn quá độ.

Bắc Ngụy Đạo Vũ Đế cũng là một kẻ si mê thuật trường sinh. Năm 16 tuổi, ông lập nên nước Bắc Ngụy cường thịnh. Với những công lao to lớn, ông đã trở thành hoàng đế anh kiệt một thời. Nhưng từ năm 30 tuổi, ông bắt đầu bị mê hoặc bởi thuật trường sinh, uống rượu, thả sức cho ham muốn dục vọng, ăn tiên đan, nhất là ăn một lượng lớn hàn thực tán. Kết quả là ông trở nên thần trí bán loạn, vui buồn bất thường, suốt ngày cứ đi lại vật vờ trong cung như bị quỷ ám. Hơn thế nữa, ông ta còn dùng các thủ đoạn cực kỳ tàn nhẫn là giết người làm vui trong triều, trong cung, ở kinh sư và cả ở những vùng quê hoang vắng.

Một điều càng điên rồ và khó hiểu hơn đã xảy ra là triều đình Đại Đường uy vũ đến thế mà cũng bị tiên đan thần bí của thuật trường sinh khuấy động. Các vị hoàng đế đắm chìm trong màn sương mê hoặc của tiên đan, từ vua quan đến thứ dân, người người luyện đan, nhà nhà luyện

đan, rầm rầm rộ rộ; các hoàng đế kẻ trước người sau đua nhau uống tiên đan.

Vị hoàng đế Đại Đường đầu tiên lấy thân mình để thử thuốc là vị anh quân một đời sáng lập nên thời kỳ thái bình, thịnh vượng trong lịch sử - Đường Thái Tông. Ông là một vị hoàng đế anh minh, nhìn xa trông rộng, có thể tự mình phản tỉnh. Khi lâm chung, ông đã tự kiểm điểm mình rằng: "Từ khi ta lên ngôi hoàng đế đến giờ cũng đã làm không ít điều sai, sống quá xa xỉ, tận hưởng của ngon vật lạ, gấm vóc lụa là, xây dựng các công trình thổ mộc to lớn, mặc sức vui đùa với

Đường Thái Tông

bọn ung khuyến, du hành tứ phương. Khi về già bị bệnh phong, tin dùng các phương sĩ, si mê sử dụng tiên đan trường sinh bất lão".

Người tín nhiệm nhất trong những năm tháng cuối đời của Đường Thái Tông lại là các sư tăng Bà La Môn. Thân thể ông rất suy nhược, ông tin vào các vị sư tăng này và đã uống một lượng lớn thuốc trường sinh do các sư tăng phối chế từ linh thảo và mật thạch ở Tây vực. Kết quả, sau khi dùng thuốc này, Thái Tông bị tiêu chảy không dứt. Năm Trinh Quán thứ 23 (năm 649), vị minh quân một thời Đường Thái Tông mất vì bệnh khi chỉ mới 51 tuổi. Triều thần nhà Đường rất muốn giết chết bọn tăng sư lão lếu này, nhưng lại sợ thiên hạ cười chê, đành phải nín nhịn.

Con trai thứ chín của Đường Thái Tông là Lý Trị kế vị ngôi hoàng đế, tức là Đường Cao Tông. Điều kỳ lạ là Cao Tông không những không giết chết giới tăng sư lang bạt đã cung phụng, tiến dâng thuốc trường sinh cho cung đình, mà trái lại càng tín nhiệm, cho họ nhiều vàng bạc châu báu và quyền lực hơn, cho phép bọn họ tự do ra vào cung cấm để điều chế thuốc trường sinh bất lão cho tân hoàng đế. Các đại thần vô cùng lo sợ, các tấu chương can gián bay tới tấp tới ngự án, hy vọng hoàng đế bảo trọng thánh thể, không nên tín nhiệm bọn tăng sư lang bạt này nữa, đừng dùng thuốc trường sinh bất lão gì nữa! Cao Tông cảm động trước lòng trung của các đại thần, suy nghĩ suốt ba ngày ba đêm và quyết định không tùy tiện dùng thuốc trường sinh nữa. Nhưng ông vẫn tín nhiệm và tán thưởng hơn bọn tăng sư này, còn hạ chỉ phong cho vị tăng sư phối chế tiên đan làm Hoài Hóa đại tướng quân.

Đường Cao Tông tránh được sự mê

hoặc của tiên đan trường sinh, nhưng các đế vương đại Đường kế tiếp lại tiếp tục bị ma xui quỷ khiến si mê thuật trường sinh và đã phải trả giá bằng cả sinh mạng, trở thành vật hy sinh của thuật trường sinh.

Đường Huyền Tông Lý Long Cơ một đời phong lưu hào nhã, sau 50 tuổi bắt đầu theo đuổi hưởng lạc, thích quỷ thần, mê tín tiên thuật, truy tìm con đường cầu tiên của Tản Hoàng, Hán Vũ, tìm kiếm thần tiên và thuốc tiên trường sinh bất lão, kỳ vọng thành tiên. Trong điện Đại Đồng vàng ngọc rực rỡ, sương khói bồng bênh, ông cho vẽ một bức tranh "chân tiên" thật lớn. Mỗi khi đêm khuya tĩnh lặng, ông vào điện đắm chìm trong mùi hương, dập đầu cúi lạy. Ông phái một số lớn sứ thần, đạo sĩ đi khắp các núi có tiếng trong thiên hạ để tìm kiếm thần tiên. Ông còn bái đạo sĩ La Công Viễn làm thầy, học thuật ẩn thân của thần tiên. Vì La Công Viễn khi truyền bí quyết này có lưu giữ lại một phần không truyền hết, khi hoàng đế làm thử, thân thể đã ẩn nhưng quần áo lại lộ ở bên ngoài, tùy tùng phì cười. Hoàng đế nổi giận hạ lệnh chém đầu La Công Viễn. Mong cầu tiên trường thọ của ông cũng vì thế mà gác lại coi như xong.

Đường Hiến Tông Lý Thuần ngồi lên ngai vàng năm 28 tuổi. Khi sắp trở thành một tráng niên, vị hoàng đế kỳ quái này chỉ mê thích phương thuật thần tiên, khổ cực tìm kiếm thuốc trường sinh bất lão. Hoạn quan Trương Duy được ông tin nhiệm nhất thì phụng chỉ đi sứ nước Tân La và khi trở về đã đem cho vị hoàng đế mộng tưởng thành tiên một câu chuyện thần tiên ảo. Ông ta nói rằng ở trên biển ông ta gặp một vị công tử nhanh nhẹn. Vị công tử này nói là

bạn của đương kim hoàng đế, có một cái ấn kim quy nhờ chuyển giao cho hoàng đế. Sau đó vị công tử này biến mất trong chớp mắt.

Đường Hiến Tông tay nâng ấn kim quy, vui mừng khôn xiết. Chỉ thấy trên ấn vàng có viết một dòng chữ triện: "Phụng chi long mộc, thọ mệnh vô cương". Đường Hiến Tông cảm kích đến nỗi hai tay phát run, ngơ ngác nhìn bốn phía, nâng kim ấn lên râm: "Ta kiếp trước lẽ nào lại là thần tiên?". Từ đó về sau ông đem kim ấn đặt vào trong màn tử sa để trong phòng ngủ và tôn kính như thần. Hiến Tông khổ công suy nghĩ tìm tòi kiếp trước của mình và thường rơi vào trạng thái ảo giác. Tiên cảnh lúc ẩn lúc hiện và những trải nghiệm thần kỳ giống như mộng ảo của kiếp trước thường kích động ông mãi không thôi. Lúc này, một vị ẩn sĩ tự xưng là biết chuyện cũ ngàn năm tiền sinh hậu thế đến hoàng cung. Hiến Tông đón ông ta đến Cửu Hoa thất hoa lệ, cho ông ta ngủ trên chiếu tử giao quý hiếm, uống rượu long cao tinh chế cho vua dùng trong hoàng cung. Đường Hiến Tông mỗi ngày đều đích thân đến thăm, nói chuyện, đổi ẩm thân mật với ẩn sĩ thâu đêm suốt sáng rất vui vẻ. Ẩn sĩ nói rằng nhà ông ta ở trên biển, hàng ngày đều lấy mây làm quần áo, lấy sương làm gấm lụa, ăn linh chi, nếm tiên thảo, dạo chơi trên biển mây, an nhàn tự tại. Tản Hoàng, Hán Vũ chẳng qua chỉ là con sâu cỏ nhỏ nhoi trên thế giới hồng trần mà thôi, nhắc đến làm gì? Ẩn sĩ nói một cách khinh khỉnh và móc trong người ra một cái túi nhỏ. Hiến Tông ngược mắt nhìn chăm chú. Trời ơi, thì ra đồ vật của thần tiên, đúng là thảo tiên song linh chi, lục hợp quý, vạn cân đằng, những thứ mà mình vẫn khổ công tìm kiếm! Hiến Tông

vui mừng kêu lớn, ông ăn thảo tiên vào và cảm thấy rất tốt, có một cảm giác bỗng bình như tiên.

Những người thợ khéo tay trong khắp thiên hạ được đưa vào cung, sau một thời gian ngắn đã phụng chỉ chạm khắc và dựng lên hòn núi Tam Thần đúng như lời ẩn sĩ miêu tả. Hiến Tông rất vui, ông và ẩn sĩ đàm luận chuyện tiên cảnh trước núi giả. Xung quanh hòn núi giả mà to lớn như thật này là sương khói bỗng bồng, hai người ngồi chuyện trò nhàn nhã, chẳng khác gì thần tiên. Hoàng đế Hiến Tông hai mắt mơ màng chỉ ngọn Bồng Lai trong núi Tam Thần nói: "Nếu không có một vị thượng tiên chân nhân như người, thì ta đâu có được tiên cảnh như thế này!". Ẩn sĩ thấy dáng vẻ bỗng bồng như tiên của hoàng đế, cảm thấy mình đến lúc phải đi, nếu không thì e rằng sau này không còn cơ hội để đi nữa! Hoàng đế đã mất trí rồi. Chỉ thấy ẩn sĩ đứng lên chào người ra lấy đồ, nhún mình nhảy lên, thoát một cái biến mất. Hiến Tông ngỡ ngàng kinh hoàng, kêu thất thanh: "Thượng tiên, thượng tiên, thượng tiên!". Tiếng kêu thất thanh của hoàng đế chân thành như thế, ai oán như thế, thiết tha như thế, tiếng kêu lay động lòng người vọng quanh không gian tĩnh mịch của đại điện. Nhưng tiếng kêu lại không lay động được thần tiên.

Hiến Tông bị một trận ốm nặng. Cuộc kỳ ngộ khó hiểu này khiến Hiến Tông cũng không biết là thật hay là ảo nhưng ông vẫn thiết tha với thuật trường sinh và chân nhân thần tiên, si mê mãi không dứt, đặc biệt những tiên dược trường sinh đã khiến cho ông mê thích.

Phương sĩ Liễu Tất đã luyện được

một loại tiên dược có mùi thơm kỳ lạ, gọi là kim đan dược. Nghe nói là ăn thuốc này trường kỳ có thể trường sinh bất lão. Hiến Tông lập tức cho triệu kiến và bằng lòng hưởng thụ kỳ hương tiên đan này. Mùi vị của tiên đan rất khác thường, sau khi ăn vào, dư hương trong miệng một tháng sau vẫn không hết. Hiến Tông tiếp tục phục dùng thuốc này và còn trọng thưởng cho phương sĩ Liễu Tất đã phát minh ra loại kỳ dược này. Các đại thần trong triều lo canh cánh trong lòng, liên tiếp dâng thư can gián. Xá nhân Bùi Lân đau lòng khuyên can: "Kim thạch chứa đầy tính khốc liệt, lại sao luyện thêm cho nóng, hỏa độc khó lường. Nếu thật sự là tiên đan trường thọ thì để cho phương sĩ thử dùng trước một năm để xem công hiệu của nó, sau đó hoàng thượng hãy quyết định nên dùng nó hay không". Vị hoàng đế si mê thuật trường sinh vô cùng phân nộ, lập tức hạ chỉ giáng chức và đày họ Bùi ra vùng biên ải, mãi mãi không tin dùng nữa.

Hiến Tông tin tiên dược kim đan sẽ giúp mình sống lâu thành tiên, nhưng do thời gian dài dùng kim đan nên bắt đầu trở nên nóng nảy, cuồng nộ không thể khống chế nổi. Liên tiếp mấy tháng liền Hiến Tông không thể thượng triều, mỗi ngày đều rơi vào trạng thái kích động và hoang tưởng. Các ngự y đều biết hoàng đế bị trúng độc. Một đêm khuya, các hoạn quan hầu cận do Trần Hoảng Chí cầm đầu không chịu nổi sự ngược đãi của hoàng đế đã giết chết Hiến Tông đang trong trạng thái nửa điên nửa tỉnh. Hiến Tông chết thảm trong điện Trung Hòa, năm đó mới 43 tuổi. Hoạn quan tuyên cáo rằng hoàng

thượng chết bởi kim đan được phát tác.

Sau khi Hiến Tông chết, con trai thứ ba của ông lên ngôi, tức Đường Mục Tông. Đường Mục Tông tại vị chỉ được bốn năm, cũng vì thả lỏng cho dục vọng quá độ và ăn một lượng lớn thuốc trường sinh bất tử mà chết ở điện Thanh Tư.

Đường Vũ Tông Lý Viêm lên ngôi năm 26 tuổi, cả đời không tin Phật pháp nhưng lại thích đạo thuật thần tiên, tin rằng ăn tiên đan thì có thể trường sinh bất lão. Ông là người trầm tĩnh kiên quyết và quả đoán, giống như một sát thủ máu lạnh, hỉ nộ ái ố không bao giờ biểu lộ trên sắc mặt. Ông đã hủy hoại hơn 4.600 khu chùa Phật, buộc 26 vạn tăng ni hoàn tục, thu hồi hàng vạn khoảnh đất tốt của chùa chiền. Đối với tiên thuật trường thọ của Đạo gia thì ông lại tôn sùng như thần. Một số lớn đạo sĩ vào hoàng cung phục vụ thuật trường sinh và hoạt động cầu tiên cho Vũ Tông. Ông ăn tiên đan, tính tình nóng nảy dễ nổi giận, vui, giận thất thường. Ông muốn thông qua việc đổi tên để thay đổi vận mệnh không tốt, nhưng không có ích gì, trái lại bệnh tình ngày càng thêm trầm trọng, cuối cùng bệnh tình biến chuyển xấu đi và không thể nói chuyện được. Vào mùa xuân năm thứ bảy tính từ khi ông lên ngôi hoàng đế, vị hoàng đế trẻ tuổi này đã rời xa nhân thế khi chỉ mới 33 tuổi.

Sau khi Vũ Tông chết, chú của ông là Lý Thâm lên ngôi, tức Đường Tuyên Tông. Ông là người con trai thứ 13 của Đường Hiến Tông và cũng si mê thuật trường sinh, uống tiên dược, kết quả là cũng giống như họ, nóng nảy dễ nổi giận, mặc dù ngày đông mùa 9 tháng 3 lạnh giá cũng không dám mặc áo tơ

Đường Huyền Tông

bông mùa đông vì nóng bức toàn thân. Khi mùa đông rét đậm, nước đóng thành băng, Tuyên Tông vẫn an tọa trong cung vắng lạnh, giống như thần tiên, chỉ mặc một chiếc áo mong manh. Các thị nữ mặc áo bông dày mà vẫn cảm thấy lạnh đã thử cho thêm một ít than mạch phu cho Tuyên Tông nhưng ông cười cười và bỏ qua một bên, chỉ thỉnh thoảng hơ tay cho ấm. Mọi người trong cung rất quý loại than đặc biệt này, cho rằng loại than thần kỳ này đã làm cho hoàng đế không bị lạnh, người trong cung gọi đó là than Tinh tử.

Các đại thần liên tiếp tấu trình can gián nhà vua không nên tin vào giọng điệu của bọn đạo sĩ, đừng tin vào thuật trường sinh gì nữa, nhưng ông vẫn không nghe.

Vì ăn tiên đan trường thọ, cuối cùng Tuyên Tông bị mụn nhọt đầy lưng, chết ở cung Đại Minh, thọ 50 tuổi.

(Còn tiếp)

KỶ LỤC THẾ GIỚI

Côn trùng dài nhất thế giới

Một loài bọ que, tên khoa học là *Phobaeticus chani*, đã được các nhà khoa học nổi tiếng tại Anh, Mỹ xác định là loài côn trùng dài nhất thế giới còn sống sót. Với vẻ bề ngoài như một đoạn tre mỏng, con bọ que có màu xanh lá cây đậm dài khoảng 55,88cm tính luôn phần chân. Chỉ tính riêng phần thân (35,56cm), loài bọ này đã vượt kỷ lục cũ của loài bọ *Phobaeticus kirbyi*, cũng phát hiện tại đảo Borneo, Malaysia, vào khoảng 2,54cm.

Tháp nước cao nhất

Các kỹ sư ở Dubai (Các tiểu vương quốc Ả rập thống nhất) đã bắt đầu công việc xây dựng một tháp nước cao nhất trên thế giới. Theo dự kiến, công việc xây dựng tòa tháp sẽ được hoàn thành vào năm 2009. Tháp nước này sẽ phun hơn 80 lít nước lên độ cao khoảng 147m mỗi lần. Hơn 6.600 bóng đèn sẽ được lắp để tạo nên khung cảnh lung linh trong mỗi lần phun nước.

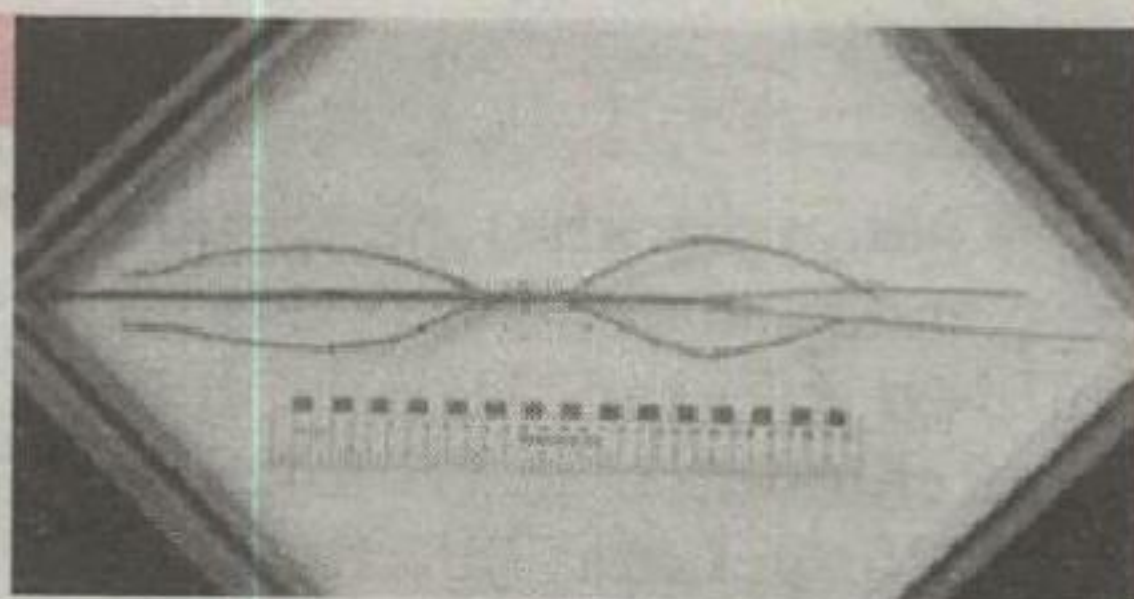
Người nặng cân nhất thế giới kết hôn

Ngày 26-10-2008, Manuel Uribe được sách Kỷ lục Guinness công nhận là người nặng cân nhất thế giới, đã chính thức kết hôn cùng bạn gái Claudia Solis tại miền Bắc Mexico. Uribe bắt đầu nổi tiếng sau khi được sách Kỷ lục Guinness công nhận là người nặng cân nhất thế giới: năm 2006, anh nặng đến 560kg. Sau đó, với sự giúp sức của Solis, anh đã giảm được 250kg.

Bí đỏ nặng kỷ lục

Tại cuộc thi bí đỏ được tổ chức lần thứ 35 tại Half Moon Bay, Mỹ, ngày 13-10-2008, quả bí của nông gia Starr ở Pleasant Hill, bang Oregon, Mỹ, nặng 693kg, nặng hơn 1,6kg so với quả bí kỷ lục mà ông từng có vào năm ngoái. Quả bí của ông Starr cao 1,3m và có đường kính khoảng 4,23m. Tiền thưởng cho bí đoạt giải vô địch là hơn 9.000 USD.

D.H

XA LỘ THÔNG TIN

● Nhân dịp khai giảng năm học mới 2008-2009, 5 doanh nghiệp đã trao 41 suất học bổng cho sinh viên Trường Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh với tổng trị giá gần 250 triệu đồng. Trong số này, Công ty thương mại chế biến thực phẩm Phú An Sinh trao 4 suất (5.000.000đ/suất) cho các tân thủ khoa; Tập đoàn IBM tại Việt Nam trao 2 suất học bổng (2.500 USD/suất) cho sinh viên Khoa Công nghệ thông tin; Công ty Cổ phần chăn nuôi Việt Nam trao 5 suất (2.000.000đ/suất) cho sinh viên có hoàn cảnh khó khăn, vượt khó học tập tốt thuộc Khoa Chăn nuôi - Thú y; Công ty Luxoft tại Việt Nam trao 10 suất (mỗi suất 200 USD) cho sinh viên Khoa Công nghệ thông tin có kết quả học tập tốt trong năm học vừa qua; Tập đoàn Kỹ nghệ gỗ Trường Thành trao 20 suất (mỗi suất 5.000.000đ) cho sinh viên có kết quả cao trong học tập, ưu tiên cho sinh viên 2 khoa: Lâm nghiệp và Cơ khí Công nghệ. Được biết, năm học vừa qua, sinh viên của trường đã được nhận hàng trăm suất học bổng với tổng trị giá trên 1 tỉ đồng từ các doanh nghiệp, hiệp hội...

● Liên đoàn Lao động thành phố Hồ Chí Minh (LĐLĐ TP.HCM) vừa tổ chức lớp tập huấn, học tập Nghị quyết Đại hội 10 Công đoàn TP.HCM từ ngày 23 đến hết ngày 24-10-2008

cho các ủy viên (UV) Ban Chấp hành, UV Ủy ban Kiểm tra LĐLĐ TP.HCM, Chủ tịch, Phó chủ tịch, Ban Thường vụ LĐLĐ quận, huyện, công đoàn ngành, sở, khối, tổng công ty, công đoàn cơ sở trực thuộc LĐLĐ TP.HCM. Lớp học được triển khai các nội dung theo tinh thần Nghị quyết 10 Công đoàn TP.HCM: nhiệm vụ cơ bản của tổ chức công đoàn TP.HCM trong giai đoạn 2008-2013; một số vấn đề về công tác tuyên truyền - giáo dục của công đoàn; những vấn đề về tranh chấp lao động và đình công; quy trình thương lượng, nội dung thỏa ước lao động tập thể; một số kinh nghiệm trong xây dựng công đoàn cơ sở vững mạnh, trong công tác nữ công, công tác tài chính và chuyên đề về công tác kiểm tra...

● Từ ngày 21-10 đến 23-10-2008, Viện Y học Lao động và Vệ sinh Môi trường (NIOEH) trực thuộc Bộ Y tế đã tổ chức Hội nghị khoa học quốc tế lần thứ ba về y học lao động và vệ sinh môi trường với chủ đề "Y học lao động và Sức khỏe môi trường trong sự phát triển bền vững". Đây là hội nghị quốc tế được tổ chức định kỳ 2 năm một lần tại Việt Nam. Đối tác chiến lược của Viện Y học Lao động là Tập đoàn Bảo hiểm Liberty Mutual tiếp tục tham gia hội nghị. Đồng tổ chức với NIOEH là Chương trình đào tạo quốc tế về sức khỏe nghề nghiệp và môi trường của Trường Đại học Washington, Mỹ. Gần 60 nhà khoa học đã trực tiếp tham luận tại hội

ngiht về những yếu tố tác hại trong môi trường lao động, điều kiện và môi trường làm việc ảnh hưởng tới sức khỏe người lao động, bệnh nghề nghiệp ở các ngành nghề cũng như cách thức, giải pháp can thiệp và cải thiện... Tại hội nghị, các nhà nghiên cứu của Viện Nghiên cứu An toàn Liberty trực thuộc Tập đoàn Liberty Mutual đã trình bày cách thức tìm ra nguyên nhân và kiểm soát tỉ lệ tổn thương lao động tại Nam Định, một dự án nghiên cứu phối hợp với Viện Y học Lao động thực hiện từ năm 2004, hiện đang đi vào giai đoạn đề xuất các biện pháp can thiệp.

● **Liveshow Bài hát Việt tháng 10 diễn ra tối 26-10-2008** tại Nhà hát Hòa Bình (TP. Hồ Chí Minh) và truyền hình trực tiếp trên kênh VTV3 (Đài Truyền hình Việt Nam). Chương trình công bố những giải thưởng quan trọng của Bài hát Việt tháng 9: *Bài ca tình yêu* của Thành Vương nhận được ba giải thưởng: Bài hát của tháng, Nhạc sĩ phối khí hiệu quả và Ca sĩ thể hiện hiệu quả (Đình Mạnh Ninh - Giải nhất Tiếng ca học đường 2008). *Có những điệu kỳ* của Jazzy Dạ Lam nhận được giải Bài hát được yêu thích nhất. Tác giả Dạ Lam nhân dịp này cũng gửi tặng 5 triệu đồng đến gia đình bé Thiện Nhân - nhân vật trong bài hát.

● **Nhằm giới thiệu những năng khiếu văn học, tạo điều kiện để các em có hoàn cảnh kém may mắn được thể hiện tâm tư tình cảm của riêng**

mình, Nhà thiếu nhi TP. Hồ Chí Minh phối hợp cùng Hội Nhà văn thành phố tổ chức cuộc thi sáng tác văn học (thơ và văn xuôi) dành cho trẻ em có hoàn cảnh kém may mắn (khuyết tật, bụi đời) với chủ đề "Ước mơ của em". Mỗi cá nhân dự thi ít nhất 2, nhiều nhất 5 bài gửi về Nhà thiếu nhi hoặc Hội Nhà văn TP. Hồ Chí Minh trước ngày 20-3-2009.

● **Chào đón tuần lễ Hitech tại Trung tâm Thiết bị Số**, khách hàng có cơ hội trúng thưởng ngay laptop (máy tính xách tay) Asus EeePC 1000 trong chương trình "Mua laptop - trúng ngay laptop" từ nay đến hết ngày 31-10-2008. Khi mua bất kỳ Laptop nào, khách hàng sẽ được bốc thăm trúng thưởng ngay tại showroom của Thiết bị Số. Tất cả bốc thăm đều trúng thưởng 100% với nhiều phần quà hấp dẫn và giá trị. Giải nhất: EeePC 1000; giải nhì: EeePC 4GB; giải ba: MP3 IAUDIO T2. Ngoài ra, còn có các giải thưởng khác như: USB 4GB, MP3 Netac 512MB, quạt tản nhiệt cho laptop, khóa an toàn cho laptop, Headphone Somic 750, decal dán laptop đầy phong cách. Đặc biệt, khi mua laptop Asus, khách hàng còn được tặng thêm: Ram 1GB, túi xách chính hãng và chuột Asus. Liên hệ: Trung tâm Thiết bị Số: 2-2A Trần Hưng Đạo, P. Phạm Ngũ Lão, Q.1, TP. Hồ Chí Minh. ĐT: (08) 39147435 - Fax: (08) 39147436. Website: www.thietbiso.vn.

P.V

Vui cười

• - Bố ơi, con có thể đặt hai câu hỏi được không ạ?

- Tất nhiên là được rồi!

- Câu đầu tiên: con có thể nhận thêm tiền tiêu vặt không ạ? Câu thứ hai: và tại sao không?

• Trong giờ nghỉ, một cậu bé đứng khóc nức nở giữa sân trường. Cô giáo đi qua thấy thế vội hỏi:

- Chuyện gì xảy ra với em vậy?

- Em bị đau răng ạ!

- Vậy thì em đến phòng y tế đi, còn chần chừ gì nữa?

- Em chờ cho đến khi giờ học bắt đầu ạ.

• Một cô gái gọi điện tới trung tâm tư vấn:

- Anh ấy quan tâm đến cháu từng li từng tí một, tuần nào cũng tặng cháu hoa hồng, lại còn rất nhiều quà nữa nên cháu muốn đáp lại bằng một món quà đặc biệt hơn nhân dịp sinh nhật của anh ấy.

- Vậy cháu nên tặng anh ấy một cái bằng khen!

• - Tại sao cậu lại khẳng định Adam là người đàn ông may mắn nhất?

- Bởi vì ông ta là người đàn ông duy nhất không bị so sánh với các đối tượng khác, thời đó chưa có các cửa hiệu và siêu thị, chưa có thời trang và ông ấy không phải lo tìm kiếm việc làm.

SUDOKU

4		6						2
5		7		2	6	3		
					3	7		5
				9	2			1
		9				4		
8			4	1				
9		3	7					
		2	5	8		1		6
6						9		4

Bạn hãy điền các chữ số còn thiếu từ 1 đến 9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) sao cho mỗi hàng mỗi cột và mỗi khối (3 x 3 cuối khối có viền đậm) đều chứa chín chữ số khác nhau.

Q.V

	1	2	3	4	5	6	7							
1	T	E	R	E	S	A	C	H	U	L	A	I		
2	E			A			E					M		
3	R		S	T	O	C	K	H	O	L	M	L		
4	E		T	H				M		E		A		
5	S	A	O	H	O	A		G	A	L	L	O	N	
6	A		C		A		T		Y		B		G	
7			K			T	G	M			O			
8	C		H		G		M		P		U		A	
9	H	E	O	M	A	Y			P	H	A	R	O	S
10	U		L		L					A		N		R
11	L		M	E	L	B	O	U	R	N	E		O	
12	A				O				O					M
13	I	M	L	Ä	N	G			A	S	R	O	M	A

Tiểu phẩm:

CHUYỆN TÌNH BÊN DÒNG SÔNG THỊ VẢI

Út Đục quanh năm sống trên con sông Thị Vải trong “ngôi nhà di động”. Út Đục làm nghề buôn bán rau cải và lặn thuê tìm kiếm đồ vật cho những người không may đánh rơi xuống sông. Tuy con sông này ai nhìn cũng thấy í ẹ nhưng Út Đục giống như người “điếc không sợ súng” vì có một nguyên nhân hết sức tình cảm. Út Đục quen một cô gái nhà ở ven sông Thị Vải. Khi màn đêm buông xuống, từng đôi tình nhân dắt nhau vào công viên, vũ trường, quán bar, khách sạn... thì Út Đục lại hẹn hò cùng nàng bên dòng sông Thị Vải. Nàng ngồi trên bờ, chàng dưới ghe. Hai người tâm sự suốt đêm quên cả giờ giấc, quên cả mùi thum thum bốc lên từ con sông.

Vì làm nghề bán rau nên mỗi ngày Út Đục hay mang tặng cho gia đình nàng một bó rau to dùng ăn lấy thảo. Theo thời gian, tình cảm của hai người sâu đậm cũng giống như con sông Thị Vải ngày càng đen tuyền. Thế nhưng, dùng một cái, cô gái đi đăng ký ở trung tâm môi giới hôn nhân để lấy chồng ngoại. Mọi việc êm xuôi. Một tuần sau, đám cưới của cô gái đã diễn ra lặng lẽ để tránh tai tiếng. Hay được tin, Út Đục bỏ cả dòng sông từng gắn bó với cuộc đời của mình để leo lên bờ hỏi cho ra lẽ. Thì ra, vì gia đình cô gái phát hiện Út Đục bán rau không an toàn vệ sinh thực phẩm, dùng rất nhiều chất kích thích tăng trưởng, hóa chất phun vào cho rau mau lớn để sinh lời nên họ đành đoạn tuyệt. Biết được nguyên nhân, Út

CÂU ĐỐ CHỮ

1. Hát vào đi khắp đó đây
Để nguyên nặng nhẹ biết ngay thôi mà
Nặng thêm chẳng thấy được xa
Mũ rơi thành gậy người già chống đi.
(chữ CÂN)
2. Tôi thường cất tiếng be be
Có thêm dấu sắc đêm hè gáy ran
Cho tôi thêm một gạch ngang
Tôi ngăn nước lũ khỏi tràn xóm thôn.
(chữ DÊ)
3. Trong me, trong sấu có tôi
Sắc đến liền ngự ở nơi thiên đường
Thêm huyền nghi ngút khói hương
Ăn chay niệm Phật thì thường đến đây.
(chữ CHUA)
4. Không rờ, ai gọi đáp ngay
Rờ đến, tuột khỏi bàn tay của mình
Rớt râu, nghe đến hoảng kinh
Nếu lỡ gặp phải, nát mình như chơi.
(chữ RƠI)
5. Chúng mình chung một cái tên
Thằng ra mặt trận, thằng trên mặt hồ
Thêm râu, mất sắc phải lo
Bởi vì đã bị phỏng to lên rồi.
(chữ SÚNG)

ĐOÀN NGỌC NGHĨA

Đục vội đón xe ôm đuổi theo người yêu để nói lời xin lỗi và mong giành lại được nàng từ tay chú rể già khụ. Xe chạy rất nhanh, nhưng vì vào giờ cao điểm nên xe kẹt tứ bề không lối thoát. Út Đục leo xuống xe, vội chạy bộ mong đuổi theo cho kịp nhưng vô vọng vì những lô cốt “thập diện mai phục”, muốn chen vào cũng khó...

THÀNH ĐĂNG

BÀN TRÒN THẾ GIỚI MỚI

“Văn hóa mặc” - nhìn thấy mà buồn

Ngày rằm vừa rồi, tôi cùng mẹ đi lễ ở chùa Quán Sứ, Hà Nội. Trong dòng người đông đúc thành tâm vào chùa thắp hương lễ Phật ấy, tôi quan sát thấy có một số cô gái trẻ, mặt hoa da phấn ăn mặc trang phục hở hang, lạc lõng giữa đại đa số các thiện nam tín nữ y phục chỉnh tề, kín đáo và lịch sự. Khi tôi đem chuyện này nói với mẹ tôi, bà phản nản: “Nhiều đứa con gái thời nay chẳng biết thế nào là lịch sự, là văn hóa nữa! Ăn mặc kiểu đó xuất hiện ngoài đường cũng không đáng nữa là ở trong chùa. Không hiểu tại nó đi chùa cầu khẩn để mà làm gì chứ?...”.

Vẫn biết rằng, bây giờ xu hướng thời trang của giới trẻ là khá thoáng và thoải mái, miễn sao họ cảm thấy đẹp là được. Thế nhưng, mỗi người phải nên tự biết rằng mình mặc như vậy có đẹp không và mặc như thế nào thì nên xuất hiện ở đâu (?!). Trang phục, ngoài nhiệm vụ chính là che đậy cơ thể ra còn toát ra nét đẹp hình thức cũng như vẻ đẹp về văn hóa, tri thức của người sử dụng. Chính vì thế mà vấn đề ăn mặc của giới trẻ cũng cần được định hướng giáo dục không chỉ ở gia đình, ở nhà trường mà cả trong xã hội nữa.

(Nguyễn Thùy Liên, Quan Hoa, Cầu Giấy, Hà Nội)

Một nhà giáo về hưu

Nhà giáo Trần Văn Thống, quê ở xã Dân Lực, huyện Triệu Sơn, Thanh Hóa, nay đã vào tuổi 83 nhưng da vẫn hồng hào quắc thước, do chăm rèn dưỡng sinh. 10 năm trước ông mở lớp dạy tiếng Anh nơi lũy tre làng. Nhà ông bà cũng là nơi tổ chức lớp học. Đã có bao đứa trẻ hiếu học lớn lên từ nơi này. Hễ ai nói đến thù lao, ông từ chối ngay, ông tâm sự: “Xin góp một chút công sức cho cây đời thêm xanh”. Có một lần, để cha mẹ học sinh vui lòng, ông nhận thù lao nhưng ông đem số tiền đó cộng với một phần lương hưu của mình mua 30 suất áo lụa tặng cho các cụ gia đình chính sách trong xã. Hàng năm, ông còn tiết kiệm tiền để mua khăn, chậu tặng cho các trường nhân ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11. Ông còn tham gia ươm cây xanh trồng nơi công sở và trường học xã... Quả là những nghĩa cử cao đẹp của một nhà giáo.

(Bùi Vũ Liêm, xóm Lợi, phường Đông Thọ, TP. Thanh Hóa)

Lãng phí quá!

Nhà nước ta đang hô hào tiết kiệm, thế nhưng tôi thấy nhiều nơi vẫn lãng phí. Ví dụ, trong lĩnh vực văn hóa nghệ thuật, ở những cuộc thi hoa hậu, số tiền để “chăm chút” nhan sắc và ăn

vận cho người đẹp thật không nhỏ chút nào. Chẳng hạn, cuộc thi Hoa hậu hoàn vũ 2008, thí sinh Việt Nam đã khoác lên người chiếc áo dài tiêu tốn khoảng 13.000 USD. Rồi đến cuộc thi Hoa hậu Việt Nam 2008, ban tổ chức đã làm một chiếc vương miện cho hoa hậu trị giá đến 300 triệu đồng. Thế nhưng, chiếc vương miện đáng giá đó hoa hậu không được đội lên đầu mà đem trưng trong Ngân hàng Đầu tư và Phát triển. Cô tân hoa hậu chỉ được đội vương miện phiên bản. Thật lạ đời, nếu thế thì tiêu tốn đến 300 triệu đồng để làm gì nhỉ?

Chợt nghĩ đến những trẻ em nghèo ở vùng sâu vùng xa không có sách vở, quần áo tinh tươm để đến trường; rồi nhìn lại sự vung tay quá trán của những cuộc thi sắc đẹp, lòng thấy xót xa!

(**Đặng Thị Nga**, 314 An Hòa, An Thới, Mỏ Cày, Bến Tre)

Chuyện cây bút viết

Ngày xưa học cấp I, học sinh viết chữ bằng bút mực loại ngòi bút lá tre, chữ đẹp lắm. Cứ viết vài chữ lại phải chấm bút vào lọ mực để trước mặt. Lọ mực tím lúc nào cũng kè kè bên người cả lúc đi học và về nhà. Do vậy, hình ảnh về học sinh là chân tay, quần áo và cả mặt mũi luôn lem luốc dính mực là chuyện bình thường. Chẳng có ai là không bị cha mẹ và thầy cô la mắng hoặc cho ăn roi vài lần ở cái tuổi ham chơi, nghịch ngợm ấy. Sau này được viết bút máy, tiện lợi hơn nhiều. Cây bút máy của văn phòng phẩm Hồng Hà, Hà Nội với chúng tôi được tin nhiệm là loại bút tốt. Mỗi người có một vài cái ngòi “sơ cua” phòng khi bị hỏng thì thay. Chúng tôi nâng niu và giữ gìn cẩn thận lắm vì nó rất quý hiếm vào thời đó.

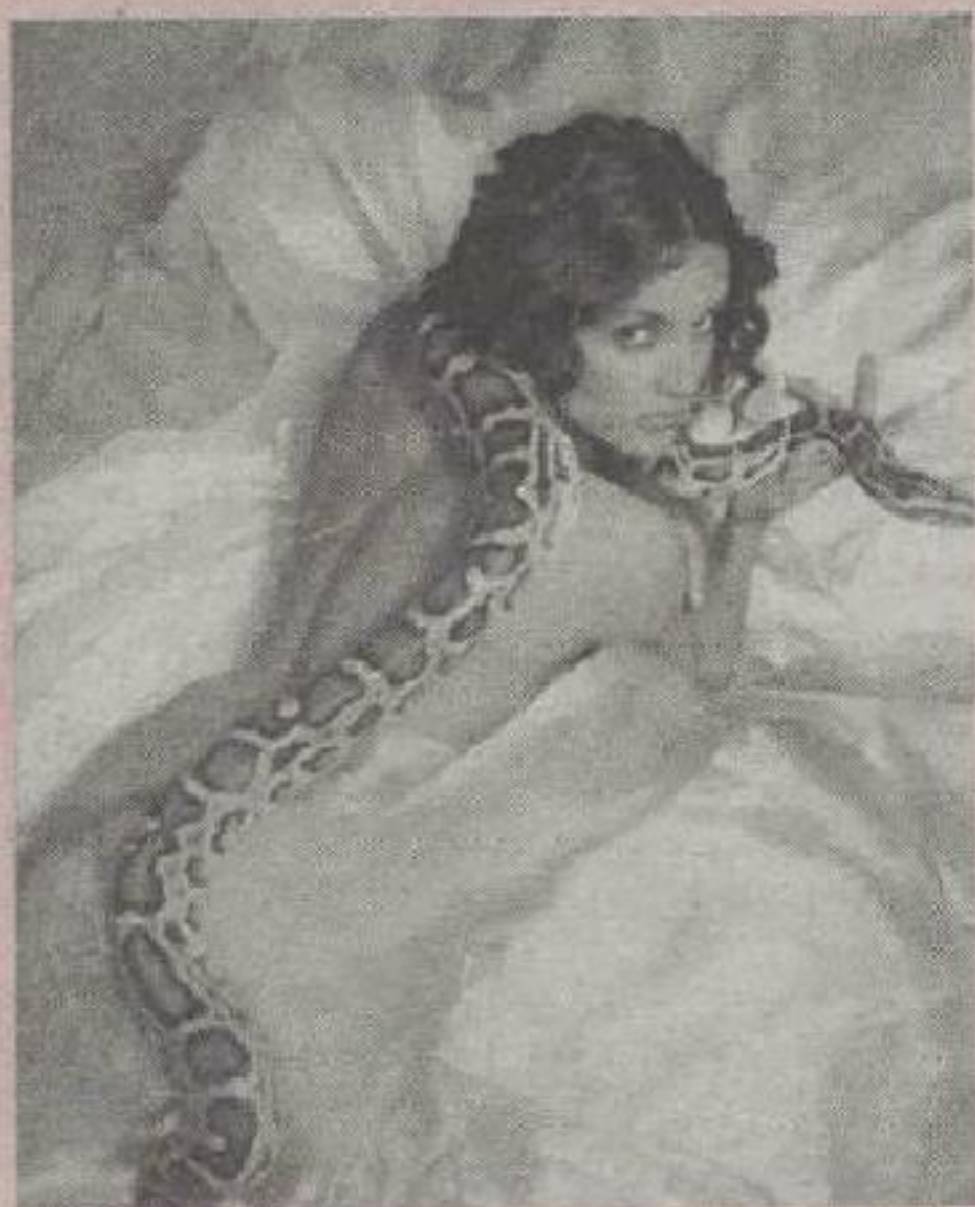
Bây giờ, vào các nhà sách hay đi siêu thị thì tha hồ lựa chọn bút viết, nhiều vô kể, đủ các loại với các kích thước, chủng loại, màu sắc, kiểu cách khác nhau với giá cả cũng chênh lệch khác nhau: có cây bút vài chục đồng hay cả trăm ngàn đồng nhưng cũng có cây bút lên tới hàng triệu đồng... Tôi vẫn mê nét viết từ cây bút Hồng Hà và mới đây, tôi có mua cho con một cây bút Hồng Hà với giá 40.000đ. Nhưng vài ngày sau, cháu nói là làm rớt bút nên ngòi bút viết không được nữa. Tôi nghĩ đơn giản là sẽ thay ngòi bút khác nên đi tới hiệu tạp hóa, hiệu sách và cả siêu thị nhưng chẳng nơi nào có, chỉ có bán cây bút chứ không có bán ngòi bút!?

Thiết nghĩ, các nhà sản xuất bút viết, nên linh động sản xuất ngòi bút riêng, để phòng khi ngòi bút hư thì thay thế...

(**Ngọc Minh**, P.1, TP.Vũng Tàu)

Đón đọc **Thế Giới Mới 809**

- ♦ Vấn đề - sự kiện: **Chuẩn nghèo của ta cao hay thấp?**
- ♦ Giáo dục và cuộc sống: **Giáo sư đại học nhỏ tuổi nhất thế giới**
- ♦ Y học & sức khỏe: **Áp dụng kỹ thuật mới trong cấy ghép thận; Trẻ thấp còi do đâu?**
- ♦ Phóng sự khoa học: **Tóc mai sợi ngắn bỗng dài**
- ♦ Động thực vật: **Nguy cơ diệt vong của đàn ong**
- ♦ Văn hóa - nghệ thuật: **Làng võ...; Các danh hiệu văn tự tìm chỗ đứng?**

- ♦ Phóng sự: **Làng “lộc ngọc”**
- ♦ Nhân vật: **Tiến sĩ Sam Rehnborg: “Canh nông hữu cơ bảo vệ con người và môi trường”**
- ♦ Khoa học - công nghệ: **Xương sinh học nhân tạo**
- ♦ Nhìn ra thế giới: **10 nghiên cứu khoa học ngỡ ngàng nhất thời đại**
- ♦ Những bí ẩn lịch sử: **Cleopatra tự tử bằng rắn độc**

Cùng nhiều chuyên mục hấp dẫn, bổ ích khác.

Mời các bạn mua báo tại các bưu điện, sạp báo gần nhà. Bạn đọc có nhu cầu đặt báo dài hạn, vui lòng liên hệ tại bưu điện gần nhất hoặc Phòng Trị sự tạp chí **THẾ GIỚI MỚI**, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh. Điện thoại: 08.38399050 - 38399055 - 38390636. Fax: 08.38399053. Email: thegioimoi@hcm.vnn.vn. Hoặc Phòng liên lạc phía Bắc, 34 Hoàng Văn Thái, P. Khương Mai, Q. Thanh Xuân, Hà Nội. Điện thoại: 04.22148838.

Bống dưng muốn khóc

	đơn âm	đa âm	có lời
Nào ai biết	110328	110328p	18288
Giây phút này	111571	111571p	181907
Yêu em thêm một ngày	110400	110400p	18343
Bống dưng muốn khóc	111569	111569p	181904
Đến một lúc nào đó	111259	111259p	181011
Mãi là giấc mơ	111261	111261p	181013
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Điệp khúc mùa xuân	110832	110832p	181300

Hồ Quỳnh Hương

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy yêu như chưa yêu...	110476	110476p	18995
Honey	111281	111281p	181071
Hãy quay về khi còn yêu...	111326	111326p	181111
Vì em chính là em	111025	111025p	181166
Đêm hoang dã	111363	111363p	181173
Hỏi hận muộn màng	111385	111385p	181214
Bức thư tình thứ 2	110205	110205p	18192
Với anh em vẫn là cô bé	110206	110206p	18161

Duy Mạnh

	đơn âm	đa âm	có lời
Vẫn mãi yêu em	110427	110427p	18177
Ta đâu có say	111227	111227p	18908
Tôi xin lỗi em	111502	111502p	181476
Lời sám hối của kẻ hấp hối	110883	110883p	18487
Anh mong em	110984	110984p	18848
Nước mắt kẻ đa tình	111330	111330p	181115
Anh sẽ cố gắng hơn	111349	111349p	181144
Trái tim còn đau	111518	111518p	181489

Bảo Thy

	đơn âm	đa âm	có lời
Khóc thêm lần nữa	111410	111410p	181281
Cổng chùa bông bông	111408	111408p	181280
Ngôi nhà hoa hồng	111391	111391p	181220
Sorry	111387	111387p	181216
Trái tim mong manh	111415	111415p	181298
Vẫn ngỡ như là	111416	111416p	181338
Trà sữa	111420	111420p	181357
Vẫn tin mình có nhau	111439	111439p	181394

Mỹ Tâm

	đơn âm	đa âm	có lời
Dường như ta đã	110904	110904p	18429
Khi anh ra đi	110925	110925p	18924
Yêu thương mong manh	111161	111161p	18480
Giọt sương	111206	111206p	18865
Tình yêu chưa nói	111236	111236p	18942
Bi mật	111238	111238p	18994
Quay về lỗi xưa	111292	111292p	181078
Khóc một mình	111390	111390p	181219

Tùng Teen

	đơn âm	đa âm	có lời
Bởi vì anh yêu em	110536	110536p	18555
Yêu trong mù lòa	110537	110537p	18554
Nụ cười thiên thần	111214	111214p	18894
Cạm bẫy tình yêu	111322	111322p	181107
Ngồi bên em	181420	181420p	111446
Nàng giáng tiên	111539	111539p	181680
Anh chàng răng sún	111548	111548p	181765

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số
gửi → **998**

Tải nhạc theo tên, soạn: VJ tên bài hát gửi 998

Phí dịch vụ 998, 8379: 3.000 đ/linh. Hỗ trợ: 19001255.
Dịch vụ của VietNamNet Links

Sành điệu

	có lời
Giấc mơ có anh	18703
Anh có yêu em	18704
Ngôi sao cô đơn	18705
Tình vẫn xa xôi	18706
Tình yêu xinh đẹp	18707
Đen	18708
Pump it	18709
Tám con ngỗng	18751

ĐỘNG ĐỘNG

177058

1910617

177059

177112

1910122

177089

177114

177137

Thủy Tiên - đăng Khôi

	đơn âm	đa âm	có lời
Sau một lời nói dối	111226	111226p	18907
Tôi vẫn tìm em	111229	111229p	18911
Thiên đường vắng em	111389	111389p	181218
Chiếc lá tình yêu	111419	111419p	181342
Khi cô đơn em nhớ ai	110421	110421p	18658
Ngôi sao pha lê	111531	111531p	181627
Cô bé mùa đông	111339	111339p	181132

Lệ Quyên

	đơn âm	đa âm	có lời
Giấc mơ có thật	110477	110477p	18207
Hãy trả lời em	110478	110478p	18210
Quên một cuộc tình	110479	110479p	18221
Thời đừng chiếm bao	110480	110480p	18223
Phút giây hạnh phúc	111216	111216p	18896
Con đường màu xanh	111356	111356p	181151
Quả tặng trái tim	110455	110455p	18724

Phương Linh Hà A.Tuấn

	đơn âm	đa âm	có lời
Áo trắng đến trường	111186	111186p	18768
Bài hát đôi cho em	111232	111232p	18939
Tuyết rơi mùa hè	111241	111241p	18999
Tìm lại	111091	111091p	18384
Cơn mưa tình yêu	111337	111337p	181130
Em vẫn yêu anh	111080	111080p	18387
Tóc hát	111066	111066p	18189

Đàm Vĩnh Hưng

	đơn âm	đa âm	có lời
Tình có như không	110374	110374p	18328
Như đã đau yêu	110953	110953p	18856
Quay về lỗi xưa	111292	111292p	181078
Đầu biết rằng em đã xa	111324	111324p	181109
Khóc cho người đi	111327	111327p	181112
Lạc mất em	111328	111328p	181113
Ngày không bình yên	111352	111352p	181147

JAVA GAME

✚ Tải game , soạn tin:

JV mã số gửi ▶ **87779**

✚ Gửi tặng, soạn: **JV mã số SĐT nhận** gửi ▶ **87779**

Vòng quay danh mệnh 54	Người rống 55	Câu bé siêu nhân 56	Đại chiến 2152 57	Chớp nhá bóng 58	Cỗ máy tức giận 59	Trượt tuyết cảm giác mạnh 60
Trái tim Rỗng 80	Hugo - Thảm họa động đất 81	Hugo - Kim cương đen III 82	Hugo - Chiếc gương ma quái 83	Đá bóng siêu sao 84	Hugo và bảy Khỉ 85	Sân ảnh người đẹp 89
Hugo và Fernando 90	Cỗ ong Maya 91	Búp bê BABE 92	Truy tìm Kim cương 93	Đu quay chiến 94	Quản lý vàng đen 95	Ngôi sao nhạc Pop 96
Hugo và Chiến hạm Cruise 97	Hiệp sĩ giết Rỗng 98	Hugo - Chiếc gương ma quái II 99	Hugo - Chiếc gương ma quái III 100	Ratso chơi gôn 101	Đua xe Vịt 102	Vũ khí hủy diệt 103
Đua xe đỉnh cao 104	Thế giới Đại dương 105	Quý con Felix 106	Đường hầm không gian 107	Đua mô tô FPunk 108	Bí mật chết người 109	Xếp hình Igloo 110